

Diasporlarımızın fəaliyyəti

2021-ci il

- **Nəcəfxanlı, Əli.** Gücümüz həmrəyliyimizdədir // Xalq qəzeti. - 2021.- 31 dekabr. - № 286. - S. 5.
- **Cəfərli, Rəşad.** Dünya azərbaycanlılarının Zəfər həmrəyliyi // Azərbaycan. - 2021.- 31 dekabr. - № 286. - S. 1,21.
- **Şahverdiyev, Cavid.** Dünya Azərbaycanlıları Həmrəyliyi Gününüz mübarək! // Xalq Cəbhəsi.- 2021.- 30 dekabr.- № 092.- S. 9.
- **Qəribli, Məhəmmədli.** Diasporumuz üçün budəfəki Həmrəylik bayramının özəllikləri – özəlliklərin mənbəyi Vətən Azərbaycandır... // Bakı Xəbər. - 2021.- 30 dekabr. - № 240. - S. 6.
- **Qarayev, Azər.** Həmrəyliyimizi simvolizə edən gün // Xalq qəzeti. - 2021. – 28 dekabr. - № 283. - S. 7.
- **Prezident İlham Əliyev bütün dünya azərbaycanlılarının lideri olduğunu onların ən böyük arzusunu həyata keçirməklə təsdiq etdi /** Vüqar Ağayev // AZƏRTAC.- 2021.- 23 dekabr.
- **Yaponiyadakı diaspor təşkilatımız Azərbaycan həqiqətlərinin təşviqi üçün yerli şirkətlə əməkdaşlıq edəcək /** Vüqar Ağayev // AZƏRTAC.- 2021.- 26 noyabr.
- **Vətən müharibəsində qazanılan möhtəşəm Qələbə bütün dünyadakı soydaşlarımızın qəlbini böyük fərəh hissi ilə doldurdu /** Vüqar Ağayev // AZƏRTAC.- 2021.- 9 oktyabr.
- **Əhmədov, Aqil.** Milli diaspor tariximiz haqqında yeni mühüm əsər // 525-ci qəzet.-2021.-8 oktyabr.-№183.-S.15.
- **Rza, Afaq.** Ceyhun Məmmədov: "Bizim diaspor quruculuğumuz xeyli yol qət edib": Müsahibim Ukrayna Azərbaycanlıları Radasının (UAR) baş katibi Ceyhun Məmmədovdur // 525-ci qəzet. - 2021.- 7 sentyabr. - № 160. - S. 10.
- **Sarıyeva, İradə.** Dünya azərbaycanlılarını müstəqil Azərbaycana bağlayan ideologiyanın gücü 30 ildə özünü tam doğrultdu... // Bakı Xəbər.-2021.-24 avqust.-№150.-S.7.
- **Dövlət Komitəsində xaricdə yaşayan bir qrup azərbaycanlı ilə görüş keçirilib //** AZƏRTAC.- 2021.- 16 avqust.
- **Kazımov, Cahid.** Yeni dünya nizamı və Azərbaycan diasporu // Xalq qəzeti. - 2021.- 7 avqust. - № 163. - S. 5.

- **Azəri, Nadir.** “Diaspor quruculuğu siyasətindəki yeni mərhələdə üzərimizə düşən vəzifələrin öhdəsindən layiqincə gəlməyə çalışırıq”: Murtaza Qaraçanta: Həm pandemiya, həm də Vətən müharibəsi günlərində dünya azərbaycanlıların birlik və bərabərliyinin şahidi oldu// Yeni Azərbaycan.-2021.-3 avqust.-№134.-S.6.
- **Qarayeva, Sevinc.** Şuşa səfəri...: Diaspora nümayəndələrimiz mədəniyyət paytaxtımızda gördüklərindən danışirlar // 525-ci qəzet.-2021.-31 iyul.-№134.-S.9.
- **Azərbaycanın diaspor nümayəndələrinin Şuşaya səfəri başlayıb / Aydın Yavərzadə // AZƏRTAC.- 2021.- 27 iyul.**
- **Azərbaycanda olan diaspor nümayəndələri ilə görüş keçirilib // AZƏRTAC.- 2021.- 26 iyul.**
- **Rusiyadakı soydaşlarımız Ermənistan hakimiyyətini ittiham edib // AZƏRTAC.- 2021.- 11 iyun.**
- **İsmayıl, Söhrab.** Fransadakı diasporumuz nələr edə bilir? // Paralel. - 2020. - 8 iyul. - № 225/226. - S. 14.
- **“Diaspor dövlət içində dövlət kimidir”:** Qalib Ağayev: “Diaspor sahəsində çalışacaq adamlar xüsusi yetişdirilməlidir” // Hürriyyət. - 2021. - 26-28 iyul. - № 68. - S. 6.
- **Azərbaycanın diaspor jurnalistləri Kəlbəcərdə həlak olan jurnalistlərlə bağlı beynəlxalq ictimaiyyətə müraciət ediblər // AZƏRTAC.- 2021.- 7 iyun.**
- **Elçin Bayramov: Azərbaycan diasporu Moldovada ən böyük diasporlardan biridir / Emil Hüseyinli // AZƏRTAC.- 2021.- 7 may.**
- **“Ermənilər kitabları oxumaq adı ilə götürür, qaytarmır və cəriməsini ödəyirlər” (İsveçdə “Azərbaycan naminə” cəmiyyətinin sədri Nadir Hollenbrandın (Xankişişiyev) müsahibəsi) // Xalq qəzeti. - 2021.- 13 aprel. - № 75. - S. 9.**
- **Misirdəki diaspor mərkəzində azərbaycanlı tələbələrlə görüş keçirilib / Oqtay Bayramov // AZƏRTAC.- 2021.- 9 mart.**
- **Azad.** Hamımızın istəyi birdir: Xocalıya ədalət // Həftə içi.-2021.-25-26 fevral.-№21.-S.6.
- **Bayramlı, Nardar.** Xaricdə yaşayan soydaşlarımız azərbaycançılıq ideologiyası ətrafında sıx birləşiblər: Bu, Azərbaycan xalqının milli birliyinin və həmrəyliyinin daha da güclənməsinə xidmət edir // Yeni Azərbaycan.-2021.-19 fevral.-№32.-S.8.
- **Eltürk, Elnur.** "Avropada 5 milyondan çox türk yaşayır". Semra Eren-Nijhar: “Avropada yaşayan türklərdən bəhs edərkən, müasir köç tarixindən başqa türklərin Avropada bir tarixinin mövcudluğu göz önünə gətirilərək dəyərləndirilməlidir" // Xalq Cəbhəsi. - 2021. - 18-19 fevral. - № 18. - S. 7.

- **Azərbaycanın diaspor siyasəti: uğurlar və qarşıdakı hədəflər** // Hürriyyət. - 2021. - 30 yanvar-1 fevral. - № 10. - S. 13.
- **Azərbaycanın diaspor nümayəndələri üçün yüksək texnologiyalar və rəqəmsal marketing üzrə təlimləri keçiriləcək** // AZƏRTAC.- 2021.- 28 yanvar.
- **Cəfərov, Nizami.** Azərbaycan dünyada yaşayan soydaşlarımızın yurd sevgisi və milli öyünc mərkəzidir // Xalq qəzeti. - 2021.- 28 yanvar. - № 19. - S. 6.
- **Qədiroğlu, Möhsüm.** Ukraynada yaşayan gənc azərbaycanlı iş adamının uğur piramidası // Respublika. - 2021.- 28 yanvar. - № 19. - S. 5.
- **Abdullayev, Mübariz.** Xaricdə yaşayan soydaşlarımız ana Vətənə yüksək bağlılıq nümayiş etdirirlər // Yeni Azərbaycan.-2021.-27 yanvar.-№15.-S.8.
- **Hacıyev, Valeh.** Dünya azərbaycanlılarının bir bayraq altında fəaliyyəti prioritet vəzifəmizdir // Xalq qəzeti. - 2021.- 19 yanvar. - № 12. - S. 10.
- **Zülfüqaroğlu, Əli.** Qələbədən sonrakı dönmə: informasiya savaşı: Nəyi necə etməliyik? // Xalq Cəbhəsi. - 2021. - 19 yanvar. - № 6. - S. 9.
- **Milli Diaspor Azərbaycanın dünyadakı tək səsidir** // Hürriyyət. - 2021. - 14-15 yanvar. - № 4. - S. 14.
- **Azərbaycanın Misirdəki diaspor rəhbərinin bəyanatı Əlcəzair qəzetində dərc edilib / Oqtay Bayramov** // AZƏRTAC.- 2021.- 14 yanvar.
- **Əhmədov, Elçin.** Milli birlik, həmrəylik və diaspor quruculuğu istiqamətində dövlət siyasəti // Xalq qəzeti. - 2021.- 10 yanvar. - № 5. - S. 5.

Gücümüz həmrəyliyimizdədir

Əli Nəcəfxanlı

Hər bir insan üçün onun milli mənsubiyyəti onun qürur mənbəyidir. Mən həmişə fəxr etmişəm, bu gün də fəxr edirəm ki, mən azərbaycanlıyam!

Heydər Əliyev
Ümummillî lider

Ulu öndər Heydər Əliyevin bu yazıya epigraf kimi verdiyimiz aforizmi ən lakonik azərbaycançılıq şüarımızdır. Dünyanın müxtəlif guşələrində yaşayan bütün azərbaycanlıların əzbərdən bildiyi bu kəlam hətta bir çoxlarının telefonunda zəng ayarı kimi də istifadə olunur.

Gözəl bir el məsəli var: "El bir olsa, zərbi kərən sındırar". Milli mənlük şüurumuzun təməlinde həmrəyliyimizin dayanması qürur doğurur. 30 il əvvəl, 1991-ci il dekabrın 16-da Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin ümummillî liderin sədrliyi ilə keçən iclasında 31 dekabrın dünya azərbaycanlılarının həmrəylik bayramı kimi qeyd olunması barədə qərar qəbul edilib. Ali Məclis bununla bağlı qanun-vericilik aktının qəbul olunması üçün ölkə parlamentinə – Ali Sovetə müraciət edib. Dekabrın 25-də Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin Milli Şurası müraciəti nəzərə alaraq, 31 dekabr tarixinin Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü elan olunması barədə qanun qəbul edib.

Həmrəylik yekdil hərəkət və ya qərar üçün qarşılıqlı məsuliyyət, kon-sensus, öhdəlik deməkdir. Hər hansı bir həyati məsələdə toplumun vahid platformadan çıxış etməsi, ürəklərin bir vurmaıı həmrəylik nümayişidir. Həmrəylik paylaşılan dəyər kimi xüsu-si önəm kəsb edir. Avropa Birliyi İnsan Hüquqları Xartiyasının prinsiplərindən biridir və hər il dekabrın 20-si BMT tərəfindən Beynəlxalq İnsan Həmrəylik Günü kimi qeyd olunur.

Fərdlər müxtəlif vəzifələri yerinə yetirsələr də, fərqli maraqların daşığı-cıları olsalar da, cəmiyyətdəki nizam və sosial-ideoloji yekdillik qarşılıqlı etimada, vəhdətə əsaslanır. Məşhur ideoloq Peter Kropotkin (1842-1921) həmrəyliyi yaşam və əməkdaşlıq me-xanizmi kimi araşdıraraq yazırdı ki, hər hansı bir çərçivədə qarşılıqlı yardım, dəstək sosial institutların təkamülündə əhəmiyyətli faktordur. Başqa sözlə, həmrəylik üfqi şəkildə könüllülük birliyidir. Müəyyən fikir və hərəkətlərə, maraq dairəsinə və inanclara. Hü-quqi baxımdan həmrəylik qarşılıqlı zəmanət və birgə məsuliyyət anlamına gəlir. "Solidarite" sözü bir çox dillərdə həmrəylik və ya aktiv simpatiya mənasında işlənir.

31 dekabr - Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü hər dəfə Yeni il ərəfəsində ölkəmizdə coşğu ilə qeyd olunur. Ulu öndərdən qalan mənəvi miraslardan biri də bu bayramdır. Amma, etiraf edək ki, ötənlik və qarşıdakı həmrəylik günləri daha böyük ovqata bələnmışdir. Çünki məhz milli birliyimiz, milli həmrəyliyimiz sayəsində ötən il 44 günlük Zəfər yürüşü sayəsində düşməni əzəli torpaqlarımızdan qovub çıxarmış və ölkəmizin ərəzi bütövlüyünü bərpa etmişik. Böyük qələbəmizi şərtləndirən əsas amillərdən biri isə şübhəsiz ki, iqtidar-ordu-xalq birliyimiz olub.

...Bu ilin iyun ayında Xocavənd rayonunun Hadrut qəsəbəsində bürüncdən "Dəmir yumruq" abidəsi ucaldılıb. Qeyd edək ki, "Dəmir yumruq" Azərbaycan Ordusunun işğal altında olan torpaqların azad edilməsi uğrunda başladığı döyüş əməliyyatının adı olub. Hadrutdakı Zəfər şəhidlərinin xatirə kompleksinin qarşısında yerləşən eyni adlı abidənin üzərində əsgər təsviri və Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin arsenalında yer alan pilotsuz uçuş aparatları əks olunub. Bizim düşməne göstərdiyimiz "Dəmir yumruq" rəhbərimizin müdrük və uzaqgörənliyini, zəka və bacarı-ğını, iradə və qətiyyətini, həmçinin dövlətimizin iqtisadi və siyasi müstəqilliyini, dayanıqlığını, Milli Ordu-muzun gücünü, əsgər və zabitlərimizin cəsəətini, ən nəhayət, iqtidar-xalq vəhdətini, milli birliyi və həmrəyliyi əks etdirir. Bu yumruğun qorxusun-dan ermənilər özlərinin sərsəmcəsinə irəli sürdükleri iddialarını unudaraq, Azərbaycanın bir tələbinə - rədd olub getmə tələbinə yalvara-yalvara razı oldular!

Prezident İlham Əliyev öz çıxış-larında bu barədə fikirlərini dəfələrlə ifadə edib: "Bu günlərdə dəfələrlə Azərbaycan xalqına müraciət edərək düşməne yumruq göstərmişdim. Demişdim ki, bu yumruq elə belə yumruq deyil. Bu, dəmir yumruqdur. Bu dəmir yumruqla düşmənin başını əzirik və əzəcəyik! Eyni

zamanda, bu yumruq birliyimizin rəmzidir. Bax, bu gün Azərbaycan xalqı bu yumruq kimi birləşib! Həmişə belə olacaq! Bu birlik əbədi olacaq! Bu birlik bizə gələcəkdə də bütün vəzifələri icra etmək üçün imkan yaradacaq!”

Bəli, müzəffər Ali Baş Komandanımızın dediyi kimi, hər kəs bizim gücümüzü gördü, hər kəs “Dəmir yumruq”un nə olduğunu anladı. Bizim yumruğumuzun dadını görənlər bir də Azərbaycana xain nəzərlərlə baxıb, bizdən torpaq və status uma bilməzlər!

Hazırda dünyada 50 milyondan çox azərbaycanlı yaşayır. İran, Rusiya, Türkiyə, Almaniya, Fransa, Böyük Britaniya, Skandinaviya ölkələri, ABŞ və Yaxın Şərq ölkələrində milyon-larca azərbaycanlı var. Soydaşları-mız minilliklər boyu Azərbaycanda ömür-gün sürüb və bəşər sivilizasiyasını zənginləşdiriblər. Daim xarici təcavüzlər, hərbi münaqişələr, dün-yada gedən ictimai-siyasi proseslər Azərbaycanı parçalayıb, yurddaşları-mızın müəyyən bir qismi dədə-baba ocaqlarından ayrı düşüb, deportasiyalara məruz qalıb, iş tapmaq, təhsil almaq məqsədi ilə doğma Vətəni tərk edərək başqa ölkələrdə məskunlaşıb. Təəssüf ki, müxtəlif səbəblərdən biz xeyli müddət qütbətdə yaşayan həmvətənlərimizlə əlaqələr yarada bilməmişik. Keçmiş Sovet dövlətinin tətbiq etdiyi yasaqları qardaşın qar-daşla görüşməsinə imkan verməyib. Bu məqamda ötən il dekabrın 10-da Bakıda keçirilən Zəfər paradı zamanı Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın poetik bir fəhmlə söylədiyi məşhur bayatının misraları yada düşür: “...Mən səndən ayrılmazdım, zülm ilə ayırdılar”.

Yeri gəlmişkən, elə Azərbaycan və Türkiyə bütün dünyaya əsl qardaş həmrəyliyi nümunəsi göstərməkdədir. Prezidentlərimizin bu il iyunun 15-də imzaladıqları Şuşa Bəyannaməsi bizim müttəfiqlik münasibətlərimizi, sarsılmaz həmrəyliyimizi bir daha rəsmiləşdirən tarixi sənəddir.

Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəlik Gününün təməli 1989-cu il dekabrın axırlarında Naxçıvanda SSRİ – İran sərhədinin dağıdılma-sı ilə qoyulub. Şimali və Cənubi Azərbaycan arasındakı sərhəd xəttinin necə dağıdıldığını, soydaşlarımızın Arazın o tayından bu tayına və əksinə bir-birini necə həyəcanla çağıraraq, “Can Azərbaycan!” deyə hayqırdıqlarını hər kəs yaxşı xatırlayır. Məhz həmin vaxt İstanbulda keçirilən türkdilli xalqların konfransında ilk dəfə olaraq dünya azərbaycanlılarının həmrəyliyinə qeyd olunmasına qərar verildi. 2001-ci il noyabrın 9-10-da Bakıdakı ən böyük sarayda Dün-ya Azərbaycanlılarının I Qurultayı keçirildi. Qurultay soydaşlarımızın milli mənlük şüurunun güclənməsinə, müxtəlif ölkələrdə azərbaycanlı icmalarının mütəşəkkilliyinin və fəallığının artmasına təkan verdi. O zaman bu sətirlərin müəllifi Dövlət televiziyasının müxbiri kimi qurul-tayı işıqlandıran jurnalist heyətinin tərkibində idi. Müsahibə aldığımız xarici soydaşlarımız bəzən sevincdən ağlaya-ağlaya elə ürəkdən danışıq, milli həmrəyliyimizi dəyərləndirərək elə gözəl fikirlər söyləyirdilər ki, sevincindən kövrəlməmək olmurdu. Onlardan birinin söylədikləri olduğu kimi yadımdadır: “Bizə bu lütfü, bu səadəti göydə Allah, yerdə isə Heydər Əliyev verir. Məmməd Araz demişkən, Vətən mənə oğul desə, nə dərdim?”. Doğrudan da, Vətən hər kəsə oğul deyincə, xalq, millət daha güclü və daha xətirçəm olur.

İlk qurultayda Əlaqələndirmə Şurası yaradılıb, 2008-ci il dekabrın 18-də Şuranın toplantısında “Dünya Azərbaycanlılarının Xartiyası” qəbul olunub. Bu, diaspor potensialının möhkəm amilə çevrilməsini göstərməklə yanaşı, müstəqil Azərbaycanın bütün dünya azərbaycanlıları üçün istinad nöqtəsi, cazibə mərkəzi olduğunu da bir daha təsdiqləyib.

Sonrakı dövrlərdə ümummillə lider Heydər Əliyevin fərmanı ilə Xarici Ölkələrdə Yaşayan Azərbaycanlılarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin (hazırda Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi) yaradılıb, soydaşlarımızla bağlı dövlət siyasəti haqqında Qanun qəbul olunub. Dünya azərbaycanlılarının milli birliyi və təşkilatlanması prosesini daha da gücləndirib.

Azərbaycan rəhbəri xarici səfərləri zamanı milli diasporun nümayəndələri ilə görüşür, onlara öz münasibətini, dəstəyini bildirir. Həmişə səfirliklərə də göstəriş verir ki, diasporlarla daim əlaqədə olsunlar, kömək etsinlər, çətin anlarda əl uzatsınlar. Çünki xaricdə yaşayan hər bir azərbaycanlı qorunmalıdır, bir problemi olanda, ilk növbədə, səfirliyə müraciət etməlidir və bilməlidir ki, Azərbaycan dövləti onu darda qoymayacaq.

İlham Əliyevin hələ 2007-ci ildə Almaniya fəaliyyət göstərən Azərbaycan cəmiyyətlərinin sədrləri ilə görüşü zamanı demişdir: “Biz, azərbaycanlılar elə millətlik ki, harada yaşamağımızdan asılı olmayaraq, istənilən yerdə öz milli ənənələrimizi qoruyuruq, saxlayırıq. Uşaqlarımızı milli ruhda böyüdüürük. Əgər tarixə baxsaq görərik ki, əsrlər boyu müstəqillikdən məhrum olmuşuq, müxtəlif ölkələrin tərkibində yaşa-mışıq. Amma öz milli ənənələrimizi saxlamışıq. Nəyə görə, nəyin hesabına? İlk növbədə, ana dili. Bu, bizi millət kimi saxlayıbdir. İkinci tərəfdən, bizim ədəbiyyatımız, musiqimiz, mədəniyyətimiz. Bunlar olmasaydı, indi müstəqil ölkə kimi yaşamaq bizə çox çətin olardı. Bu, bizi bir millət kimi saxladı, qorudu.

İndi isə biz müstəqilik. Hər bir xalq üçün bundan böyük xoşbəxtlik ola bilməz. Vətənlə əlaqələr, xüsusilə mənəvi əlaqələr olmalıdır. Bəlkə də bu, sizə daha çox lazımdır, nəinki hansısa başqa bir məsələ. Bunu təmin etmək üçün kifayət qədər imkanlar var və daha da çox olacaqdır. Biz indi bu sahəyə böyük diqqət göstəririk”.

Prezident İlham Əliyev ulu öndərdən əmanət qalan əzmkarlığı sayəsində həmrəylik ideallarına sadiqliyini konkret əməli işlərlə sübuta yetirib. 2006-cı il martın 16-da Ba-kıda dünya azərbaycanlılarının II, 2011-ci il iyulun 5-6-da III, 2016-cı il iyunun 3-4-də IV qurultayları keçirilib. Hər birində onlarca təşkilat, yüzlərlə nümayəndə və qonaq iştirak edib. Dünya azərbaycanlılarının IV qurulta-yının açılış mərasimində parlaq nitq söyləyən cənab İlham Əliyev hamını bir daha birliyə, həmrəyliyə, Vətən naminə fədakarlıqlara səsleyib.

Bu mötəbər toplantılar xaricdə yaşayan azərbaycanlıların diaspor-dan lobbiyə çevrilməsinə güclü təkan verib. Birliyin və həmrəyliyin tam təmin olunması, Azərbaycan icmaları, cəmiyyət və birliklərinin fəaliyyətinin gücləndirilməsi və əlaqələndirilməsi ilə bağlı məsələlər yüksək səviyyədə ətraflı müzakirə edilib.

Həmrəylik amalı ölkəmizlə bağlı həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması işində əhəmiyyətli rol oynayır. Bu gün dünyanın 70-dən çox ölkəsində yaşayan, sayı 50 milyondan artıq olan soydaşlarımızın qəlbində sönməz Azərbaycan çirağı yanır və ətrafa işıq saçır.

Xalq qəzeti. - 2021.- 31 dekabr. - № 286. - S. 5.

Dünya azərbaycanlılarının Zəfər həmrəyliyi

Rəşad Cəfərli

Bu gün Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günüdür. 30 ildir ki, Azərbaycanda və dünyanın müxtəlif yerlərində yaşayan azərbaycanlılar bu tarixi əlamətdar bayramlardan biri kimi qarşılayırlar.

Ötən ildən etibarən isə Milli Həmrəylik Günü tamamilə fərqli, daha yüksək əhvali-ruhiyyə və coşqu ilə qeyd olunur. Çünki artıq torpaqlarımız işğaldan azad olunub. Vətən müharibəsindəki tarixi qələbədə xalqımızın milli həmrəyliyi də böyük rol oynayıb.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin yaratdığı tarix

1991-ci ildə xalqımızın Ulu Öndəri Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə 31 Dekabrın Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü elan edilməsi Azərbaycanın ən yeni tarixinin mühüm siyasi hadisələrindən birinə çevrildi. Çünki ümummillə mənafelərimizin həyata keçirilməsi naminə xalqımızın bütün gücünü bir yerə toplamaq arzusunu və əzmini təcəssüm etdirən bu gün bir-birindən ayrı düşən soydaşlarımızın milli mənlək şüuru əsasında sıx birləşməsi prosesinin başlanğıcını qoydu. Lakin 1991-1993-cü illərdə Azərbaycana rəhbərlik edənlər bu məsələdə maraqlı olmadılar. Ona görə də həmrəylik ideyalarının özünə yer tapmaması, hakimiyyət orqanlarının bu sahədə də fəaliyyətsizliyi həmin dövrdə cəmiyyətdə ciddi problemlərə yol açdı, milli inkişafı əngəlləyən amilə çevrildi. Həmçinin diaspor quruculuğuna maraq göstərilməməsi xarici ölkələrdə yaşayan azərbaycanlıların təşkilatlanmasına mənfə təsir göstərməklə yanaşı, soydaşlarımızın vətənlə əlaqələrinin genişlənməsinə, azərbaycançılıq ideyasının inkişaf etdirilməsinə, dünyaya səpələnmiş azərbaycanlıların həmrəyliyinə əldə olunmasına imkan vermədi.

Heydər Əliyevin 1993-cü ildə xalqın yekdil arzusu ilə hakimiyyətə dönüşündən sonra ölkədə davamlı sabitlik və iqtisadi tərəqqinin əsası qoyulmaqla yanaşı, həm də birliyə nail olundu, azərbaycançılıq anlayışı milli təfəkkür tərzinə çevrildi. Azərbaycan dünyanın ayrı-ayrı ölkələrində məskunlaşmış soydaşlarımız üçün milli iftixar, mənəvi dayaq və güvənc yeri oldu.

Ümummillə Lider cəmiyyətin bütövləşməsi, azərbaycançılıq ideologiyasının milli həmrəyliyin aparıcı amilinə çevrilməsi istiqamətində mühüm işlər gördü, ümumxalq birliyinin dərin politoloji-nəzəri əsaslarını yaratdı. Xaricdə yaşayan soydaşlarımızın tarixi vətənə bağlılığını təmin edən ideoloji istinad nöqtəsinin tapılması da Ümummillə Liderin dövlətçilik qarşısındakı əvəzsiz xidmətləri sırasında xüsusi diqqət çəkir. Ona görə ən yeni tariximizdə dünya azərbaycanlılarının milli həmrəyliyinə nail olunması Ümummillə Lider Heydər Əliyevin Azərbaycan xalqı qarşısındakı əvəzsiz xidmətlərindən biridir.

Dünyanın bütün ölkələrində yaşayan azərbaycanlıların lideri

Ulu Öndər Heydər Əliyevin milli həmrəylik və azərbaycançılıq amalinin şüurlarımızda möhkəm yer tutmasına yönəlmiş uzaqgörən siyasətini bu gün inamla davam etdirən, milli həmrəylik və diaspor fəaliyyətini daim diqqət mərkəzində saxlayan Prezident İlham Əliyevin bu istiqamətdə həyata keçirdiyi fəaliyyət ardıcıl və sistemli səciyyə daşıyır. Xarici ölkələrdə yaşayan azərbaycanlılarla əlaqələrin genişləndirilməsini dövlət siyasətinin mühüm istiqamətinə çevirmiş İlham Əliyev mövcud sosial-iqtisadi inkişaf şəraitində diaspor quruculuğu sahəsində dövrə səsləşən genişmiqyaslı tədbirlər həyata keçirir. Dövlətimizin başçısı xaricdə yaşayan hər bir azərbaycanlının maraq və mənafeyinin qorunmasını Azərbaycan dövlətinin başlıca vəzifəsi hesab edir, hər zaman ölkə hüdudlarından kənardə yaşayan soydaşlarımızda milli ruhun yüksəldilməsinə, onların vahid ideologiya və məqsədlər ətrafında birləşməsinə böyük töhfələr verir.

Məhz bu siyasətin məntiqi nəticəsi olaraq Prezident İlham Əliyev daim 50 milyonluq dünya azərbaycanlılarının dəstəyini alıb, onların alternativsiz namizədi və lideri olub. Bu fəaliyyətin ən ümdə cəhətləri xaricdəki azərbaycanlıların ana vətənimizin maraqları ətrafında daha sıx səfərbər olmaları və ən əsası, Azərbaycan həqiqətlərinin dünyada getdikcə yaxından eşidilməsidir.

Bakıda dünya azərbaycanlılarının qurultaylarının keçirilməsi soydaşlarımızın tarixi Vətənlə əlaqələrinin güclənməsinə əlverişli zəmin yaratmaqla yanaşı, milli həmrəyliyə və yekdilliyə nail olmaq amalinin Azərbaycanın dövlət siyasətinin əsas tərkib hissəsinə çevrildiyini nümayiş etdirib. Bütün bu

tədbirlər milli-mənəvi, intellektual potensialına görə dünyanın böyük xalqları ilə bir sırada dayanan xalqımızın azərbaycançılıq ideyası ətrafında sıx birləşməsinə, tarix səhnəsində mühüm rol oynayan mütəşəkkil qüvvə kimi formalaşmasına güclü təkan verib.

Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ötən 18 ildə Azərbaycanın inkişaf yolunda ardıcıl qazandığı uğurlar bütün dünya azərbaycanlılarını qəlbən sevindirir. Azərbaycanın Cənubi Qafqazda əsas söz və nüfuz sahibi kimi çıxış etməsi dünyanın müxtəlif ölkələrinə səpələnmiş həmvətənlərimizi daha da qürurlandırır. Azərbaycan dövlətinin güclənməsi soydaşlarımızın xaricdəki diaspor təşkilatlarının fəaliyyətinə də müsbət təsir edir. Odur ki, dünyanın müxtəlif guşələrində yaşayan soydaşlarımız Azərbaycanın müstəqil siyasət yeritməsindən, dünya birliyində mövqelərini daha da möhkəmləndirməsindən, eyni zamanda həyata keçirilən diaspor siyasətindən məmnunluq duyurlar.

İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə xalqımız milli həmrəyliyin ən gözəl nümunəsini yaradıb

Dövlət müstəqilliyinin bərpaşının 30-cu ilini geridə qoyan xalqımız şərəfli günlərini yaşayır. Çünki müstəqilliyimizin 30-cu ildönümünü qalib dövlət, torpaqlarını işğaldan azad etmiş xalq kimi tamamladıq. Hələ Vətən müharibəsinə qədər özünün sürətli yüksəlişi və uğurları ilə nümunələr yaradan Azərbaycan torpaqlarını işğaldan azad etməklə global və regional miqyasda mövqelərini və nüfuzunu daha da artırdı.

44 günlük Vətən müharibəsi müddətində xalqımız bir daha öz rəhbərinin müdrikliyinə və siyasi iradəsinə şahidlik etdi. Həmin günlərdə İlham Əliyevin yenilməz qətiyyəti bütün cəmiyyətimizi qələbəyə kökləndirdi. Məhz Azərbaycan Prezidentinin ortaya qoyduğu nümunə xalqımızı bu müqəddəs savaşda zəfərə apardı. Əsas məsələlərdən biri də odur ki, bu müharibədə cəmiyyət Prezident İlham Əliyevin ətrafında sıx səfərbər oldu. Bu, həm milli həmrəyliyimizin, həm də xalqımızın öz rəhbərinə olan yüksək ehtiram və inamının təcəssümü idi. Dövlətimizin başçısının əzmkarlığı, ilk gündən nümayiş etdirdiyi hərbi-siyasi qətiyyət hər bir azərbaycanlıyı öz rəhbərinin ətrafında daha sıx birləşdirdi. Siyasi əqidəsindən, statusundan, vəzifəsindən, milli mənsubiyyətindən və dünyanın harasında yaşamasından asılı olmayaraq, hər bir azərbaycanlı 44 günlük müharibədə milli həmrəylik nümayiş etdirdi.

Vətən müharibəsində torpaqlarımızın işğaldan azad olunması həm də milli həmrəyliyimizin və bütün azərbaycanlıların Prezident İlham Əliyevin ətrafında birliyinin təntənəsi oldu. Bütövlükdə, 44 günlük savaşdakı Zəfərlə xalqımız İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə milli həmrəyliyin ən mükəmməl nümunəsini yaratdı.

Azərbaycan. - 2021.- 31 dekabr. - № 286. - S. 1,21.

Dünya Azərbaycanlıları Həmrəyliyi Gününüz mübarək!

Cavid Şahverdiyev

Azərbaycançılıq müstəqil, suveren Azərbaycanın istiqlalını və bu ölkədə dünyəvi prinsiplərə malik sivil demokratik dövlət uğrunda mübarizəni strateji məqsəd seçən Azərbaycan xalqının ideologiyasıdır. Onun əsasında Azərbaycanı özünə vətən sayan bütün xalqların milli, etnik, dini və sosial hüquqlarının bərabərliyi ideyası dayanır.

Azərbaycançılıq milli dövlət ideologiyası kimi, Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası əsaslarına söykənən, Azərbaycanın müstəqilliyinə, onun hüquqi və demokratik dövlət kimi inkişafına və milli təhlükəsizliyinin qorunmasına xidmət edən dəyərlər sistemidir.

Azərbaycançılığın bütün dünya azərbaycanlılarını birləşdirən ideologiya halına gəlməsi, müstəqil Azərbaycan dövlətinin ideya əsasına çevrilməsi Ümummilli lider Heydər Əliyevin tarixi xidmətidir. Heydər Əliyev hələ sovet dövründə Azərbaycan Respublikasına rəhbərlik edərkən azərbaycançılıq məfkurəsinin bütün həmvətənlərimiz arasında yayılmasına, bu ideyanın geniş ictimai dəyər qazanmasına çalışırdı. O dövrdə Azərbaycan ədəbiyyatında, musiqidə, kinoda, təsviri sənətdə və digər sahələrdə xalqın ruhunu, tarixini, milli-mənəvi dəyərlərini təbliğ və tərənnüm edən çoxsaylı əsərlər meydana gəlmişdir. Həmin dövrdə Heydər Əliyev respublikamızdan kənarında yaşayan azərbaycanlıların təşkilatlanmasını, azərbaycanlı diasporunun təşəkkül tapmasını da vacib sayırdı. 1990-cı illərdə hakimiyyətə qayıdıqdan sonra o, xaricdəki soydaşlarımızın mütəşəkkil qüvvəyə çevrilməsinə, onların doğma vətənlə əlaqələrinin möhkəmlənməsini prioritet məsələ kimi hər zaman diqqətdə saxlamışdır. Çünki güclü azərbaycanlı diasporu müstəqil Azərbaycanın dayağıdır.

Azərbaycançılıq ideologiyası dünya azərbaycanlılarının vahid ideya ətrafında birləşməsinə şərtləndirən tarixi-siyasi amillərin təsnifatını, xaricdə yaşayan soydaşlarımızın hüquq və azadlıqlarının qorunması sahəsində dövlətin qarşısında duran vəzifələri, onların Azərbaycana münasibətdə üzərinə düşən mənəvi öhdəlikləri, habelə azərbaycanlı anlayışının sosial-fəlsəfi məzmununu müəyyənləşdirən konsepsiyadır. Azərbaycançılıq millətindən asılı olmayaraq, özünü azərbaycanlı sayan vətəndaşların həmrəyliyi üçün möhkəm istinad mənbəyi, ideoloji bünövrədir. Bu ideologiyanın pozitiv xarakteri həm də bütün dünyaya səpələnmiş 50 milyondan artıq azərbaycanlıyı vahid ideallar naminə səfərbər etmək qüdrəti ilə müəyyən olunur. Milli-mənəvi, islami-əxlaqi, dünyəvi-humanitar dəyərləri, Şərqi və Qərbi mədəniyyətlərinin dialoqunu, türkcülük və avropaçılıq meyillərini, tarixi təkamüldə varislik və tərəqqiçiliyi, ünsiyyət birliyini ahəngdar şəkildə ehtiva edən azərbaycançılıq ideologiyası məhz buna görə də müxtəlif coğrafi regionlarda, sosial-siyasi sistemlərdə, mədəni mühitlərdə formalaşmış diasporumuz üçün cəlbədidir.

Ulu Öndərin azərbaycançılıq ideologiyasının inkişafı, dünya azərbaycanlılarının Vətənimizlə bağlarının qurulması istiqamətindəki fəaliyyətindən danışıarkən onu da qeyd etmək vacibdir ki, 31 Dekabr – Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü kimi qeyd edilməsi məhz Ümummilli Lider Heydər Əliyevin tarixi xidmətidir. Belə ki, 1991-ci il dekabrın 16-da Ulu Öndər Heydər Əliyevin təşəbbüsü əsasında Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisi “Dünya azərbaycanlılarının həmrəyliyi və birlik günü haqqında” qərar qəbul etdi, bu hadisə Azərbaycanlıların mənəvi birliyinin rəmzinə çevrilərək əlamətdar bayram kimi ilk dəfə Naxçıvanda geniş qeyd olundu.

Bu günün əsası 1989-cu ildə Azərbaycanın Naxçıvan Muxtar Respublikası ilə İranın Azərbaycan sərhədinin (SSRİ – İran sərhədinin) dağıdılması ilə qoyulub. Uzun zaman bir-birinə həsrət qalan Azərbaycan millətinin Arazın hər iki sahilində sərhəd yürüyüşü - Şimali və Cənubi Azərbaycan arasındakı sərhəd dirəklərinin yıxılması, o taylı – bu taylı millətin həftələrlə Araz qırağında gecə-gündüz birləşmək şüarı əslində azərbaycanlıların bir millət olduğunu dünya çapında bir daha canlandırmağa və Azərbaycanı bütövləşdirməyə cəhd idi. Həmrəyliyi günü bu birləşmək istəyinin simvolik nişanıdır.

31 dekabr - bu gün Azərbaycan xalqının tarixində ən yadda qalan, ən şərəfli günlərdən biri – Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günüdür!

Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü— Azərbaycan millətinin birlik şüarının simvolik günüdür. Bu bayram dünyanın 70-dən çox ölkəsində yaşayan 50 milyondan artıq azərbaycanlılarla əlaqələr qurmaq, onlar arasında birlik və həmrəyliyi yaratmaq işində mühüm rol oynayır. Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi gününün qeyd edilməsi bütün dünya azərbaycanlıları tərəfindən artıq bir zərurətə və mənəvi

ehtiyaca çevrilib. Həmrəylik günü Azərbaycan diasporu üçün ən mühüm bayrama çevrilib. İndi həmrəylik gününü hətta milliyətcə azərbaycanlı olmayıb, lakin Azərbaycanda doğulub böyümüş, Azərbaycan əsilli diaspor nümayəndələri də qeyd edirlər.

Ümummilli Liderimiz 31 Dekabr Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü münasibətilə xarici ölkələrdə yaşayan soydaşlarımıza müraciətlərindən birində deyirdi: "Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü'nün dövlət bayramı kimi qeyd edilməsi xalqımızın milli azadlıq mübarizəsinin məntiqi nəticəsi olaraq artıq xoş ənənəyə çevrilmişdir. Qədim və zəngin tarixə malik olan Azərbaycan xalqının dirçəlişini, tərəqqisini və milli birliyini əks etdirən, onu müstəqil dövlətçilik uğrunda müqəddəs və məsuliyyətli mübarizəyə səfərbər edən həmrəylik günü hər bir azərbaycanlı üçün inam və ümid anıdır. Hal-hazırda dünyanın müxtəlif ölkələrində milyonlarla soydaşımız yaşayır, işləyir, fəaliyyət göstərir. Buna baxmayaraq, onların milli-mənəvi varlığını yaşadan yeganə bir dövlət var. Bu, müstəqil, suveren Azərbaycan Respublikasıdır. Dünya azərbaycanlılarının birliyi və həmrəyliyi ideyasının əsasını da məhz Azərbaycan dövlətçiliyinə, xalqımızın dilinə, dininə, milli-mənəvi varlığına və ümumbəşəri dəyərlərə hörmət, onların daim qorunmasına, yaşamasına qayğı təşkil edir".

Yorulmaz fəaliyyəti ilə Heydər Əliyev siyasi fəlsəfəsinə, onun liderlik məktəbinə söykənən Prezident İlham Əliyev Ulu Öndərin bu sahədəki xidmətlərini uğurla davam etdirir. Dövlətimizin başçısının "Dünya azərbaycanlılarının II Qurultayının keçirilməsi haqqında" 2006-cı il 8 fevral tarixli Sərəncamına uyğun olaraq, həmin il martın 16-da Bakıda keçirilən növbəti mötəbər toplantı xaricdə yaşayan azərbaycanlıların diaspondan lobbiyə çevrilməsi istiqamətində yeni addım olub, ölkəmizlə bağlı həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması işində əhəmiyyətli rol oynayıb.

Həmrəylik günü milli birlik, Azərbaycana məhəbbət, milli-mənəvi dəyərlərimizə hörmət, Vətənə bağlılıq hissələrini özündə təcəssüm etdirir.

Dövlətimizin diaspor siyasəti, həmvətənlərimizin birlik və həmrəyliyinə möhkəmləndirilməsi, onların daha mütəşəkkil formada təşkilatlanması prosesi özünün yeni mərhələsinə qədəm qoyub. Artıq dünya azərbaycanlıları yaşadıkları ölkələrin sosial-iqtisadi, ictimai-siyasi və mədəni həyatında daha fəal rol oynayır, respublikamızla qarşılıqlı əlaqələrin genişlənməsinə böyük töhfə verir, Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında, zəngin mədəni irsimizin təbliğində, təcavüzkar erməni dairələrinin ideoloji təxribatlarının qarşısının alınmasında qətiyyət nümayiş etdirirlər. Onlar Azərbaycan dövlətinin dəstəyi sayəsində qardaş və dost xalqların lobbi və diasporları ilə səmərəli əməkdaşlığın qurulması sahəsində təsirli tədbirlər həyata keçirir, Azərbaycanın, xalqımızın tarixini yazır və nəsillərdən-nəsillərə ötürürlər.

Milli dövlətçilik ideologiyamız olan azərbaycançılıq məfkurəsini tarixi-kulturoloji baxımdan geniş araşdırmış dilçi akademik, Milli Məclisin deputatı, Azərbaycanda Atatürk Mərkəzinin direktoru Nizami Cəfərov deyib ki, Yeni il şənlikləri ilə eyni vaxtda 50 milyonluq xalqımızın birlikdə qeyd etdiyi Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü ümummilli lider Heydər Əliyevin ən yeni tariximizə bəxş etdiyi möhtəşəm bir ümumxalq bayramıdır. Bu bayram dünya azərbaycanlılarına eyni bir ananın övladları olduqlarını anladır, onları məfkurə telləri ilə bir-birinə bağlayır, milli varlığımızın çevrəsinə, xalqımızın birlik və həmrəylik yoluna gur işıq salır. Ulu öndərin dövlətçilik ideologiyası səviyyəsinə qaldırdığı və Prezident İlham Əliyevin daim rəhbər tutduğu azərbaycançılıq məfkurəsi artıq dünyada yaşayan hər bir soydaşımızın qəlbinə hakim kəsilərək, onları ciddi ümummilli hədəflərə yönəldir.

Azərbaycançılıq xalqımızın, əvvəla, dərin etnoqrafik kökləri olan, ikincisi, son əsryarımda formalaşan və formulə olunan, nəhayət, kifayət qədər mürəkkəb və zəngin bir təkamül keçən milli ideologiyasıdır. Bu ideologiya türkçülük, islamçılıq və müasirlik kimi üç üzvi tərkib hissədən ibarətdir. Azərbaycançılıq məfkurəsində əksini tapmış fəlsəfə və ya metafizikada, eləcə də onu yaradan xalqın təfəkküründə etnik məhdudluq, dini dözümsüzlük, antihumanizm yoxdur. Yalnız o var ki, Azərbaycan xalqı da digər normal xalqlar kimi, müəyyən bir etnik mənşəyə, dini dünyagörüşünə mənsubdur və müasir dünyanın üzvi tərkib hissəsidir.

Dünya Azərbaycanlıları Həmrəyliyi Günü'nüz mübarək!

Xalq Cəbhəsi.- 2021.- 30 dekabr.- № 092.- S. 9.

Diasporumuz üçün budəfəki Həmrəylik bayramının özəllikləri – özəlliklərin mənbəyi Vətən Azərbaycandır...

Məhəmmədəli Qəribli

Dünya azərbaycanlılarının həmrəyliyi, onların təşkilatlanması prosesini daim diqqət mərkəzində saxlayan Ulu Öndər Heydər Əliyevin söyləri ilə dekabrın 31-i Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü elan edildi. Bu barədə 1991-ci ilin 16 dekabrında Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisi 6 bənddən ibarət qərar qəbul edib, həmin günün bayram kimi qeyd olunması elan edilib.

Dekabrın 25-də isə Ali Sovetin Milli Şurası müraciəti nəzərə alaraq, dekabrın 31-nin Dünya azərbaycanlılarının həmrəyliyi günü elan olunması barədə qanun qəbul edib və artıq bundan sonrakı illərdə bütün respublika ərazisində 31 dekabr Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü kimi qeyd olunmağa başlandı. Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü nüvəti dəfə qeyd etməyimizə iki gündən də az müddət qalıb. Bununla, ikinci ildir ki, xalqımız bu dəyərli günü müzəffər xalq, qalib ölkənin ləyaqətli vətəndaşları kimi qeyd edir. İlin hesabatına baxdıqda görürük ki, əgər ötən il tariximizə şanlı qələbə ili kimi düşmüşdüsə, bu il artıq bu qələbənin daha da möhkəmləndiyi, diplomatik müstəvidə saysız-hesabsız uğurların əldə olunduğu, azad olunmuş torpaqlarda yenidənqurma və bərpa işlərinin geniş vüsət aldığı bir il olaraq həkk olunub. Əminik ki, 2020 və 2021-ci illərdə olduğu kimi 2022-ci il və bundan sonra qarşıdan gələn bütün illər ölkəmiz üçün uğurlarla, qürur dolu günlərlə səciyyəvi olacaq.

Yalnız güclü birliyə malik xalqlar xarici siyasətdə mühüm uğurlar qazana, dünya miqyasında mənafeələrini hər zaman layiqincə qoruya, ümummill problemlərinin həllinə nail ola, öz dilini, mədəniyyətini, incəsənətini, tarixini lazımi səviyyədə təbliğ edə bilirlər. Beləliklə, haqq işimizin dünyaya çatdırılması, Azərbaycan həqiqətlərinin təbliğ olunması və xüsusilə erməni yalanlarının ifşası dövlət siyasətinin ən prioritet vəzifələrindən biri olmaqla yanaşı, həm də bütün azərbaycanlıların, o cümlədən dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan, çalışan, təhsil alan azərbaycanlıların ən qabaqcıl vəzifələrindən biridir. Son illərdə soydaşlarımızın bu istiqamətdəki fəaliyyətləri bizə onu deməyə əsas verir ki, Azərbaycan bu mənada istədiyinə nail olub. Çünki, Vətəndən nə qədər uzaq olsa da lazım olduqda, ehtiyac yarandıqda hər bir vətəndaşımız, hər bir soydaşımız ortaqların əməli birləşərək Vətənin müdafiəsinə qalxır, onun maraqlarını təmin etmək üçün heç bir təzyiqa, təhdidə boyun əymədən birləşərək canı bahasına milli maraqlarımıza xidmət edir.

Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü artıq 2-ci dəfə ölkəmizin ərazi bütövlüyü şəraitində qeyd olunacaq

Yaxın tarixə diqqət edək. 12-17 iyul tarixlərində baş verən Tovuz döyüşləri və 44 gün davam edən Vətən müharibəsi günlərində biz daim böyük dövlətlərdə yaşayan azərbaycanlıların birləşərək aksiyalar keçirdiyinin, mitinqlər təşkil etdiyinin şahidi olurduq. Hətta bir çox dəfə bu aksiyalar ermənilər tərəfindən hücumlara məruz qalsa da, soydaşlarımıza xəsarətlər yetirilsə də onlar olduqları mövqeləri tərk etmir, ermənilərin hücumundan təsirlənərək geri çəkilmirdilər. Əlbəttə ki, bu da xalqımızda özünə əminliyi daha da artırır, böyük Zəfərin qaçılmazlığına olan inamı gücləndirirdi. Nəticədə dəmir yumruq kimi birləşən dünya azərbaycanlılarının fədakar xidmətləri Qələbəmizə öz töhfəsini bəxş edərək tariximizə həkk olundu. Bu gün əminliklə demək olar ki, xarici ölkələrdə məskunlaşıb yaşayan milyonlarla soydaşımızın Azərbaycançılıq məfkurəsi ətrafında sarsılmaz birliyi və Vətənə sdaqəti tarixin sınağından ləyaqətlə çıxmağı bacardı. Xalq-iqtidar birliyini inkişafının, xalqımızın möhkəm həmrəyliyinə məntiqi nəticəsi kimi Qarabağda erməni işğalına son qoymaq üçün 2020-ci il 27 sentyabrda başlayan və 44 gün davam edən Vətən müharibəsində qazanılan Qələbə ilə işğala birdəfəlik son qoyuldu. Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyev Qarabağın ürəyi sayılan Şuşanın azad olunması xəbərini verdikdən sonra bu xəbər nəinki ölkəmizdə, dünyanın istənilən yerində yaşayan hər bir azərbaycanlının böyük sevinc və bayramına çevrildi. Ön cəbhədə ordumuzun, arxa cəbhədə mülki vətəndaşlarımızın əzmkarlığı bu Vətən müharibəsində böyük bir dastanın yazılmasına gətirib çıxartdı. Bu dastanın müəllifi isə heç şübhəsiz, Prezident İlham Əliyevdir. Bu il 31 dekabr - Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü artıq 2-ci dəfə ölkəmizin ərazi bütövlüyü şəraitində qeyd olunacaq. Firsətdən istifadə edib, bu əlamətdar gün münasibətilə bütün dünya azərbaycanlılarını ürəkdən təbrik edirik.

Həmrəyliyimizi simvolizə edən gün

Azər Qarayev,

I Qarabağ müharibəsinin və Azərbaycan təhlükəsizlik orqanlarının veterani

1991-ci il dekabrın 16-da Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Heydər Əliyevin sədrliyi ilə keçən iclasında 31 dekabrın dünya azərbaycanlılarının həmrəylik bayramı kimi qeyd olunması barədə qərar qəbul edilib. Ali Məclis bununla bağlı qanunvericilik aktının qəbul olunması üçün ölkə parlamentinə – Ali Sovetə müraciət edib. Dekabrın 25-də Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin Milli Şurası müraciəti nəzərə alaraq, 31 dekabr tarixinin Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü elan olunması barədə qanun qəbul edib.

Hazırda dünyada 50 milyondan çox azərbaycanlı yaşayır. Müxtəlif mənbələrin məlumatına görə, İranda 30-35 milyon azərbaycanlı var. O cümlədən, Rusiya, Türkiyə, Almaniya, Fransa, Böyük Britaniya, Skandinaviya ölkələrində, ABŞ-da, Yaxın Şərq ölkələrində böyük azərbaycanlı icmaları fəaliyyət göstərir.

Azərbaycanlılar minilliklər boyu özlərinin tarixi torpağı olan Azərbaycan ərazisində yaşayaraq, bəşər sivilizasiyasına böyük töhfələr veriblər. Müharibələr, inqilablar, hərbi münaqişələr, dünyada gedən ictimai-siyasi proseslər nəticəsində Azərbaycan parçalanıb, azərbaycanlıların bir qismi yurd-yuvalarından didərgin salınıb, deportasiyalara məruz qalıb, iş tapmaq, təhsil almaq məqsədi ilə doğma Vətəni tərk edərək başqa ölkələrdə məskunlaşıb. Hazırda dünyanın hər yerində azərbaycanlılar yaşayırlar.

Uzun bir dövr Vətəndə yaşayan azərbaycanlılar başqa ölkələrdə məskunlaşmış həmvətənləri ilə görüşmək, əlaqələr yaratmaq imkanından məhrum olublar. Sovet dövlətinin qadağaları qardaşın qardaşla görüşməsinə imkan vermirdi. Sovet rejiminin zəifləməyə başladığı 1980-ci illərin sonlarında Azərbaycan xalqı öz həmvətənləri ilə əlaqələr yaratmaq üçün səylərini artırırdı.

Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü'nün əsası 1989-cu il dekabrın axırlarında Naxçıvanda sərhədlərin (SSRİ-İran sərhədləri) dağılması zamanı qoyuldu. Şimali və Cənubi Azərbaycan arasındakı sərhəd xətti dağıdıldı. Bu vaxt İstanbulda türkdilli xalqların konfransı keçirilirdi. Konfrans da dünya azərbaycanlılarının həmrəyliyi'nin qeyd olunmasına qərar verdi.

2001-ci il noyabrın 9-10-da Bakıda Dünya Azərbaycanlılarının I Qurultayı keçirildi. Qurultay soydaşlarımızın milli mənlük şüurunun güclənməsinə, müxtəlif ölkələrdə azərbaycanlı icmalarının mütəşəkkilliyinin və fəallığının artmasına təsir göstərdi. Bu, ölkənin ictimai-siyasi həyatında yeni bir hərəkət, dövlət siyasətinin yeni bir istiqaməti idi. Həmin qurultayda ulu öndərin böyük iftixarla söylədiyi "...həmişə fəxr etmişəm, bu gün də fəxr edirəm ki, mən azərbaycanlıyam!" kəlamı isə dillər əzbərinə çevrildi.

Qurultaydan sonra ümummilli lider Heydər Əliyevin 2002-ci il 5 iyul tarixli fərmanı ilə xaricdəki soydaşlarımızla əlaqələrin genişləndirilməsi və inkişaf etdirilməsi məqsədilə Xarici Ölkələrdə Yaşayan Azərbaycanlılarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin (hazırda Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi) yaradılması, həmin il dekabrın 27-də isə soydaşlarımızla bağlı dövlət siyasəti haqqında Qanunun qəbul edilməsi dünya azərbaycanlılarının milli birliyi və təşkilatlanması prosesini daha da gücləndirib.

Yorulmaz fəaliyyəti ilə Heydər Əliyev siyasi fəlsəfəsinə, onun liderlik məktəbinə söykənən Prezident İlham Əliyev ulu öndərin bu sahədəki xidmətlərini uğurla davam etdirir. Dövlətimizin başçısının "Dünya azərbaycanlılarının II Qurultayının keçirilməsi haqqında" 2006-cı il 8 fevral tarixli sərəncamına uyğun olaraq, həmin il martın 16-da Bakıda keçirilən növbəti mötəbər toplantı xaricdə yaşayan azərbaycanlıların diasporadan lobbiyə çevrilməsi istiqamətində yeni addım olub və ölkəmizlə bağlı həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması işində əhəmiyyətli rol oynayıb.

Diasporumuzun təşkilatlanması prosesi bu gün daha sürətlə gedir. Dünya Azərbaycanlılarının I Qurultayında yaradılmış Əlaqələndirmə Şurasının 2008-ci il dekabrın 18-də Bakıda keçirilmiş iclası, toplantıda "Dünya Azərbaycanlılarının Xartiyası"nın qəbulu birlik və mütəşəkkilliyin artması, tarixi Vətənlə əlaqələrin möhkəmlənməsi, diaspor potensialının möhkəm amilə çevrilməsini göstərməklə yanaşı, müstəqil Azərbaycanın bütün dünya azərbaycanlıları üçün cazibə mərkəzi olduğunu da bir daha təsdiqləyib.

Həmrəylik günü milli birlik, Azərbaycana məhəbbət, milli-mənəvi dəyərlərimizə hörmət, Vətəne bağlılıq hisslərini özündə təcəssüm etdirir.

Dövlətimizin diaspor siyasəti, həmvətənlərimizin birlik və həmrəyliyinə möhkəmləndirilməsi, onların daha mütəşəkkil formada təşkilatlanması prosesi özünün yeni mərhələsinə qədəm qoyub. Artıq dünya azərbaycanlıları yaşadıkları ölkələrin sosial-iqtisadi, ictimai-siyasi və mədəni həyatında daha fəal rol oynayır, respublikamızla qarşılıqlı əlaqələrin genişlənməsinə böyük töhfə verir, Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında, zəngin mədəni irsimizin təbliğində, təcavüzkar erməni dairələrinin ideoloji təxribatlarının qarşısının alınmasında qətiyyət nümayiş etdirirlər. Onlar Azərbaycan dövlətinin dəstəyi sayəsində qardaş və dost xalqların lobbi və diasporları ilə səmərəli əməkdaşlığın qurulması sahəsində təsirli tədbirlər həyata keçirir, Azərbaycanın, xalqımızın tarixini yazır və nəsillərdən-nəsillərə ötürürlər.

Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü Azərbaycan millətinin birlik şüarının simvolik günüdür. Bu gün dünyanın 70-dən çox ölkəsində yaşayan 50 milyondan artıq azərbaycanlılarla əlaqələr qurmaq, onların arasında birlik və həmrəylik yaratmaq işində mühüm rol oynayır.

Bu gün xalqın birliyi, həmrəyliyi ölkəmizin inkişafını daha da sürətləndirib. Tariximizə qızıl hərflərlə yazılan Vətən müharibəsində qazandığımız zəfər həmrəyliyimizin, xalq-iqtidar birliyinin, bir yumruq ətrafında birləşməyimizin ən bariz nümunəsidir.

Qırx dörd günlük Vətən müharibəsində Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə müzəffər ordumuz ədaləti bərpa etdi. Bu qələbə Azərbaycanın beynəlxalq mövqelərinin daha da möhkəmlənməsində, nüfuzunun yüksəlməsində böyük rol oynadı. Cənab Prezident xarici mediada, digər ölkələrdə yaşayan azərbaycanlılar isə yaşadıkları ölkələrdə qətiyyətlə haqq səsimizi ucaldılar, ədaləti müdafiə etdilər. Arzularımız reallaşdı, Azərbaycan öz tarixi torpaqlarına qovuşdu. Bu tarixi qələbəni, zəfər bayramını bizə yaşadan müzəffər Ali Baş Komandanımız İlham Əliyevin qətiyyəti, siyasi iradəsi, güclü ordumuz, igid, rəşadətli əsgərlərimizlə xalqımızın birliyi, həmrəyliyi oldu. Hər bir azərbaycanlı cənab Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə yeni zirvələrə doğru inamla addımlayacağına tam əmindir!

Bizi həmrəylik yeni-yeni qələbələrə aparacaq!

Dünya azərbaycanlıları, Həmrəylik Gününüz mübarək!

Xalq qəzeti. - 2021. – 28 dekabr. - № 283. - S. 7.

Prezident İlham Əliyev bütün dünya azərbaycanlılarının lideri olduğunu onların ən böyük arzusunu həyata keçirməklə təsdiq etdi

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bütün dünya azərbaycanlılarının lideri olduğunu onların ən böyük arzusunu həyata keçirməklə təsdiq etdi. Hakimiyyətdə olduğu illərdə dövlətimizin başçısı nəinki Azərbaycanı regionun liderinə çevirdi, həmçinin işğal altında olan torpaqları düşmən tapdağından azad etdi.

Bu sözləri AZƏRTAC-ın Yaponiyadakı xüsusi müxbirinə Azərbaycan-Yaponiya Dostluq Mərkəzinin sədri, Dünya Azərbaycanlılarını Əlaqələndirmə Şurasının üzvü, elektronika sahəsində tanınmış alim Xəlil Kələntər deyib.

Azərbaycanın tarixi baxımdan çox gənc dövlət olduğunu xatırladan Xəlil Kələntər keçmiş Sovet İttifaqının dağılmasından sonra müstəqil dövlətçiliyin möhkəmlənməsində ümummilli lider Heydər Əliyevin əvəzedilməz xidmətlərini vurğulayıb. Qeyd edib ki, dövlətimizin başçısı İlham Əliyev məhz Ulu Öndərin strateji inkişaf xəttini yaradıcı şəkildə həyata keçirərək böyük sosial-iqtisadi inkişafa nail olub. Azərbaycanın malik olduğu zəngin təbii ehtiyatlardan bacarıqla istifadə edərək Azərbaycan dövlətini bütün dünya azərbaycanlılarının ümid, pənah yerinə çevirib. Sürətli sosial-iqtisadi inkişafa nail olmaqla yanaşı, peşəkar diplomatik fəaliyyəti ilə Azərbaycanı dünya dövlətlərinin etibarlı və sadıq tərəfdaşı edib. Azərbaycan regionda sürətlə inkişaf edən ölkəyə çevrilməklə yanaşı, həm də müasir beynəlxalq münasibətlər sistemində mühüm geosiyasi və geostrateji yer tutub, böyük nüfuz qazanıb.

Diaspor rəhbəri vurğulayıb ki, Prezident İlham Əliyev atasının yolu ilə gedərək Azərbaycanda sosial-iqtisadi, mədəni-humanitar sahələrin inkişafına, buradakı müxtəlif xalqların nümayəndələrinin sülh və dini tolerantlıq şəraitində yaşamasına nail olub. Dövlətimizin başçısı, həmçinin dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan azərbaycanlıların sıx birliyini, vahid ideya uğrunda həmrəyliyini təmin edib.

X.Kələntər deyib: “30 ilə yaxın bir müddətdə davam edən, dünya azərbaycanlılarının kədər mənbəyinə çevrilən Qarabağ problemini həll etməsi Prezident İlham Əliyevin dünya miqyasında böyük nüfuza malik lider olduğunu təsdiq etdi. Azərbaycan rəhbərliyi həmin dövr ərzində ölkənin ərazi bütövlüyünü dinc yolla həll etməyə çalışdı. Lakin dünyanın aparıcı dövlətlərinin və təşkilatlarının laqeydliyi, ata-baba yurdlarından didərgin düşən bir milyon adamın taleyinə biganəliyi problemin sülh yolu ilə həllinə imkan vermədi. Nəticədə Ermənistan ordusunun növbəti təxribatlarından sonra ötən ilin payızında genişmiqyaslı hərbi əməliyyatlar başlandı. Dünyanın böyük dövlətlərinin yaratdığı ATƏT-in Minsk qrupunun uzun illər ərzində həll edə bilmədiyi problemi dövlətimizin başçısı cəmi 44 günə həll etdi.

Həmin ağır günlərdə dövlətimizin başçısı İlham Əliyev həm Prezident, həm də Ali Baş Komandan kimi yüksək iradə və prinsiplilik nümayiş etdirdi. Onun xarici siyasətdə əzmi və pragmatik mövqeyi nəticəsində 44 günlük Vətən müharibəsi Azərbaycanın böyük Qələbəsi və işğal olunan torpaqların azad olunması ilə başa çatdı. Prezident İlham Əliyev bununla bütün dünya azərbaycanlılarının uzun illər gözlədiyi həsrətə son qoydu, ata vəsiyyətini uğurla həyata keçirdi”.

Diaspor rəhbəri əlavə edib ki, bu gün azad edilmiş torpaqlarda böyük bərpa və quruculuq işləri aparılır. Yeni yollar, beynəlxalq səviyyəli aeroportlar tikilir. Azərbaycanın qardaşı olan türk dövlətləri ilə yanaşı, dost dövlətlər də bu işə öz töhfələrini verir. Bu işdə Yaponiya şirkətləri də yaxından iştirak edirlər. Azərbaycanda “yaşıl” enerjidən istifadə, “ağıllı” şəhər və kəndlərin salınması məqsədilə öz təcrübələrini bölüşür, malik olduqları yeni texnologiyaları tətbiq edirlər. Hazırda iki dost dövlət arasında iqtisadi, yeni texnologiyalar, mədəni-humanitar və digər sahələrdə qarşılıqlı əməkdaşlığın genişləndirilməsi üçün lazımı addımlar atılır.

Xəlil Kələntər sonda fürsətdən istifadə edərək Azərbaycan-Yaponiya Dostluq Mərkəzi adından Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevi 60 illik yubileyi münasibətilə ürəkdən təbrik edib, sevimli Vətənimizin inkişafı naminə gördüyü böyük işlərdə ona uğurlar arzulayıb, Yaponiyada yaşayan azərbaycanlıların ən xoş arzularını çatdırıb.

Vüqar Ağayev
AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri, Tokio

AZƏRTAC
2021, 23 dekabr

Yaponiyadakı diaspor təşkilatımız Azərbaycan həqiqətlərinin təşviqi üçün yerli şirkətlə əməkdaşlıq edəcək

Tokioda fəaliyyət göstərən Azərbaycan-Yaponiya Dostluq Mərkəzi Azərbaycan həqiqətlərinin bu ölkədə təşviqi məqsədilə "TET International Development Co.Ltd." şirkəti ilə əməkdaşlıq edəcək.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə razılıq Azərbaycan-Yaponiya Dostluq Mərkəzinin rəhbərliyinin "TET International Development Co.Ltd." şirkətinin prezidenti Taro Savada ilə görüşündə əldə edilib. Görüşdə qədim və zəngin Azərbaycan mədəniyyətinin, orqanik məhsullarının Yaponiyada təbliği məqsədilə birgə fəaliyyət istiqamətləri barədə ətraflı fikir mübadiləsi aparılıb.

Əvvəlcə tanınmış yapon iş adamı Taro Savada rəhbərlik etdiyi şirkət tərəfindən Azərbaycanda həyata keçirilən investisiya layihələri barədə məlumat verib. Bildirib ki, həmin layihələr, həmçinin ötən il Ermənistanın işğalından azad edilmiş ərazilərdə aparılan quruculuq və bərpa işlərini də əhatə edəcək. T.Savada, həmçinin şirkətin Azərbaycan mədəniyyətinin, məhsullarının Yaponiyada təbliği istiqamətində müvafiq layihələri həyata keçirmək niyyətində olduğunu da bildirib.

Azərbaycan-Yaponiya Dostluq Mərkəzi tərəfindən həyata keçirilən layihələr barədə məlumat verən mərkəzin sədri, Dünya Azərbaycanlılarını Əlaqələndirmə Şurasının üzvü Xəlil Kələntər isə həm bu istiqamətdə layihələrin reallaşdırılmasında, həm də birgə layihələrin həyata keçirilməsində maraqlı olduqlarını bildirib. Qeyd edib ki, Azərbaycan barədə həqiqətlərin yapon ictimaiyyətinə çatdırılması məqsədilə əməkdaşlıq ümumi işə mühüm töhfələr verə bilər. Təklif edilən layihələr, birgə fəaliyyət və əməkdaşlıq ümumi işimizin xeyrinə olar.

Görüşdə iki təşkilat arasında əlaqələrin inkişaf etdirilməsinin məqsədəuyğun olduğu vurğulanıb, yaxın vaxtlarda həyata keçirilməsi planlaşdırılan konkret təkliflər müzakirə olunub.

Vüqar Ağayev
AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri, Tokio

AZƏRTAC
2021, 26 noyabr

Milli diaspor tariximiz haqqında yeni mühüm əsər

Aqil Əhmədov,

Tarix üzrə fəlsəfə doktoru, dosent

XX əsr Azərbaycan xalqının həyatında mühüm ictimai-siyasi, mədəni və hərbi hadisələrin baş verməsi ilə yadda qalıb. Həmçinin, keçən əsr Azərbaycan diasporunun inkişafı və formalaşması baxımından yeni mərhələ təşkil edib. Milli diasporun yaranmasında azərbaycanlı aydınların yaxından iştirakı, qonşu dövlətlərə siyasi mühacirəti və emiqrasiyası kimi amillər əsas yaradıb, təşkilatlanmanın xarici ölkələrdə nə qədər vacib olduğuna diqqət çəkib. Bu baxımdan, AMEA-nın A.A. Bakıxanov adına Tarix İnstitutunun “Beynəlxalq münasibətlər və diaspor tarixi” şöbəsinin böyük elmi işçisi, tarix üzrə fəlsəfə doktoru Zəminə Əsgərovanın arxiv sənədlərinə əsaslanan “Türkiyədə Azərbaycan diasporunun formalaşması (XX əsr)” adlı monoqrafiyası elmi-nəzəri və tarixi-siyasi aktuallıq kəsb edir.

Qeyd etmək lazımdır ki, tədqiq olunan mövzu ilə bağlı bəzi məqamlar Azərbaycan və Türkiyə alimləri tərəfindən məhdud çərçivədə işlənsə də, mövzu kompleks şəkildə ilk dəfə Zəminə Əsgərova tərəfindən araşdırılaraq monoqrafik əsər ərsəyə gətirilib. Kitabda azərbaycanlıların Türkiyədə məskunlaşma tarixinə diaspor problemi kontekstində yanaşılıb, Türkiyədə Azərbaycan diasporunun tarixi və yaranma səbəbləri təhlil olunub.

1900-1920-ci illəri təhlil edən müəllif XX əsrin əvvəllərində azərbaycanlıların Türkiyəyə mühacirətinin sosial-siyasi səbəblərini izah edib, I Dünya müharibəsi illərində azərbaycanlıların Türkiyəyə miqrasiyası, türk xalqlarının milli-azadlıq mübarizəsində soydaşlarımızın iştirakını geniş təhlilə çəkib. 1920-ci ildə Azərbaycanın aprel işğalından sonra baş vermiş hərbi cinayətlər nəticəsində siyasi təqiblərə məruz qalan milli hökumətin mənsubları, azərbaycanlı milli məfkurə sahibləri qonşu ölkələrə, xüsusilə də osmanlının son illərini yaşayan Türkiyə Cümhuriyyətinə mühacirət etmək məcburiyyətində qalıblar. Mürəkkəb köç prosesi Türkiyə ərazisində məskunlaşmış bir qrup azərbaycanlı ziyalının gələcəkdə Azərbaycan milli diasporunun formalaşmasında mühüm rol oynayacağından xəbər verirdi.

XX əsrin əvvəllərində Azərbaycan milli diasporunun formalaşmasında əhəmiyyətli rol oynamış “Müsəlman gənclik təşkilatı”, “Hümmət”, “Difai”, “Rusiya müsəlmanları ittifaqı” kimi kiçik qurumlar Azərbaycan ziyalıları bir araya gətirib. İdeoloji təşkilatların yaranmasında xalqımızın XX əsr milli azadlıq hərəkatında tarixi rol oynamış ziyalılar, siyasi mühacirlər Ə. Ağaoğlu 1908-ci ildə vətəni tərk etmək məcburiyyətində qalaraq İstanbula sığınmışdı. Ardınca Ə. Hüseynzadə, İ. Qasprinski və digərləri Türkiyəyə mühacirət etmişlər. Onların fəaliyyət göstərdikləri “Tərcümanı həqiqət” qəzeti, “Türkçülük” və “Milliyyətçilik” kimi ideoloji cərəyanlar, “Türk dənəyi”, “Türk yurdu”, “Türk ocağı”, “İttihad və tərəqqi” partiyasının qurulmasında azərbaycanlı ziyalılar yaxından iştirak etmişlər. Mövzu ilə bağlı müsbət məqamlar monoqrafiyada geniş işıqlandırılır. 1920-ci illərdə “Yeni Qafqasya2 adlı ilk məcmuə, “Azərbaycan Milli Mərkəzi”, “Azərbaycan Gənclər Birliyi” və digər təşkilatlar Türkiyə başda olmaqla digər xarici ölkələrdə milli diasporun inkişafında müstəsna rol oynamışdı. Lakin Sovet rejiminin müdaxiləsi Türkiyədə azərbaycanlı mühacirlər tərəfindən dəstəklənən milli nəşrlərin qarşısını bir müddət olsa da ala bilmişdi. “Azəri Türk”, “Odlar yurdu”, “Bildiriş”, “Azərbaycan yurd bilgisi” kimi nəşrlər Azərbaycan mühacirət mətbuatının dəyərli nümunələri olmaqla soydaşlarımızı birləşdirən bir cəbhə kimi diaspor fəaliyyətinin əhəmiyyətinə diqqət çəkirdi.

Türkiyədə Azərbaycan diasporunun formalaşmasının növbəti mərhələsində, II Dünya müharibəsi illərində almanlar tərəfindən əsir alınmış və ölkəyə geri qayıtmaq imkanı olmayan bir qrup azərbaycanlı legionerlərin yaratdığı icmaların mövcud məsələdə müsbət rol oynaması müəllif tərəfindən xüsusilə qeyd olunur və elmi-tarixi əhəmiyyəti ilə diqqət çəkir. Müharibə başa çatdıqdan sonra SSRİ ilə Türkiyə arasında soyuq münasibətlər yaşanmışdı. Azərbaycanın bir qrup siyasi mühacirləri Türkiyə dövlətinin 1947-ci ilin sentyabrında imzaladığı sərəncam əsasında həmin ölkəyə dönə bilmiş və fəaliyyətlərini davam etdirmişlər. Qeyd olunan məqamlar Türkiyədə Azərbaycan milli diasporunun inkişafına əhəmiyyətli təsir göstərmişdi.

Dövlət müstəqilliyinin bərpasından sonra Azərbaycan və Türkiyə arasında münasibətlər strateji əməkdaşlıq üçün yeni üfüqlər açdı. Ümummilli lider Heydər Əliyevin yaxın tarixə qızıl hərflərlə yazılan “Biz bir millət, iki dövlətlik” müdrik kəlamı Türkiyədə fəaliyyət göstərən Azərbaycan diaspor təşkilatları üçün bir devizə çevrildi və iki xalq tərəfindən də ehtiramla vurğulanmaqdadır. 1993-cü ildə xalqın haqlı

iradəsi ilə yenidən Azərbaycanda hakimiyyətə qayıdan Heydər Əliyev xarici ölkələrə səfərlərində Azərbaycan icmaları və diaspor təşkilatları ilə səmimi əlaqələr qurmuş, onları Vətənə dəvət edərək milli inkişafı öz gözləri ilə görmələrini tövsiyə etmişdi. Heydər Əliyevin respublikaya rəhbərliyi dövrü sosial-iqtisadi tərəqqinin əsasını qoydu və azərbaycanlıların xaricə emiqrasiyası kəskin şəkildə azaldı. Müəllif haqlı olaraq qeyd edir ki, Azərbaycan Respublikasında diasporla bağlı dövlət strategiyasının əsası məhz Heydər Əliyevin hakimiyyəti illərində qoyulub və diaspor quruculuğu dövlət siyasətinin prioritet istiqamətlərindən biri kimi uğurla inkişaf edib. 5 iyul 2002-ci ildə Xaricdə Yaşayan Azərbaycanlılarla İş üzrə Dövlət Komitəsi təsis edilib, ardından 21 fevral 2003-cü ildə “Xaricdə yaşayan azərbaycanlılarla bağlı dövlət siyasəti haqqında” qanun qəbul olunub. Məhz Heydər Əliyevin təşəbbüsləri nəticəsində xaricdə, xüsusilə də Türkiyədə yaşayan azərbaycanlıların təşkilatlanması, diaspor quruculuğu kimi mühüm vəzifə siyasi gündəmə gətirilib. Azərbaycan naminə, əsasən də erməni saxta təbliğat maşınının blokadaya salınmasında, ölkə həqiqətlərinin təbliğ olunmasında Azərbaycanın Türkiyədə fəaliyyət göstərən diaspor qurumlarının fəaliyyəti öz bəhrəsini verib, Türkiyə ərazisində yaşayan ermənilərin Azərbaycan əleyhinə apardıqları yüzlərlə təxribat kampaniyalarının qarşısı alınıb.

Ötən yüz il ərzində Türkiyə Cümhuriyyətində fəaliyyət göstərən Azərbaycan milli diaspor təşkilatları vahid Azərbaycan ideologiyası ətrafında sıx birləşməklə formalaşma dövrü yaşamışlar. Hazırda Azərbaycanın Avropa ölkələrində və Türkiyədə diaspor quruculuğunun uğurla davam etdirilməsində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin diqqət və qayğısı mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Ümummilli liderin müdrik siyasəti günümüzdə dövlət başçısı tərəfindən uğurla davam etdirilir, dinamizm mərhələsini yaşayır və milli diasporun fəaliyyəti dünyanın hər yerində, xüsusilə də Türkiyədə dünya azərbaycanlılarının vahid məqsədə, Azərbaycan Respublikasının milli maraqlarının qorunması və möhkəmlənməsinə xidmət edir.

Məqalə boyu sadalanan müsbət məqamlar göstərir ki, tarix üzrə fəlsəfə doktoru Zəminə Əsgərovanın “Türkiyədə Azərbaycan diasporunun formalaşması (XX əsr)” elmi-tədqiqat əsəri milli diaspor tariximizin öyrənilməsinə yeni töhfə olacaq.

Vətən müharibəsində qazanılan möhtəşəm Qələbə bütün dünyadakı soydaşlarımızın qəlbini böyük fərəh hissi ilə doldurdu

Ötən il sentyabrın 27-də başlayan və noyabrın 8-də başa çatan Vətən müharibəsində qazanılan möhtəşəm Qələbə bütün dünyada yaşayan soydaşlarımızın qəlbini böyük fərəh hissi ilə doldurdu.

Bu sözləri AZƏRTAC-ın Yaponiyadakı xüsusi müxbirinə müsahibəsində elektronika sahəsində tanınmış alim, Azərbaycan-Yaponiya Dostluq Mərkəzinin sədri, Dünya Azərbaycanlılarını Əlaqələndirmə Şurasının üzvü Xəlil Kələntər deyib.

Diaspor təşkilatının sədri bildirib ki, bu xəbər dünyanın hansı ölkəsində yaşamasından asılı olmayaraq, bütün azərbaycanlıların, o cümlədən Yaponiyadakı soydaşlarımızın qəlbini qürur və fəxarət hissi ilə doldurub. “Müharibənin ilk günündən Yaponiyada yaşayan həmvətənlərimizlə əlaqə saxlayaraq döyüşlərin gedişini, cəbhədən gələn xəbərləri böyük intizarla gözləməyə başladıq. Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin şəhər və kəndlərimizin azad edilməsi ilə bağlı bəyanatlarını, xalqa müraciətlərini səbirsizliklə gözləyirdik. İşğal altında olan Azərbaycan torpaqlarının qəhrəman Ordumuz tərəfindən azad edilməsi barədə xəbərləri isə sosial şəbəkələrdə paylaşaraq biri-birimizə gözyaşdınlığı verirdik”, - deyə o əlavə edib.

X.Kələntər bildirib ki, bəzi informasiya kanallarının yalan məlumatlar yaymasının, ermənilərin və onların xarici havadarlarının dəstəyi ilə tərribat xarakterli informasiyaların qarşısını almaq üçün diaspor təşkilatı tərəfindən həqiqəti əks etdirən çoxsaylı bəyanatlar hazırlanaraq, Yaponiyanın dövlət qurumlarına, qeyri-hökumət təşkilatlarına, kütləvi informasiya vasitələrinə, beyin mərkəzlərinə göndərilib. Yaponiyada yaşayan həmvətənlərimiz və yapon dostlarımız tərəfindən Ordumuza maliyyə yardımları təşkil edilib. Bununla yanaşı, Yaponiyanın televiziya və radio kanallarında müharibənin gedişi barədə obyektiv məlumatlar yaymaq üçün diaspor fəallarımızın çıxışları təşkil olunub. Diaspor sədri vurğulayıb ki, bütün bunlar bizim hamımızın Müzəffər Ali Baş komandan İlham Əliyevin ətrafında bir yumruq kimi birləşməsinin təsdiqi idi.

Müharibənin gedişini Vətəndən uzaqda izləsələr də, qəlblərinin hər an Azərbaycanda, döyüşən əsgərlərimizin yanında olduğunu vurğulayan Xəlil Kələntər deyib: “Otuz ilə yaxın erməni işğalı altında qalan Vətən torpaqlarının azad edilməsi barədə Ali Baş Komandan İlham Əliyevin hər bəyanatını göz yaşları ilə qarşılayırdım. Ürəyim sevincdən az qala yerindən çıxdı. Bu, çox möhtəşəm bir hiss idi. Bu hissi bizə yaşadan bütün dünya azərbaycanlılarının Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevə, qəhrəman zabit və əsgərlərimizə dərin minnətdarlığımı bildirirəm. Şəhid balalarımızın valideynlərini bağrıma basaraq “Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin!” deyirəm. Allahdan onlara səbir diləyirəm”.

Diaspor təşkilatının sədri əlavə edib ki, Vətən müharibəsi vaxtı bütün dünya xalqları Prezident İlham Əliyevi yalnız bacarıqlı dövlət başçısı kimi deyil, həm də mahir diplomat və qalib sərkərdə kimi tanıdı. Bütün bunlarla yanaşı, soydaşlarımız Prezident İlham Əliyevin müxtəlif ölkələrdən olan jurnalistlərin suallarını necə möhtəşəm və qətiyyətlə cavablandırmasının şahidi oldular və bunu hədsiz qürur hissi ilə izlədilər. Dövlətimizin başçısının bəzi əcnəbi jurnalistlərin tərribat xarakterli suallarını onların özünü çaşbaş salan suallarla məntiqli şəkildə cavablandırması, bu ölkələrin tarixini və siyasi inkişafını onlardan yaxşı bildiyini göstərməsi hər bir soydaşımızın qəlbində böyük fəxarət hissi doğurdu. Prezident İlham Əliyevin xarici ölkə jurnalistlərinə onların doğma dillərində verdiyi cavablar müharibənin gedişi, əsgərlərimizin qəhrəmanlığı, Ordumuzun döyüş qabiliyyəti barədə həqiqətlərin dərhal bütün dünyaya çatdırılmasına böyük təsir göstərirdi.

Azərbaycan mədəniyyətinin beşiyi hesab edilən Şuşanın düşmən tapdağından azad edilməsi barədə xəbər Yaponiyada yaşayan soydaşlarımız tərəfindən də böyük bayram kimi qarşılandığını xatırladan X.Kələntər bildirib: “Bir azərbaycanlı olaraq başda Ali Baş Komandanımız İlham Əliyev olmaqla, qalib Ordumuzun hər bir əsgərinə bu sevinci bizə yaşatdıqlarına görə bir daha minnətdarlığımı çatdırıram. Vətən uğrunda canından keçən bütün qəhrəmanlarımızın ruhu qarşısında baş əyirəm. Qələbən mübarək, Azərbaycan!”.

Vüqar Ağayev
AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri, Tokio

AZƏRTAC
2021, 9 oktyabr

Ceyhun Məmmədov: "Bizim diaspor quruculuğumuz xeyli yol qət edib"

“Ermənilər Ukraynada ictimai rəyə təsir edəcək səviyyədə deyillər”

Afaq Rza

**Müsahibim Ukrayna Azərbaycanlıları Radasının (UAR) baş katibi
Ceyhun Məmmədovdur.**

- Ukrayna Azərbaycanlıları Radası (UAR) kifayət qədər gənc diaspor təşkilatıdır. Oxuculara bir qədər fəaliyyətiniz və qarşıya qoyulan əsas məqsədlər haqqında məlumat verin.

- Əlbəttə, UAR tarix olaraq gənc təşkilatdır və 2019-cu ildə yaradılıb. Amma burada bir məsələ var ki, UAR Ukrayna Azərbaycanlıları Konqresinin bazasında yaradılıb. Ukraynada çox güclü diaspora ənənələri var. Hətta Azərbaycanın ilk diaspor təşkilatı o vaxt Ulu öndər Heydər Əliyevin təklifləri ilə burada yaradılıb. İndi UAR-ın həmtəsisçilərindən olan Ukrayna Azərbaycanlıları Birləşmiş Diasporunun sədri Hikmət Cavadov və Kiyev Azərbaycanlıları Konqresinin sədri Oleq Krapivin diaspor fəaliyyəti ilk başlayan zamanlardan bu işin içində olub.

İşlər elə gətirdi ki, burada və ölkəmizdə olan ən önəmli hadisələr bizim fəaliyyətimiz dövründə baş verdi. UAR ən böyük sınağını ötən il koronavirus pandemiyası dövründə verdi. Bir an düşünün ki, insanların əlində biletləri vardı, ancaq birdən-birə bütün uçuşlar dayandı. Həmyerlilərimiz kütləvi sürətdə buradakı Azərbaycan Səfirliyinə müraciət etdi. Səfirlik isə onları bizə yönləndirdi. Bizim gözəl ofisimiz var, amma bu, həmin dövrdə bəs etmirdi. Orada Oleq, Hikmət müəllim və digər aktiv insanlar işə qoşuldular. Bəlkə də burada hər gün 100-150 nəfərə yemək paylanılırdı, evlər tutulurdu. . Bu indi də hər ay davam edir. Pandemiya zamanı isə 1500 nəfərə yemək paylanırdı. Çox çətin bir sınaq verdik. Əsasən tələbələr çoxluq təşkil edirdi. Hətta bizim sədrilər öz evlərini boşaldıb ehtiyacı olan şəxslərə qalmağa verirdilər. Təbii ki, Diasporla iş üzrə Dövlət Komitəsi də bizə maliyyə dəstəyi göstərirdi.

İkinci sınağımızı dünyə azərbaycanlılarının tarixində ən şərəfli tarix olan Vətən müharibəsi zamanı verdik. O zamanlarda UAR Ukrayna cəmiyyətinə Azərbaycan həqiqətlərini çatdırmaqda xüsusi işlər gördü. Burada şəxsi dostluqlar böyük rol oynadı. Çünki o dostluqları biz siyasi dostluqlara çevirə bildik.

- Sizcə, Azərbaycan diaspor quruculuğunun indiki vəziyyəti qənaətbəxşdirimi? Hansı göstəricilər bu sahədə dəyişikliyi nəzərəçarpan dərəcədə sübut edir?

- Belə deyim, mükəmməllikdə sərhəd yoxdur. Kim desə ki, mən bu gün görünənlərdən razıyam, belə şey qəbul edilməzdir. Bizim diaspor quruculuğumuz isə əvvələ baxanda xeyli yol qət edib. Azərbaycanda Diasporla iş üzrə Dövlət Komitəsinin yeni rəhbəri Fuad Muradov təyin olunandan sonra isə xeyli dəyişikliklər oldu. O, diaspora sahəsinə bir canlılıq gətirdi. Bunu həm rəsmi, həm həmkar, həm də bir dost kimi səmimi olaraq deyirəm. Birincisi, istər Ukraynada, istərsə də dünyanın digər yerlərində olan azərbaycanlılar çoxlu təşkilatlanmaya getdilər. Təkcə Ukraynanın özündə 50-yə yaxın Azərbaycan təşkilatı var. Hər şəhərdə 3, 5, 10 təşkilat. Fuad müəllim gəldi və birinci ideyası o oldu ki, Koordinasiya Şuraları yaradılsın və birləşmə olsun. Bu ideyanın ilk başladığı yerlərdən biri Ukraynadır və ən uğurlu projelərdən biri də burada oldu. Burada üç, sonra isə iki böyük diaspora təşkilatı birləşdirildi. Bu təşkilatlarının birləşməsindən UAR əmələ gəldi. Ona görə deyirəm ki, tarix olaraq gənc olsa da, ideya olaraq çoxdan var idi.

Fuad müəllim gəldikdən sonra təqribən 27 ölkədə 11 Koordinasiya Şöbəsi yaradıldı. İlk dəfə olaraq komitə layihələrə, tədbirlərə maddi dəstək verməyə başladı. Bu, çox önəmlidir. Mən Ukraynada 2004-cü ildən yaşayıram və gələn vaxtdan diaspora fəaliyyətinin içindəyəm. Quruculuqda bu qədər sistemli yanaşma olmamışdı. Bir məsələ budur. Digər önəmli addım Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə bu ölkələrdə yaradılan "Qarabağ" adlı həftəsonu məktəblərinin təşkil olunmağa başlamasıdır. Bu layihə indi də davam edir. Bunun üçün, xüsusilə Avropa ölkələrində dərslilər çap olundu. Çünki xaricdə yaşayan azərbaycanlıların övladlarının Azərbaycan dili, tarixi, mədəniyyəti, ədəbiyyatını və s. öyrənməyi problemdir. Çünki məktəblərdə tədris olunmur. İndi isə həftəsonu məktəblərində soydaşlarımızın övladları Vətənimiz haqqında öyrənə bilirlər.

- Bilirik ki, erməni diasporu Vətən müharibəsi dövründə dünya mediasından yalan informasiyalar yaymaq üçün istifadə edirdi. Bəs UAR-ın orada və digər xarici media orqanlarına çıxışı varmı və müharibə dövründə bundan necə yararlanırdınız?

- Vətən müharibəsi başlayandan sonra burada mütəmadi olaraq Ukraynanın siyasətçiləri, siyasi ekspertləri, millət vəkilləri və digər bu kimi şəxslərlə iclaslar keçirilirdi. Biz Azərbaycanın haqlı mövqeyini onlara izah edirdik. Onlar bu məsələdə birmənalı olaraq Azərbaycanın tərəfində idilər. Ukrayna özü də belə bir problemlə qarşılaşdığı üçün onlar bizi anlayırdılar. Qələbəmizə bizim qədər sevinirdilər. Hətta bizim qələbəmiz onlar üçün bir stimuldü. Bundan əlavə, burada iki dəfə Azərbaycana dost olan deputatlar Ukrayna Radasında Xocalı soyqırımını ilə bağlı məsələ qaldırıblar və soyqırımın tanınmasını istəyiblər. Düzdür, o dövrdə siyasi rəhərlikdə təmsil olunan və bizə dost olmayan qüvvələr tərəfindən bu əngəlləndi. Amma böyük ümidlər var ki, yenidən bu məsələ gündəmə gələcək və biz çalışacağıq ki, bu dəfə müsbət nəticələnsin.

Ukraynada Rusiya və digər ölkələrdən fərqli olaraq ermənilər və lobbicilik fəaliyyətləri güclü deyil. Demək olar ki, onlarla bizim aramızda heç bir neqativ hal yaşanmadı. Biz bunu ağısaqqallara, ziyalılarımıza bələdiyyə. İnformasiya mübarizəsində isə ermənilərdən çox qabaqda idik. Çünki Ukrayna sevnələr şüurlu olaraq haqq tərəfə - bizə dəstək verirdilər. Onlar UAR-ın yerləşdiyi ofisinin binası üstündə "Qarabağ Azərbaycandır!" adlı böyük bir plakat asmışdılar. Hətta Ukrayna dövləti binaya polis təyin etmişdi ki, ermənilər təxribat törətməsin. Qeyd edirəm ki, bunun üçün biz müraciət etməmişdik. Doğrudur, həmin dövrdə Ukrayna rəhbərliyində ermənilərin tərəfdaşları da vardı, ancaq onlar bu məsələ ilə bağlı heç nə edə bilmədilər. Ancaq heç bir siyasi toqquşma, qarşıdurma yaşanmadı, hər şey çox sivil qaydada həyata keçirildi. Ən önəmli məsələlərdən biri odur ki, bizim buradakı yerli media nümayəndələri ilə görüşümüzə qərara alındı ki, "fake" informasiyaların qarşısı alınsın. Əvəzində daha köklü, dəqiq informasiyaların mübadiləsinə aparacaq. Ermənilər Uraynada ictimai rəyə təsir edəcək səviyyədə deyillər.

- Qələbə xəbərini eşidərkən hansı hislər keçirdiniz? Azərbaycanı təmsil edən təşkilat kimi sizi ilk kim təbrik etdi?

- Hər dəfə qələbəmizdən danışanda bir anlıq eyni hisləri yenidən yaşayıram deyə bilərəm. Biz də burada qələbə xəbərlərini Prezident İlham Əliyevin kənd-kənd, ərazi-ərazi açıqladığı tviter paylaşımaları ilə izləyir, sevinirdik. O hissləri heç cürə izah edə bilmərəm. İlk ərazimizin azadlıq xəbərini İTV-nin efirində müxbir xanımın kövrələrək açıqlaması ilə bizdə hər dəfə eyni kövrəklik davam edirdi. Bizim hamımızda müharibə başlayan ilk gündən böyük inam vardı ki, qələbə qazanacağıq. Qələbəyə həm məntiqi, həm də milli qürur olaraq inanırıq. Burada hamımız Ali Baş Komandanın qətiyyətinə inanırıq. Bilirsiniz, biz xaricdə yaşayan azərbaycanlılar müharibəyə və qələbəyə qədər hər zaman utanırıq. Torpaqlarımız işğalda olarkən ölkəmizin gücündən, haqq-ədalətdən danışanda bizə gülürdülər. Ancaq qələbədən sonra sanki milli qürurumuz özümüzə geri döndü. Ukrayna xalqı deyirdi ki, biz sizdən nümunə götürməliyik.

Çox qısa bir şey deyim, burada məşhur dissident Vasili Stusun oğlu Dmitri Stusla görüşmüşdüm. O, mənə dedi ki, Azərbaycanın ən böyük sərvəti nefti deyil, onun aydın fikirli insanlarıdır. Azərbaycana və Ukraynaya bax dedi. Sizdəki və buradakı inkişafa bax. Sizdə daha açıq fikirli, dünyəvi fikrə malik savadlı insanlar var. Belə ifadələri başqa millətin, dövlətin nümayəndəsindən eşitmək insana qürur verir.

- Təşkilatın fəaliyyətindəki ən çətinlik çəkdiyiniz məsələlər nə ilə bağlıdır?

- Açıq deyim, ən çətinini insanları ortaq məxrəcə gətirməkdir. Bu, bütün dünyanın problemi. Belə deyim, həqiqət, gerçəklik və fakt var. Hərə onun proyeksiyasını fərqli anlayır. Üzərində işləyib qurduğumuz həqiqətləri insanlara çatdırmaq, qəbul etdirməkdə çox zaman çətinlik çəkirik. İnsanları yekdil qərara gətirmək ümumən çətin bir şeydir.

- Ukraynada yaşayan azərbaycanlıların UAR-da fəaliyyət göstərə bilirlərmi?

- Əlbəttə. Burada təqribən 10-15 min arası azərbaycanlı tələbə kütləsi var. Rada yaranandan da həmyerlilərimiz fəaliyyət göstərmiş, indi də göstərilir. Lakin ümumən Ukraynada azərbaycanlılar çoxdur, ancaq təşkilatlarda az faizdə təmsil olunurlar. Buna təəssüf edirəm, çünki Azərbaycan adına görülməli işlər çoxdur. Mən təklif edirəm və Ukraynadakı hər bir azərbaycanlıyı birləşməyə və bigə fəaliyyətə dəvət edirəm.

Dünya azərbaycanlılarını müstəqil Azərbaycana bağlayan ideologiyanın gücü 30 ildə özünü tam doğrultdu...

İradə Sarıyeva

Dövlət müstəqilliyinə sahib olmaq Azərbaycan xalqının ən böyük xoşbəxtliyidir. Uzun illər Sovet imperiyasının tərkibində olan Azərbaycanı hər zaman azadlıq, hürriyyət eşqilə yaşayan övladları, ziyalıları, ədibləri, fikir adamları, ictimai-siyasi xadimləri azad görmək istəyirdi.

Nəhayət ki, xalqımız 30 il bundan əvvəl Azərbaycanı yenidən müstəqil dövlətə çevirməyi bacardı. 30 ildir ki, Azərbaycan dövləti müstəqildir, dünyanın həy yerində yaşayan, azərbaycançılıq ideologiyasından rişələnən hər bir azərbaycanlının azad, bağımsız vətəni olaraq ümid yerinə çevirilib. Bu gün qalib, müzəffər Azərbaycan dünyanın ən güclü ölkələrindən biridir. Dünya azərbaycanlılarının qürur, fəxr duyduğu Azərbaycan dövləti azərbaycançılıq ideologiyası əsasında dünya azərbaycanlılarını sözün həqiqi mənasında birləşdirməyi bacarıb. Heç şübhəsiz ki, bu 30 ildə bu birliyə zərbə vurmaq istəyən, dünya azərbaycanlılarını vətənlərindən uzaq salmaq istəyən qara qüvvələr də olub, lakin buna nail ola bilməyiblər.

Ayrılarını könül candan?

Bu gün dünyanın ən müxtəlif ölkələrində çoxlu sayda azərbaycanlı yaşayır, toplam olaraq dünyaya səpələnən azərbaycanlılarının sayının 50 milyondan çox olması faktıdır. Azərbaycanlıların dünyaya yayılma prosesini və ardıcılığını izləyən ekspertlərin qənaətinə görə, soydaşlarımız yer kürəsində baş verən müharibələr, inqilablar, hərbi münaqişələr, ictimai-siyasi proseslər nəticəsində dünyaya yayılıblar. Demək olar ki, dünyanın hər yerində azərbaycanlılar yaşayırlar, lakin onların bir Vətəni var – Azərbaycan! Onlar “ayrılarını könül candan” misralarını özlərinə həmdəm edib canları və köülləri ilə bağlı olduqları Azərbaycanı sevirilər, müdafiə edirlər. Bu 30 ildə qazandığımız ən böyük qazanclardan biri müstəqil Azərbaycanın öz oğul və qızlarına, övladlarına atalıq – analıq etməsidir. Bu gün dünyanın istənilən nöqtəsində yaşayan azərbaycanlının özünə arxa-dayaq, günənc yeri saydığı müstəqil vətəni var. Sırr deyil ki, dünyanın hər yerində yaşayan azərbaycanlılar tarixi vətənləri Azərbaycanı unutmur, ən ağır günlərində ona ümid yeri kimi baxırlar. Kerkük türkləri də, Əfqanəstan türkləri də, cənubi Azərbaycan türkləri də, Borçalı, Dərbənd türkləri də və sair. Bizi xalq olaraq azərbaycançılıq ideologiyası birləşdirir. Əgər Azərbaycan müstəqil dövlət olmasaydı biz bu qədər qollu-qanadlı, qürurlu, əmin ola bilməzdik.

“Azərbaycan xalqı böyük və mübariz xalqdır ki, öz müstəqil dövlətini yaradıb”

AVCIYA-nın vitse-prezidenti, tarix elmləri doktoru, professor Məhərrəm Zülfüqarlıının sözlərinə görə, dünya azərbaycanlılarını müstəqil Azərbaycana bağlayan ideologiyanın gücü 30 ildə özünü tam olaraq doğrultdu: “Bu mövzu çox aktual mövzudur. Bildiyimiz kimi dünyada 2 mindən artıq xalq var, amma onların təxminən 200-dən bir qədər artığının dövləti var, qalanının dövləti yoxdur. Azərbaycan xalqı böyük və mübariz xalqdır ki, öz müstəqil dövlətini yaradıb, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının qarşısında da Azərbaycan dövlətinin üçrəngli bayrağı dalğalanır. Bilirsiz ki, biz 30 il bundan əvvəl dövlət müstəqilliyimizi çətin, ağır və şərəfli mübarizəmizlə qazanmışıq. Bir məqamı da deyim ki, Azərbaycan xalqı qədim dövlətçilik ənənəsinə malik olan xalqdır. Bütövlükdə bizim dövlətçiliyimizin tarixi 5 min ildən çoxdur. Bunun cəmi 1000 ilində müstəqil olmuşuq, qalan minilliklər işğallar, azadlıq uğrunda mübarizələr dövrü olub. Yəni xalqımızın böyüklüyüdür ki, bu qədər işğallara, təzyiqlərə məruz qalmasına baxmayaraq, öz dövlət müstəqiliyini ayrı-ayrı dövrlərdə bərpa edib. Azərbaycanın müstəqil dövlətləri bizim şərəfli tariximizdir”.

“Dünyanın istənilən nöqtəsində, istənilən dövlətin ərazisində yaşayan azərbaycanlılar Azərbaycan Respublikasını...”

M.Zülfüqarlıının sözlərinə görə, 1991-ci ilin 18 oktyabr tarixində Azərbaycan xalqı Milli Azadlıq Hərəkatı nəticəsində dövlət müstəqilliyini bərpa etdi və biz dövlət müstəqilliyimizi mübarizə ilə yenidən qazandıq. “Azərbaycanın dövlət müstəqilliyini bərpa etməsi 50 milyonluq dünya azərbaycanlılarının böyük

sevincinə səbəb oldu. Bu insanların xeyli bir hissəsi Azərbaycanı müstəqil dövlət olaraq görmək arzusu ilə qürbət ellərdə gözlərini əbədi yumanların ailə üzvləri, yaxınları idi. Ona görə də Azərbaycanın dövlət müstəqilliyini bərpa etməsi onları qürurlandırır. Müstəqil Azərbaycan dövləti 50 milyonluq dünya azərbaycanlılarının bir istinad nöqtəsidir. Şimali Azərbaycanda müstəqil Azərbaycan dövlətinin bərpası tariximizdə böyük hadisə idi. 31 dekabrın da Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik günü elan olunması azərbaycançılıq ideologiyasının inkişafına, birləşdiricilik gücünün möhkəmlənməsinə daha dərinləndirən kömək göstərdi. Ona görə də bu gün dünyanın istənilən nöqtəsində, istənilən dövlətin ərazində yaşayan azərbaycanlılar Azərbaycan Respublikasını bir güvənc yeri, istinad nöqtəsi, bir mayak kimi görürlər. Həm özləri Azərbaycana dəstək vermək istəyirlər, həm də Azərbaycandan lazım gələndə dəstək umurlar. Bu da təbii. Çünki millət öz dövlətindən, öz evindən dəstək istəyir. Avropa ölkələrində yaşayan azərbaycanlıların elə də problemi yoxdur, amma İraqda, Əfqanıstanda, İranda yaşayan azərbaycanlıların problemləri var və zaman-zaman həm Azərbaycan dövləti, həm də dünya azərbaycanlıları öz dəstəyini onlardan əsirgəməzlər. Mənə belə gəlir ki, biz 44 günlük müharibədə də dünya azərbaycanlılarının həmrəyliyi gördük. Bu da onu göstərir ki, 1995-ci ildə yeni konstitutsiyanın qəbulu ilə irəli sürülmüş azərbaycançılıq ideologiyası bu gün də inkişaf edir və özünü bütün dünya azərbaycanlılarının birləşməsində, eyni zamanda Azərbaycan Respublikası vətəndaşları ilə bir bayraq altında birləşməsində mühüm ideologiya kimi özünü sübut edir. Gələcəkdə də bu ideologiyanın inkişafı ilə Azərbaycan xalqı gələcəkdə yeni-yeni nailiyyətlər əldə edəcək. Bu şübhəsizdir”-deyə M.Zülfüqarlı qeyd etdi.

Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyilə çap olunur.

Bakı Xəbər.-2021.-24 avqust.-№150.-S.7.

Yeni dünya nizamı və Azərbaycan diasporu

Cahid Kazımov,

Azərbaycan Respublikasının Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi Təbliğat, informasiya və analitik təhlil şöbəsi, informasiya texnologiyaları və texniki təchizat sektorunun müdiri

Gün keçdikcə sürətlə kiçilən dünyada çalışqan xalqların rolu daha qabarıq görünməkdədir. Yaşı bilinməyən Azərbaycan mürəkkəb mərhələlərdən keçdi, həyatı çağırışlara sinə gərdi, tarixin sınağından üzüağ çıxdı. Artıq bizim üçün yeni dünya nizamı ilə ayaqlaşmaq, ona uyğunlaşmaq çətin deyil, olmayacaq da! Yeni dünya nizamının bu mərhələsində Azərbaycan daha qüdrətli və demokratik dövlətçilik nümunəsi göstərir.

Dövlətin öz xarici siyasətini uğurla həyata keçirməsi üçün diasporun rolu əhəmiyyətli dərəcədə böyükdür. Diaspor və xarici siyasət ilk baxışdan bütöv halında anlaşılarsa da, əslində, birinin başladığı yerdə digərinin işi bitir. Hətta bir çox hallarda diaspor xarici siyasətin təkanverici gücünə çevrilir. Xarici siyasət gözlə görünən, diaspor isə daha çox hiss edilən siya-si amillərdir. Bu səbəbdən dövlətçiliyin inkişafında diaspor hər zaman çox mühüm rol oynayır, potensialı mühüm önəm daşıyır.

Azərbaycan müstəqilliyini bərpa etdikdən bugünə kimi diaspor siyasətinin tarixini üç mərhələyə bölmək müm-kündür: quruculuq dövrü (1991-2002), formalaşma və hərəkətli dövr (2002-2018), səmərəli dövr (2018-2021).

Bu dövrlər ərzində forma-laşan Azərbaycan diasporu mərhələli şəkildə müəyyən yol keçmiş, dəyişmiş, böyümüş, dövlətçiliyimizin inkişafında mühüm amilə çevrilmişdir. İlk olaraq xaricdə yaşayan soydaş və ya həmvətən anlayışları, daha sonra qurulan təşkilatlar, for-malaşan icmalar və nəhayət, mütəşəkkilləşən koordina-siya şuraları öz təsdiqini tapmışdır.

Diasporda insan amili

Azərbaycanda dövlət siyasətinin mərkəzində insan amili dayanır. Elə məhz bu səbəbdən dövlətimiz harada yaşamasından, milliyətindən asılı olmayaraq, təməlində Azərbaycançılıq ideyası olan hər kəsi sahibləndi. Beləcə diasporumuzun təməlində dayanan xaricdə yaşayan soydaş, həmvətən anlayışı bu ideyanın özülünü təşkil etdi. Deməli, Azərbaycan diasporunun da mərkəzində eyni qaydada insan amili da-yanır. Məhz diaspor tarixinin səmərəli dövründə (2018- 2021) insan amili üstün tutulmağa başlandı, xaricdə yaşayan hər bir soydaşla və həmvətənlə tək-tək iş aparıl-dı. İndi daha dərin axtarışlar aparılır, yeni insanlar kəşf edilir.

Diasporda insan ami-li daha çox keyfiyyət və kəmiyyətin üst-üstə düşməməsi problemi ilə bizi düşündürür. Xaricdə yaşayan azərbaycanlıların dəqiq sayı barədə rəqəmlər müxtəlifdir və bu, hələ də məlum deyil. Bu səbəbdən hər hansı bir rəqəm səsləndirməyi gərək bilmirəm. Ancaq müasir texnologiyalar, sosial media, internet üzərindən müəyyən statistik rəqəmlər geniş təsəvvür yaratmağa imkan verir. Araşdırmalar, axtarışlar, tapıntılar sübut edir ki, bu rəqəm bizim üçün hələ “son-suzdur”. Yəni bizim üçün pri-oritet keyfiyyəti yüksəltmək, aktivliyi artırmaq, şərti olaraq “sonsuz” adlandırdığımız sayın sərhədlərini maksimum həddə çatdırmaqdır.

Azərbaycan diasporunun yeni informasiya strategiyası

XX əsrin sonlarında əhəmiyyətli informasiya partlayışı ilə üzləşəcəyimiz fikrini söyləyəndə və XXI əsr informasiya əsridir deyimimizdə yanılmamışıq. İndi informasiya yeni dünya nizamının formalaşmasını şərtləndirir və bu əsasda xalqların, dövlətlərin sıx əməkdaşlıq şəraitində, ümu-mi prinsiplər əsasında yeni formatda fəaliyyət göstərməsi dövrü başlayır. Özümüzü təsdiq etdiyimiz, söz sahibi olduğumuz yeni dünyanın informasiya siyasəti ilə ayaq-laşmaq indi bizim üçün daha önəmlidir.

Qloballaşmada dünya kiçilir, vahid məkana çevrilir. İnformasiya siyasəti dövlət siyasətinin tərkib hissəsi olmaqdan çıxır, yeni dünya nizamının şərtlərinə uyğunlaşır. Buna görə də informasiya sahəsində daha fərqli siyasət aparılması zərurəti meydana gəlir. Bu siyasəti dəyişmək üçün dövlətlər müxtəlif zamanlarda fərqli metodlar tətbiq edib. İndi isə yeni əsrin diktə etdiyi metod texnoloji metoddur. Demək

olar ki, bu yeni metod ənənəvi metodları sıradan çıxarmış və zaman-la onların yerinə keçmişdir. Çünki yeni texnologiyaların mövcud olduğu şəraitdə nəzəri və təcrübi olaraq hər hansı bir metod tətbiq etmək mümkün deyil.

Beləliklə, yeni dünya nizamı yeni mənzərə forma-laşdırıb. Bu nizamın infor-masiya siyasəti həlqəsindəki vəziyyət dövlətin müxtəlif addımlar atmasını zərurətə çevirir. Dayanıqlı siyasətin təmin olunması üçün ölkəmiz adına yeni yanaşma, yeni baxış və təxirəsalınmaz tədbirlərin həyata keçirilməsi vacib şərtidir.

O ki qaldı, Azərbaycan diasporunun informasiya strategiyasına, bu strategiya dövlətin tətbiq etdiyi ümumi strategiyadan heç bir halda kənarında qala bilməz. Zaman-la formalaşmış milli informa-siya məkanı, ortaq informasi-ya mühiti dünyanın harasında yaşamasından asılı olmaya-raq bütün azərbaycanlıları əhatə edə biləcək.

Azərbaycan diasporunun hədəfləri

Dövlət müstəqilliyimizin bərpasından sonra dünya azərbaycanlılarının birliyi-nin və həmrəyliyi-nin aşkar rəsmi siyasət səviyyəsində dəstəklənməsi, hələ di-aspör siyasətinin tarixi mərhələlərinin ilk anların-dan etibarən Azərbaycan diasporunun konkret hədəflərinin nə olduğunu bəyan etdi. Səmərəli dövr (2018-2021) mərhələsində müxtəlif ölkələrdə diaspor təşkilatlarının fəaliyyətinin güclənməsi və mütəşəkkil forma alması üçün onların vahid mərkəzdə birləşməsi zərurəti elə bu minvalla real-laşdırılır, mütəmadi olaraq di-aspör təşkilatları birləşməyə və koordinasiya şuraları çərçivəsində fəaliyyətə təşviq edilir.

Diaspor təşkilatları möv-cud koordinasiya şuralarının çətiri altında ölkəmizin mənafeyinə zidd olan addım-lara daha operativ adekvat cavab verməklə mühüm işlər görür və nəhayətində diasporumuz ölkəmizin milli maraqları ilə bilavasitə bağlı olan məsələlərə təsirli reak-siya verir. Artıq sübut olundu ki, birgə və koordinasiyalı fəaliyyətə alternativ yoxdur və bu gün Azərbaycan dias-porunun qarşısında duran əsas hədəf də elə budur. Biz buna tam nail olacağıq.

Vətən müharibəsinin başlanmasında qıvcım rolunu oynayan Tovuz hadisələrindən sonra dünya-nın hər yerində soydaşlarımızın kütləvi etiraz dalğası birlik və həmrəylik zərurətinin daha dərin dərindən dərk olunmasına gətirib çıxardı. Azərbaycan Ordusunun 44 günlük müharibədə tarixi Qələbə əldə etməsinin dərin qatların-da dünya azərbaycanlılarının birliyinin və həmrəyliyi-nin payı olmaqla yanaşı, diaspor cəbhəsində mövqelərimizi gücləndirdi, qalib xalqın dias-poru reallığı yaratdı. Xalqı-mızın erməni vandalizminə qarşı mübarizəsi və dünya birliyinin buna göz yum-ması fonunda formalaşan həmrəyliyi-miz milli təhlükə qarşısında birləşməyin böyük təcrübəsini bizə yaşatdı.

Xalq qəzeti. - 2021.- 7 avqust. - № 163. - S. 5.

**“Diaspor quruculuğu siyasətindəki yeni mərhələdə üzərimizə düşən
vəzifələrin öhdəsindən layiqincə gəlməyə çalışırıq”**

**Murtaza Qaraçanta: Həm pandemiya, həm də Vətən müharibəsi günlərində dünya
azərbaycanlıların birlik və bərabərliyinin şahidi oldu**

Nadir Azəri

Azərbaycanda digər sahələrdə olduğu kimi, diaspor quruculuğu sahəsində də uğurlu siyasət həyata keçirilir. Xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyev tərəfindən əsası qoyulan bu siyasət hazırda Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə uğurla davam etdirilir. Xarici ölkələrdə yaşayan soydaşlarımızın ana Vətənlə daimi əlaqələrinin qurulması, xaricdəki diaspor təşkilatları arasında koordinasiyanın yaradılması, həmçinin Azərbaycan haqqında həqiqətlərin xaricdə geniş təbliğ olunmasında diaspor qurumlarının səfərbər edilməsi bu siyasətin uğurlarından xəbər verir.

Bu məqamda qeyd edək ki, 2019-cu ildə İzmirdə yaradılan Çağdaş Azərbaycan Kültür Dərnəyi (ÇAKD) də sözügedən istiqamətdə fəallığı ilə fərqlənən diaspor təşkilatlarımızdan biridir. Dərnəyin sədr müavini Murtaza Qaraçanta “Yeni Azərbaycan” qəzetinə açıqlamasında öncə onu bildirib ki, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən siyasət nəticəsində Azərbaycanın gündən-günə daha da inkişaf etməsi və güclənməsi diaspor quruculuğu siyasətinə də öz müsbət təsirini göstərir.

İzmirdə diaspor fəaliyyəti barədə onun dediklərinə keçməzdən öncə bildirək ki, Murtaza Qaraçanta 3 sentyabr 1961-ci ildə Qarsda, Azərbaycan əsilli ailədə doğulub. Əslən hazırda Ermənistan sərhədləri çərçivəsində qalan Ağbabadan, Amasiya rayonunun Karaçanta kəndindəndir. Ulu babaları oradan gəlib Qarsda məskən salıblar. Murtaza Qaraçanta Anadolu Universiteti İqtisadi və İdari Elmlər Fakültəsini Menecerlik ixtisası üzrə bitirib. Qarsda Sosial Sığorta İdarəsində məmur işləyib. Məmurluqdan baş mühasib vəzifəsinə kimi yüksəlib. 2008-ci ildə bu vəzifədən təqaüdə çıxıb. 2009-cu ildə bələdiyyə seçkilərində MHP-dən bələdiyyə məclisi üzvü seçilib. Və 5 illik üzvlük fəaliyyətindən sonra 2014-2019-cu illərdə Qarsın bələdiyyə sədri olub.

Beləliklə, sədr müavini olduğu qurumun fəaliyyəti barədə məlumat verən M.Qaraçanta bildirib ki, Çağdaş Azərbaycan Kültür Dərnəyi Türkiyədə yaşayan soydaşlarımızın mədəniyyətinin yaşadılması, onların Azərbaycanla əlaqələrinin möhkəmləndirilməsi istiqamətində davamlı fəaliyyət göstərir. “Baxmayaraq ki, bizim dərnəyin yaşı çox azdır, amma bu qısa müddət ərzində bir sıra tədbirlər həyata keçirmişik. Bunların arasında 31 Dekabr - Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü, Novruz bayramı, həmçinin 20 Yanvar faciəsi, Xocalı soyqırımını ilə bağlı tədbirləri xüsusilə qeyd etmək istəyirəm”, - deyə müsahibimiz vurğulayıb.

Onun sözlərinə görə, dünyanı cənginə alan COVID-19 pandemiyası zamanı da Çağdaş Azərbaycan Kültür Dərnəyi soydaşlarımızın yanında olub: “Həmin günlərdə karantin qaydaları səbəbi ilə geniş toplantılar keçirə bilməsək də, “zoom” üzərindən fəaliyyətimizi davam etdirdik. Ən əsası, həmin günlərdə İzmirdə yaşayan və sosial durumu ağır olan azərbaycanlı ailələrlə, xüsusilə də azərbaycanlı tələbələrlə sıx əlaqələr qurduq. Onların problemlərinin həlli üçün əlimizdən gələni etdik. Ümumiyyətlə, həm pandemiya, həm də Vətən müharibəsi günlərində dünya azərbaycanlıların birlik və bərabərliyinin şahidi oldu. Azərbaycanın daxilində olduğu kimi, xarici ölkələrdə də nümayiş etdirilən bu birlik və bərabərliklə xalqımız bir nümunə sərgilədi”.

Vətən müharibəsindən söz düşmüşkən, M.Qaraçanta ötən ilin iyulunda Ermənistanın növbəti təxribatlarına cavab olaraq İzmirdə də soydaşlarımızın bir araya gəldiyini bildirib. Qeyd edib ki, ÇAKD İzmirdəki digər Azərbaycan diaspor təşkilatları ilə birlikdə mühüm addımlar atıb. İzmirdəki diaspor təşkilatlarımız bu birlik və həmrəyliyi, həmçinin işğalçı Ermənistanın sentyabrın 27-də əl atdığı növbəti hərbi təxribatdan sonra bir daha bütün dünyaya nümayiş etdiriblər. Bununla bağlı bir sıra tədbirlər keçirilib: “Təbii ki, bütün bu atılan addımlar zamanı dövlətimizin, diaspor siyasətinin həyata keçirilməsində məsul olan təşkilat - Azərbaycan Respublikasının Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin dəstəyi də bizə əlavə güc verir. Onu da qeyd edim ki, İzmirdəki diaspor təşkilatlarımız birlik və bərabərlik içində müharibədən sonra həyata keçirilən işlərdə də ön sırada gedirlər. Belə ki, Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin və “YAŞAT” Fondunun təşəbbüsü, Azərbaycan Diasporuna Dəstək Fondunun təşkilatçılığı ilə keçirilən “YAŞAT” Marafonunda da fəal şəkildə iştirak etdik. Qəzetinizin yaratdığı imkandan istifadə edərək mən bir daha

tarixi Zəfərimiz münasibətilə dövlətimizi və xalqımızı təbrik etmək istəyirəm. Bizə bu xoşbəxtliyi yaşatdığı, torpaqlarımızı düşmən işğalından azad etdiyi üçün başda cənab Ali Baş Komandan İlham Əliyev olmaqla qəhrəman Azərbaycan Ordusuna özüm və təmsil olduğum təşkilat adından bir daha təşəkkür edirəm. Eyni zamanda, Vətən müharibəsi zamanı Azərbaycanımıza verilən mənəvi-siyasi dəstəyə görə başda cənab Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan olmaqla Türkiyə dövlətinə və xalqına da dərin minnətdarlıq edirəm”.

Dövlətin diaspor işinə verdiyi hərtərəfli dəstəkdən güc alaraq fəaliyyətlərini davam etdirdiklərini deyən M.Qaraçanta son vaxtlar, daha doğrusu, 2018-ci ildən etibarən Azərbaycan Respublikasının Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin fəaliyyətində tətbiq edilən yeniliklərin, ümumilikdə, diaspor və lobbi quruculuğu işinə müsbət təsir göstərdiyini deyib: “Həm diaspor təşkilatlarının fəaliyyətində yeniliklərin tətbiqi, həm koordinasiyanın daha da gücləndirilməsi, həm də gənclərin diaspor işinə cəlb olunması bu istiqamətdə atılan mühüm addımlardır. ÇAKD olaraq bu addımları təqdir etməklə yanaşı, diaspor quruculuğu siyasətindəki yeni mərhələdə üzərimizə düşən vəzifələrin öhdəsindən də layiqincə gəlməyə çalışırıq”.

Yeni Azərbaycan.-2021.-3 avqust.-№134.-S.6.

Şuşa səfəri...

Diaspora nümayəndələrimiz mədəniyyət paytaxtımızda gördüklərindən danışirlar

Sevinc Qarayeva

Bu günlərdə Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin təşkilatçılığı ilə Azərbaycanın diaspor nümayəndələrinin Şuşaya səfəri təşkil olunub. "Biz dəmir yumruğun gücü ilə Şuşadayıq" şüarı altında reallaşan səfərdə 24 ölkədən 72 soydaşımız iştirak edib.

Səfər çərçivəsində diaspor nümayəndələri Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı Şuşa şəhərinin baş meydanı "Bazarbaşı"nı, Cıdır düzünü, erməni vandalizminə məruz qalmış "Güllələnmiş heykəllər" in olduğu meydanı, Şuşa Bəyannaməsinin imzalandığı məkanı, Xurşidbanu Natəvanın evini, "Xan qızı bulağı"nı, Gəncə Qapısını, Saatlı, Aşağı və Yuxarı Gövhər ağa məscidlərini və digər mühüm yerləri ziyarət ediblər.

Dünyanın aparıcı ölkələrində yaşayan və aktiv diaspor fəaliyyəti ilə məşğul olan soydaşlarımız bir günlük Şuşa ziyarətindən böyük təəssüratlarla qayıdıblar.

Səfər haqqında təəssüratlarını bölüşən İsveçrədə fəal diaspor üzvü Ülviyyə Nəcəfova bildirib ki, o, 28 ildən sonra Qarabağa, Şuşaya gedib: "O an yaşadığım duyğuları ifadə etmək, dilə gətirmək çox çətindir. Bambaşqa duyğular yaşadım. O an yaşadığımı düşünəndə indi də qəhər məni boğur. 28 il sonra o torpaqlara, doğma Qarabağa qayıtdım".

Azərbaycana qarşı ermənilərin ərazi iddiası və dinc əhalinin kütləvi qırğınları ilə başlayan I Qarabağ müharibəsi zamanı Ülviyyə Nəcəfova 8 yaşında olub və valideynləri ilə birgə yaşadığı Xocavəndin Axullu kəndindən zorla qovulub.

Öz ata-baba yurdundan zorla qovularaq çıxarılan Ülviyyə Nəcəfova deyir ki, erməni terrorçuları təkcə onların yaşadığı rayonu, kəndi və ya evini yox, onun uşaqlığının ən gözəl çağlarını da əlindən alıb: "Yaşadığım dəhşəti gözümün önünə gətirə bilmirəm. Mən o zaman 8 yaşında idim. Həmin gün elə bildirdim ki, bir də evimiz olmayacaq, valideynlərimlə birlikdə yaşamayacağıq. Hazırda İsveçrədə yaşayıram. Uşaqlıq illərində yaşadığım o dəhşətli günləri İsveçrədəki dostlarımla bölüşürəm. Sədri olduğum İsveçrə Qarabağ Azadlıq Mərkəzində Qarabağ həqiqətlərini dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırmaq üçün əlimizdən gələni edirik".

Şuşaya səfər etdiyi üçün çox xoşbəxt olduğunu bildiren diaspor nümayəndəsi bu xoşbəxtliyini Ali Baş Komandan İlham Əliyevə, şəhidlərimizə və qazilərimizə borclu olduğunu qeyd edib: "Şuşada olmaq mənim üçün ayrı bir xoşbəxtlik idi. Qarabağdan çıxanda 8 yaşım vardı. Mən 28 il öncə yaşadığım Axullu kəndindəki evimizi zorla tərək eləmişdim. Gələndə dostlarıma da dedim. Mən 28 ildən sonra ilk dəfə, ayaqyalın çıxdığım yolu geri qayıtdım. Buna görə də duyğularımı dilə gətirə bilmirəm. Şuşa səfəri zamanı göz yaşlarıma hakim ola bilmədim. Bu, sevinc göz yaşları idi. Çox qürurverici an idi. Şuşada aparılan abadlıq işlərini görəndə isə çox duyğulandım. Çox sevindim".

İsveçdə yaşayan diaspor nümayəndəsi Səadət Kəriminin dediyinə görə, Şuşa səfəri zamanı diaspor nümayəndələri uzun illər işğal altında saxlanılan doğma torpaqlarımızda ermənilərin törətdikləri vandalizmi, barbar əməlləri yerində öz gözləri ilə gördülər: "Hər bir diaspora nümayəndəsinin qarşılaşdıqları mənzərə nə qədər ürəkaçıcı və dözülməz olsa da, onlar yaşadıkları ölkələrə geri qayıdarkən Ermənistanın terrorçu mahiyyətini ifşa edəcək xeyli faktlar topladılar. Geri qayıdıqdan sonra bütün diaspor nümayəndələri tərəfindən Ermənistanın müharibə və hərbi cinayətlərini, Qarabağda törətdikləri dağıntıları dünyanın aparıcı ölkələrində yenidən gündəmə gətiriləcək. Təkliz olunmaz faktlar nüfuzlu diaspor təşkilatlarına, müxtəlif vətəndaş cəmiyyətlərinə göndəriləcək".

"Arxangelsk vilayətinin Azərbaycan diasporu" Təşkilatının sədri Tərhan Qasimov deyir ki, Cıdır düzü Şuşanın, Şuşa da Azərbaycanın əsas rəmzlərindən biridir: "Azərbaycanın Ali Baş Komandanı, Prezident İlham Əliyev, qüdrətli Azərbaycan Ordusu imkan verə bilməzdi ki, belə müqəddəs yerlərdə düşmən artıq hərəkətlər etsin. İndi Cıdır düzündə şərabı milli çay süfrəsi və təamlarımız, milli qürurumuza toxunan artıq hərəkət və rəqləri isə ailə dəyərlərimiz əvəz edir: "Azərbaycan musiqisinin beşiyi" və "Şərqi konservatoriyası" adlandırılan Şuşa təkcə qarabağlılar üçün yox, bütün azərbaycanlılar üçün qürur yeri, müqəddəs şəhər, hər mənada ucalıq rəmzi olub. Azərbaycanın hər qarışı bizim üçün əzizdir, amma Şuşanın qəlbimizdə yeri tamamilə başqadır. Şuşa Qarabağın əzəmətli zirvəsi, Azərbaycanın şah damarıdır".

ABŞ-da yaşayan diaspor nümayəndəsi Nəzrin Quliyeva bildirib ki, bütün diaspor üzvləri Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı sayılan Şuşanı 28 ildən sonra ziyarət etmək sevincini yaşadı: "Şuşanın azad edilməsi son əsrdə Azərbaycan tarixinin ən şanlı qələbəsidir. Bu qələbə xaricdə yaşayan, fəaliyyət göstərən diaspor nümayəndələri tərəfindən böyük sevincə qarşılandı. Qələbəmizi sevincə, qürurla qeyd etdik. "Biz dəmir yumruğun gücü ilə Şuşadayıq" şüarı altında reallaşan səfərdə çərçivəsində isə əziz Şuşada olmaq, bu cənnət diyarı ziyarət etmək sevinci yaşadıq". N.Quliyeva deyib ki, işğaldan azad olunan torpaqlarımızı seyr edərkən insan düşünür ki, sanki bu torpaqlardan bir vəhşi qəbilə keçib: "Mənfur ermənilər hər şeyi dağıdıb, talan edib, bizim mədəni, tarixi, dini irsimizi silmək istəyib, ancaq istəklərinə nail ola bilməyiblər".

Polşada yaşayan diaspor nümayəndəsi Nicat Həsənlinin dediyinə görə, Azərbaycan illərlə səbirli, əzmlili şəkildə güclənərək iqtisadi-hərbi potensialını artırmaqla Şuşanın, ümumilikdə Qarabağın azad edilməsinə doğru irəlilədi. Nəhayət, bu tarix yaşandı, indi dünyanın aparıcı ölkələri Azərbaycan Ordusunun məhz Şuşada reallaşdırdığı hərbi əməliyyatları öz hərbi dərsliklərinə salırlar.

İsveçdən olan diaspor nümayəndəsi Qasım Nəsirli vurğulayıb ki, çox sevindirici və qürurverici haldır ki, 8 noyabr Zəfər günü kimi Azərbaycan tarixinə əbədi yazılıb: "Təsədüfi deyil ki, Şuşanın işğaldan azad olduğu tarix Prezidentin Sərəncamı ilə "Zəfər günü" elan edilib. Bu gün əziz Qarabağımız, Şuşamız azaddır. Orada şanlı bayrağımız qürurla dalğalanır. Xalq olaraq fəxrlə əzəmətli şəhərimizi necə dəyişib cənnətə çevriləcəyi günü gözləyirik. Bu sevinci bizə yaşadan. Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyevə, Qüdrətli Azərbaycan Ordusuna sönsüz təşəkkürlər. Ordumuzun qəhrəmanlıq salnaməsi yazılan Şuşa milyonlarla azərbaycanlıyı birləşdirən dəyərdir. Qarabağın əzəmətli qalası bizim həm də müqəddəs ziyarət ocağımızdır". Onun dediyinə görə, bu gün Müzəffər Ali Baş Komandanımızın və Ordumuzun sayəsində xalqımızın ən ağır problemi həll olunub, torpaqlarımız işğaldan azad edilib. Bu, tarixi nailiyyətdir, Azərbaycan xalqına məxsus olanın onun özünə qaytarılması missiyasıdır.

Türkiyədə yaşayan diaspor nümayəndəsi Şəbnəm Karşlı bildirib ki, doğma Qarabağa, Qarabağın tacı olan Şuşaya gəldiyi, bu torpaqları ziyarət etdiyi üçün çox xoşbəxtdir: "Şuşa Azərbaycan üçün milli qürurdur, milli mənlikdir, mədəniyyətdir, incəsənətdir, tarixdir. Qüdrətli Ordumuzun Şuşaya bayraq sancması və bu xəbərin müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev tərəfindən xalqa çatdırılması 28 ildən sonra milli qürurumuzun da, mənliliyimizin də, mədəniyyətimizin də, incəsənətimizin də, tariximizin də azad edilməsini, hətta yeni yüksəliş mərhələsinə daxil olmasını sübut etdi. Şuşanın işğaldan azad olunması Qarabağın döyünən ürəyinin xilas edilməsi demək oldu".

Ş.Karşlının sözlərinə əsasən, Şuşanın Azərbaycan xalqı üçün tarixi, mədəni və mənəvi əhəmiyyəti var: "Şuşanın ermənilər tərəfindən işğal edilməsi xalqımızı çox sarsıtmışdı. İllərdir insanlar Qarabağ, Şuşa niskili çəkir, yurd həsrəti yaşayırdılar. 28 il yarım ərzində xalqımız Qarabağın, Azərbaycanın alınmaz qalası hesab edilən Şuşanın işğal edilməsi ilə barışmayıb, işğal altındakı bütün torpaqlarımızın, o cümlədən, doğma Şuşanın azad ediləcəyinə hər zaman inanıb. Müzəffər Ali Baş Komandanımız İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə qüdrətli ordumuz Şuşanı erməni işğalçılarından azad edərək bütün xalqımıza böyük sevinc hissi bəxş etdi, onun ümid və gözləntilərini, arzu və istəyini reallığa çevirdi".

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Vəsilə Vahidqızı bildirib ki, səfər zamanı Ali Baş Komandana, ordumuza minnətdarlıq edən, şəhidlərimizi ehtiramla anan diaspor nümayəndələri Şuşada xüsusi anlar yaşayıb: "Əllərində doğma Vətənimizin üçrəngli bayrağı və yaşadıkları ölkələrin bayraqlarını tutan həmvətənlərimiz "Qarabağ Azərbaycandır", "Şuşa Azərbaycandır", "Biz dəmir yumruğun gücü ilə Şuşadayıq" və s. şüarlar səsləndirməklə Şuşada olmaq sevincini bölüşürdülər. Təbii ki, qədim mədəniyyət diyarında kövrələrək göz yaşlarına hakim ola bilməyənlər, 28 il ərzində müxtəlif ölkələrdə qarşılaşdıqları ermənilərin haqsız mövqelərini xatırlayan diaspor nümayəndələri də oldu. Onlar bildirirlər ki, bu günü səbirsizliklə gözləyirdilər, bu gün onları yaşadıkları ölkədə daha qürurlu və başıuca edəcək. Şuşaya səfər edən diaspor nümayəndələrinin çoxu heç vaxt Şuşada, Qarabağda olmayan insanlardır. Onlar səfər çərçivəsində erməni vandalizminin şahidi oldular. Eyni zamanda, Şuşanın gözəlliyini, füsunkar təbiətini öz gözləri ilə gördülər".

Dövlət Komitəsində xaricdə yaşayan bir qrup azərbaycanlı ilə görüş keçirilib

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsində xaricdə yaşayan bir qrup azərbaycanlı ilə görüş keçirilib.

Komitədən AZƏRTAC-a bildirilib ki, qurumun rəhbəri Fuad Muradov iştirakçıları salamladıqdan sonra Azərbaycan diasporunun fəaliyyətindən söz açıb, xaricdə yaşayan azərbaycanlıların təşkilatlanmasını, diaspor nümayəndələrinin həm müharibə, həm də müharibədən sonrakı dövrdə beynəlxalq platformalarda gördükləri işləri yüksək qiymətləndirdiyini bildirib.

Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə işğaldan azad olunan ərazilərdə aparılan bərpa-quruculuq işləri barədə görüş iştirakçılarına ətraflı məlumat verilib, 30 il işğal altında qalan torpaqlarımızda törədilmiş vəhşiliklərin, yaşayış məskənlərinin xarabalığa çevrilməsinin, milli-mədəni irsin məhv edilməsinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında diasporun müstəsna xidmətlərindən danışılıb. Bildirilib ki, hər bir diaspor nümayəndəsi informasiya daşıyıcısıdır və onların işğaldan azad olunan torpaqlarımıza səfərlərinin təşkili məhz bu baxımdan xüsusi əhəmiyyətə malikdir.

Diaspor nümayəndələrinin beynəlxalq informasiya platformalarında fəaliyyəti, dünya ictimaiyyətinin məlumatlandırılmasında əvəzsiz xidmətləri barədə fikir mübadiləsi aparılıb, diaspor işinin effektivliyinin artırılmasına, birlik modelinə dair təkliflər səsəndirilib, onların Komitə və Azərbaycan Diasporuna Dəstək Fondu ilə sistemli işləmələrinin vacibliyi diqqətə çatdırılıb.

Bu yayı vətəndə keçirən və Komitənin təşkilatçılığı ilə Qarabağa təşkil olunan səfərlərdə iştirak etməyə hazırlaşan diaspor nümayəndələri öz növbələrində, diaspora göstərilən diqqət və qayğıya, eləcə də diasporun işğaldan azad olunan torpaqlarımıza mütəmadi səfərlərinin təşkilinə görə ölkə rəhbərliyinə minnətdarlıqlarını bildiriblər.

Sonda diaspor nümayəndələrini maraqlandıran suallara cavab verilib.

Qeyd edək ki, görüşdə 21 ölkədən diaspor nümayəndələri iştirak edib.

AZƏRTAC
2021, 16 avqust

Azərbaycanın diaspor nümayəndələrinin Şuşaya səfəri başlayıb

Sərhədlərin açılması xaricdə yaşayan onlarla soydaşımızın yay tətilini Azərbaycanda keçirməsinə şərait yaradıb. Diaspor nümayəndələrinin eyni vaxtda vətəndə olmalarını nəzərə alaraq, Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi onların Şuşaya səfərlərini təşkil edib.

“Biz dəmir yumruğun gücü ilə Şuşadayıq” şüarı altında reallaşan səfər Azərbaycan diaspor tarixinin ən mühüm tədbirlərindən biridir.

AZƏRTAC-ın bölgə müxbiri xəbər verir ki, səfər çərçivəsində diaspor nümayəndələri Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı Şuşa şəhərinin baş meydanı “Bazarbaşı”nı, Cıdır düzünü, erməni vandalizminə məruz qalmış “Güllələnmiş heykəllər”in olduğu meydanı, Şuşa Bəyannaməsinin imzalandığı məkanı, Xurşidbanu Natəvanın evini, “Xan qızı bulağı”nı, Gəncə Qapısını, Saatlı, Aşağı və Yuxarı Gövhərağa məscidlərini və digər mühüm yerləri ziyarət edəcəklər.

Qarabağın incisi olan qədim Şuşanın tarixi, mədəniyyəti, dahi şəxsiyyətləri və bu gün ölkə rəhbərliyinin tapşırığı ilə burada aparılan quruculuq işləri barədə soydaşlarımıza geniş məlumat veriləcək.

Diaspor nümayəndələrinin Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycana Qələbə sevinci yaşadan rəşadətli Ordumuzun əsgərləri ilə görüşləri də planlaşdırılır.

Aydın Yavərzadə

AZƏRTAC
2021, 27 iyul

Azərbaycanda olan diaspor nümayəndələri ilə görüş keçirilib

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsində Azərbaycanda olan diaspor nümayəndələri ilə görüş keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüş iştirakçılarını salamladıqdan sonra komitə sədri Fuad Muradov Azərbaycan diasporunun fəaliyyətindən söz açıb, xaricdə yaşayan azərbaycanlıların təşkilatlanmasını, müharibə dövründə və müharibədən sonra gördükləri işləri yüksək qiymətləndirdiyini bildirib.

Komitə sədri Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə işğaldan azad olunan ərazilərimizdə aparılan quruculuq işləri barədə ətraflı məlumat verib və bildirib ki, Qarabağda qazanılan böyük zəfərdən sonra diasporun qarşısında duran ən vacib məsələ Azərbaycanın dünyada tanıtılmasıdır.

Qeyd olunub ki, ölkəmizin məruz qaldığı terrorun dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırılması məqsədilə nüfuzlu xaricilərin Azərbaycana, Qarabağa səfərlərinin təşkil olunması zəruridir.

Diaspor nümayəndələri bildiriblər ki, həm 44 günlük müharibə dövründə, həm də ondan sonra dünya ictimaiyyətinin diqqətini işğaldan azad olunmuş ərazilərdəki ekoloji terrora, minalanmış ərazilərin xəritələrinin təhvil verilməsinə çəkmək üçün müxtəlif səpkili tədbirlər həyata keçiriblər.

Çıxış edənlər diaspora göstərilən diqqət və qayğıya görə dövlətimizə, ölkə rəhbərliyinə minnətdarlıqlarını bildirib, Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsilə işləməkdən məmnunluq duyduqlarını, həyata keçirilən uğurlu layihələrdən ciddi səmərə əldə olunduğunu ifadə ediblər.

Sonda diaspor fəaliyyətinin səmərəliliyinin artırılması istiqamətində fikir mübadiləsi aparılıb və diaspor nümayəndələrinin təklifləri dinlənilib.

Qeyd edək ki, görüşdə 24 ölkədən 72 nəfər iştirak edib.

AZƏRTAC
2021, 26 iyul

Rusiyadakı soydaşlarımız Ermənistan hakimiyyətini ittiham edib

Rusiyanın müxtəlif şəhərlərində fəaliyyət göstərən Azərbaycan diaspor təşkilatları azərbaycanlı jurnalistlərin və yerli icra hakimiyyəti nümayəndəsinin Kəlbəcər rayonunun Susuzluq kəndi ərazisində mina partlayışı nəticəsində həlak olması ilə bağlı bəyanatla çıxış ediblər.

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, "Moskva Azərbaycanlıları İcması"nın rəhbəri Şamil Tağıyev, "Perm vilayəti Azərbaycanlılarının Milli-Mədəni Muxtariyyəti" regional ictimai təşkilatının sədri Çingiz İsayev, "Orenburq Azərbaycanlılarının Milli Konqresi" təşkilatının sədri İlkin Kərimov, "Azəri" Milli-Mədəni Birliyinin sədri Ağababa Dadaşov, "Dostluq" Primorsk–Azərbaycan diasporu ictimai təşkilatının sədri Ramiz Zeynalov, "Samara vilayəti Azərbaycanlılarının Liqası" ictimai təşkilatının sədri Şirvan Kərimov, "Araz" Azərbaycan Milli-Mədəni Muxtariyyətinin sədri Təhmasib Zeynalov, Moskva vilayəti Azərbaycanlılarının Milli-Mədəni Muxtariyyətinin sədri Elşən İbrahimov və "Azərbaycanlıların Konqresi" Şimali Osetiya Regional Milli Mədəni ictimai təşkilatının fəxri prezidenti Şahin Məmmədovun imzaladıqları bəyanatda bildirilib ki, ötən il noyabrın 10-da üçtərəfli Bəyanatdan indiyədək 120 azərbaycanlı mina partlayışları nəticəsində həlak olub və ya yaralanıb.

Diaspor təşkilatlarının rəhbərləri təəssüflə qeyd ediblər ki, beynəlxalq qurumların təmsilçiləri Ermənistan hakimiyyətinin mina xəritələrini verməkdən imtina etməsini və beynəlxalq öhdəliklərini pozmasını sükutla izləyirlər. İrəvanın mənəviyyatdan və humanizmdən kənar hərəkətlərinə fikir verilmədiyi zaman isə Qarabağda günahsız insanlar həlak olur, Azərbaycan ilə Ermənistan arasında sülhün bərqərar olması imkanları qeyri-reallığa çevrilir.

Bəyanatda rəsmi İrəvanın antihumanist siyasəti hiddətlə pislənilib və beynəlxalq ictimaiyyətdən Ermənistan hakimiyyətini öz öhdəliklərini beynəlxalq hüquq çərçivəsində yerinə yetirməyə məcbur etmək tələb olunub.

AZƏRTAC
2021, 11 iyun

Fransadakı diasporumuz nələr edə bilir?

Söhrab İsmayıl

Fransa Azərbaycanlılarının Koordinasiya Şurasının əlaqələndiricisi, hüquqşünas Mehriban Ovçuyevanın Axar.az-a müsahibəsi:

- *Mehriban xanım, öncə sizi oxuculara daha yaxından tanıdaq...*

- 10 ildən artıqdır ki, Strasburqda yaşayıram, ixtisasca hüquqşünasam. Keçən ilin iyul ayında baş verən Tovuz hadisələrindən sonra haqq səsimizi dünyaya çatdırmaq üçün çoxsaylı mitinqlər keçirdik. Beləliklə, Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi ilə əlaqələrimiz yarandı. Ancaq əvvəldən Strasburq şəhərində fəaliyyət göstərən diaspor təşkilatlarımız ilə mütəmadi şəkildə əlaqədə olmuşam. Hazırda Fransa Azərbaycanlılarının Koordinasiya Şurasının əlaqələndiricilərindən biriyəm. Gələcəkdə diaspor təşkilatı qurmaq planlarım var.

- *Keçən ilin iyul ayından başlayan hadisələr sonradan Vətən müharibəsi və Azərbaycanın zəfəri ilə nəticələndi. Bu müddət ərzində Fransa ölkəmizə qarşı ədalətsiz, qeyri-adekvat, qərəzli münasibət sərgilədi. Ümumiyyətlə, 44 günlük Qarabağ müharibəsi dövründə bu qeyri-adekvatlığa hansı reaksiya verdiniz?*

- Fransada Azərbaycan diasporu 1990-cı illərdən etibarən formalaşmağa başlayıb. Bu səbəbdən diasporumuz hələ çox gəncdir. Bizimlə müqayisədə erməni diasporunun Fransada yaşı daha çoxdur və bütün sahələrdə təşkilatlara biliblər. Ona görə erməni diasporunun Fransada siyasi proseslərə, seçkilərə təsir gücləri böyükdür. Bunu biz Fransa Senatının və Milli Assambleyasının qəbul etdikləri qondarma Dağlıq Qarabağ qərarlarında da gördük. Bu gün mediada ermənilərin ölkəmizə qarşı aqressiyası çox böyükdür. Amma bununla belə, biz də haqlı mövqeyimizi dünyaya çatdırmaq məqsədilə əlimizdən gələni etdik. Müharibə dövründə "RT France" telekanalında hüquqşünaslarımız, diaspor nümayəndələrimiz ermənilərlə debata çıxdılar və onların haqsızlığı, təcavüzkarlığı tutarlı faktlarla sübut olundu. Digər tərəfdən konfranslar keçirdik, sosial mediada fəaliyyətimizi aktivləşdirdik və Senata, Milli Assambleyaya, yerli media nümayəndələrinə, meriyalara məktublar göndərdik. Eyni zamanda yerli mətbuat orqanlarında fransızca məqalələrin yazılmasına, xəbərlərin verilməsinə çalışdıq. ALIM Elmi Dərnəyinin fəaliyyəti bu baxımdan təqdirəlayiqdir. Dərnək erməni faşizmindən, işğalçılığından əziyyət çəkən soydaşlarımızın həyatları haqqında fransızca videoçarxlar, broşürlər hazırlayır. Bundan başqa, Azərbaycanda yaşayan bir qrup fransızın Fransa Prezidenti Makrona açıq məktubu yayımlandı. Oxçuçayın çirkləndirilməsi ilə bağlı Qripis (Greenpeace) platforması üzərindən hamının imzasına açıq müraciət hazırlayıyıq.

- *Keçən ilin noyabrında qazandığımız Qarabağ zəfərindən sonra yerli hökumət nümayəndələrinin, erməni diaspor təşkilatlarının bizim diaspor təşkilatlarımıza münasibətində bir dəyişiklik varmı?*

- Müharibə vaxtı ermənilərdə aqressivlik vardı. Bizdə isə qələbə xəbərləri ilə yanaşı, aldığımız şəhid xəbərləri ilə emosionallıq yüksək səviyyədə idi. Lakin buna baxmayaraq, səfirliyimizin, Diaspor Komitəsinin davamlı xəbərdarlıqları ilə ermənilərlə kütləvi qarşıdurmalardan, erməni provokasiyalarından özümüzü qorumağa çalışırdıq. Müharibədən sonrakı ilk aylarda ermənilərin aqressivliyi pik həddə çatdı. Lakin hazırda sakitlik var, çünki mübarizə daha çox informasiya cəbhəsində gedir. Hətta Strasburqda erməni əsilli bir xanım bizi konfransa, qarşılıqlı debata, müzakirəyə dəvət etmişdi. Lakin diaspor nümayəndələrimiz bu dəvətin provokasiya niyyətli olduğunu bildikdən sonra imtina etdilər. Hazırda bütün problemlərin aradan qalxdığını deyə bilmərəm, ancaq nisbətən sakitlik hökm sürür.

- *Ümumiyyətlə, Fransa və dünyanın digər ölkələrində diaspor təşkilatlarımızın fəaliyyətinin daha da səmərəli olması üçün sizcə, hansı tədbirlər görülməlidir?*

- Bayaq qeyd etdiyim kimi, bizim diasporumuz hələ gəncdir. Lakin qarşımızda duran vacib məsələlərimiz var. Bunlardan biri akademik səviyyədə təmsil, ikinci, mətbuata çıxış, üçüncü isə maliyyə məsələləridir. Ən önəmli məsələmiz isə birliyimizdir. Qarabağ müharibəsində dövlətimizin və xalqımızın birliyi sayəsində zəfər qazandıq. Əgər müharibə dövründə olduğu kimi bir olmağı bacarsaq, bütün maneələri dəf edə bilərik.

Paralel. - 2020. - 8 iyul. - № 225/226. - S. 14.

“Diaspor dövlət içində dövlət kimidir”

Qalib Ağayev: “Diaspor sahəsində çalışacaq adamlar xüsusi yetişdirilməlidir”

Rusiyadakı Azərbaycan təşkilatları silsiləsindən növbəti qonağımız Moskva vilayəti Azərbaycanlılarının Milli Mədəni Muxtariyyətinin qurucusu Qalib Ağayevdir. Onunla nəinki Moskvada, eləcə də Rusiyada yaşayan azərbaycanlıların perspektivi, fəaliyyəti və s. haqda söhbət apardıq.

-Qalib müəllim, ilk olaraq özünüz haqda məlumat verməyinizi xahiş edirəm.

-1961-ci il təvəllüdəm. 1978-ci ildə Mingəçevirdə orta məktəbi bitirib, Azərbaycan Politeknik İnstitutunun Avtomatika və Kompüter Mühəndisliyi fakültəsinə daxil oldum. 1983-cü ildə institutu bitirərək elektromexanik ixtisasına yiyələndim və 1983-1985-ci illərdə Daşkənd Kompresor Zavodunda işə başladım. 1986-1988-ci illərdə İrkutskda həqiqi hərbi xidmət keçmişəm. 1988-1991-ci illərdə Mingəçevir şəhərində Dövlət Məhsul Qəbulu Komissiyasında mühəndis vəzifəsində çalışmışam. 1991-1995-ci illərdə Mingəçevir Politeknik İnstitutunun prorektoru, 1996-1999-cu illərdə Dəmir-Beton məmulatları zavodunun direktoru işləmişəm. 1999-2003-cü illərdə Minskə yaşayıb çalışmışam, 2003-cü ildən bu günə qədər Moskvada yaşayıram və işləyirəm. 2-ci hüquq təhsilimi də Belarusda almışam və 2015-ci ilin dekabrında Moskvada politologiya üzrə elmi iş müdafiə edərək, siyasi elmlər namizədi adını almışam.

Ali təhsillə yanaşı, gənclik illərindən idman sahəsiylə bağlı ciddi uğurlara imza atmışam. 1980-ci ildə 19 yaşında artıq boks üzrə SSRİ idman ustası idim.

Öz uğurlarımda məni yetişdirən valideynlərimə çox minnətdaram. O zaman uşaqların ali təhsil almasına çox diqqət yetirirdilər.

Burada bir haşiyə çıxaraq qeyd edim ki, beynəlxalq futbol yarışlarında atam hər zaman Türkiyəyə azarkeşlik edərdi, deyərdi ki, biz Türkiyədən gəlmişik. Sonradan bildik ki, biz Quba xanı Fətəli xanın nəslindənik.

Hələ məktəbli ikən iki dəfə Azərbaycan çempionatının və “Spartak” Mərkəzi Şurasının Ümumittifaq çempionatının qalibi, Azərbaycan çempionatının və respublika çempionatının dəfələrlə qalibi, “Burevestnik” Mərkəzi şurasının qalibi, boks üzrə SSRİ İdman ustası, bir çox turnirin qalibi və mükafatçısı olmuşam. Eləcə də Mingəçevirdə Boks Federasiyasının qurucusu və prezidentiyəm. Mingəçevir, Yevlax, Tərtər, Bərdə və Ağdaşda keçirilən kikkoksinq, muaytay, uşu sanda, taekvondo, kik juitsu kimi döyüş növləri üzrə idman bölmələrinin yaradılması, populyarlaşdırılması ilə məşğul olmuşam. Həmçinin, bunlarla yanaşı, nərd turnirləri də keçirildi. Tay boksı üzrə Dünya Kubokunun mükafatçısıyam.

Burada qeyd etmək istərdim ki, Azərbaycan idman tarixində boks üzrə Olimpiya Oyunlarının ilk mükafatçısı mənim rəhbərlik etdiyim Mingəçevir Boks Federasiyasının məzunu Vüqar Ələkbərov olmuşdur.

2004-cü ildən bəri mənim rəhbərliyimlə “FNKA AzerRos”da kik-boksçulardan ibarət idman komandası yaradıldı və Rusiya azərbaycanlıları 2004-2009-cu illərdə döyüş sənəti üzrə dünya çempionatında ayrıca bir milli komanda kimi iştirak edə bildilər. 2004-cü ildə 1 idmançı Tay boksunda dünya çempionu oldu – o, indi hamının sevimlisi olan hörmətli Zabit Səmədovdur, digəri isə kick boksda bürünc medal qazandı. İdmançılarımız 2008-ci ildə Dünya Döyüş Sambo Çempionatında, 2013-cü ildə Döyüş Sənəti üzrə Klublararası Dünya Çempionatında (MMA), 2013-cü ilin dekabrında Sankt-Peterburqda keçirilən Birinci Döyüş Sənəti Olimpiadasında da iştirak etmişlər.

-İctimai fəaliyyətiniz necə başladı?

– Uzun illərdir ardıcıl olaraq ictimai fəaliyyətlə məşğulam. Hələ orta məktəbdə və universitetdə Komsomol bürosunun üzvü, Kompresor zavodunun komsomol təşkilatının katibi, Özbəkistanda, Daşkənddəki Sabir Rəhimov rayon komitəsinin üzvü idim. Əvvəldə də dediyim kimi, Bakıda ali təhsili başa vurduqdan sonra təyinatım Daşkənd şəhərinə verildi və mən orada gördüm ki, azərbaycanlı olmaq necə bir şərəfdir. Milli kimliyimlə bağlı fəxr hissini ilk burada keçirmişdim. Özbəkistanda deyəndə ki, mən azərbaycanlıyam, bizə qarşı inanılmaz məhəbbət, qayğı göstərirlər. Onlar qonaqpərvərlikdə bizə çox bənzəyirlər. Son çörək parçasını da bölüşürlər.

Qayıdaq Azərbaycana. 1988-ci ilin noyabrında Mingəçevir şəhərində şəhərdəki qeyri-sabit vəziyyəti nəzarətə götürən, qan tökülməsinə və xaosu yol verməyən milli dirçəliş hərəkatına rəhbərlik

etdim. O illərdə Mingəçevirə yaxın olan Yevlax, Gəncə, Şəki kimi yaşayış məntəqələrində insanlar əziyyət çəkдилər, ölənlər və yaralananlar oldu. Mingəçevirdə vəziyyətin düzgün və çevik idarə edilməsi səbəbindən heç kimə zərər dəymədi. 12 oktyabr 1989-cu ildə, Komsomolun şəhər konfransında birinci katib postuna namizədliyini göstərərək seçkilərin alternativ əsaslarla keçirilməsinə təşəbbüs göstərdim. Bu, Azərbaycan komsomolunda yeni seçki üslubu idi. 1991-ci ildə Mingəçevir şəhərində yerli şuralara seçkilərin təşkilində iştirak etmişdim. Mingəçevir o zamankı ölkə tarixində seçkidə qələbəni partiya nomenklaturasının yox, xalqın nümayəndəsinin qazandığı yeganə şəhər oldu. Kiçik bir qrupla Ağayev bu nəticəni əldə edə bildi. Bu, Azərbaycanın yeni tarixinin unikal göstəricisi oldu. 1991-ci ilin noyabrında Əfqanıstandakı döyüş əməliyyatları iştirakçılarını birləşdirən və onların Azərbaycanın müdafiəsində iştiraklarını təşkil edən gənclik ictimai birliyini ərsəyə gətirdim. O zaman Mingəçevirdə “Əfqan Cəmiyyəti” var idi və onun 20-30 nəfər üzvü var idi. Amma bizim təşəbbüsümüzdən sonra Əfqanıstanda döyüşmüş 300 nəfərin adı ilə siyahı tutuldu.

Ağdam, Beyləqan (Haramu düzü) və Tərtər istiqamətlərindəki döyüşlərdə şəxsən iştirak etmişəm. 4 Mart 1992-ci ildə bir özünümüdafiə dəstəsi yaratdım və ona başçılıq etdim. 2 gündə 900 nəfər dəstəyə yazıldı, hərbi-praktiki təlimlər təşkil etdik və bu təlimlər üçün mütəxəssislər dəvət etdik. Halbuki, hərbi komissarlıq döyüş əməliyyatları bölgələrinə göndərmək üçün gündə 5-10 nəfər belə toplya bilmirdi.

Mingəçevirin şəhid ailələrinə maddi yardım göstərdik. 1992-ci ilin avqustunda şəhərdəki musiqi kollektivinin Ağdərə bölgəsində vətən müdafiəçiləri ilə görüşünü təşkil etdik. 1995-ci ilin noyabrında, “Ulduz” stansiyasında, Bakı metrosunda sənişin qatarında baş verən partlayış və yanğın zamanı Əfqanıstan və Qarabağ müharibələrinin iştirakçısı Qarayev Məmməd Fadail oğlu ilə birgə təxminən 100 nəfəri xilas etdik. Buradakı təcrübəni sonradan ictimai fəaliyyətimdə də istifadə etdim.

– Demək, bu qərar bu təşkilatlanma üçün yol açdı və bu sizin ictimai fəaliyyətiniz üçün təcrübə oldu.

– Bəli. Dediym kimi, ictimai fəaliyyətim 1988-ci ildən xalq hərəkatında iştirakla başladı. Sonra Belarusdan Moskvaya gələn zaman ilk öncə Ümumrusiya Azərbaycanlıları Konqresinə yaxınlaşdım. Bu təşkilatın fəaliyyətinin güclənməsini istəyirdim. Çünki Belarusdakı Azərbaycan cəmiyyətlərinin dövlətin köməyi ilə güclənməsi, fəaliyyətinin genişlənməsi üçün çox yüksək şansları var idi. 1993-cü ildə Rusiyada milli mədəni muxtariyyət haqda qanun qəbul olunmuşdu. Əvvəl də 1989-cu ildə yaranan “Ocaq” təşkilatı var idi. Onu Moskvada yaşayan tanınmış azərbaycanlılar yaratmışdı. Bu qanunu isə Rusiya Avropadan götürmüşdü. İstəyirdilər ki, gələcəkdə Rusiyada muxtar respublikaları və ərazi muxtariyyətini ləğv etsinlər. Tatarıstanda və Çeçenistanda baş verənlər rus hökumətini bu qərarı ləğv etməyə məcbur etdi. Sonra Yeltsinin, “hər millət nə qədər istəyir özünə muxtariyyət götürsün” sözü millətlərin özünüdərkinə şərait yaratdı.

–Belarusda hansı təşkilatlar var idi?

–O zaman Belarusda bir Azərbaycan təşkilatı var idi – Belarus Azərbaycan İcmaları Konqresi. Onun sədri samboçu Natiq Bağirov idi. Bundan da əvvəl 1997-ci ildə Minsk şəhərində fəaliyyət göstərən “Qobustan” Mədəni-Maarif İctimai Birliyinin sədri idi. Daha bir ictimaiyyətçi də Kamandar Məcidov idi. Onlar əllərindən gələni Azərbaycanın idmanı və mədəniyyətinin tanınması üçün edirdilər. O zaman Belarus prezidenti A.Lukaşenko özü Olimpiya Komitəsinin sədri olduğu üçün burada Azərbaycanın diaspora fəaliyyəti üçün münbit şərait var idi.

–Bəs Rusiyada nə vaxtdan ictimai fəaliyyətə başladınız?

– 2003-cü ildə Moskva diasporunun dəvəti ilə bu şəhərə gəldim. Öz təşəbbüslə Moskva bölgəsindəki İstra bölgəsində ilk Milli-Mədəni Muxtariyyəti (NKA) yaratdım. Qısa müddətdə “İstra NCAA” yalnız Moskva bölgəsində deyil, həm də Rusiyada ən fəal, nüfuzlu və uğurla inkişaf edən təşkilatlardan birinə çevrildi. 2005-ci ildə Regional İctimai təşkilat – Moskva Azərbaycanlılarının Milli Mədəniyyət Mərkəzi – “Nur”u yaratdı. Mənim təşəbbüslə Moskva vilayətinin şəhərləri -Krasnoqorsk, Zveniqorod, Ruza, Solneçnoqorsk, Ximki, Korolev, Mitiştsi, Kolomna, Volokolamsk, Dolqoprudni, Dmitrov, İstra, Lyubertsı, Dubna, Leninsk, Şelkovski, habelə Mahaçqala, Xasavyurt və Kizilyurtda NKA-nın təşkilat şöbələri də yaradıldı.

–Sizcə, biz dövlət olaraq diaspor fəaliyyətimizi necə qurmalıyıq ki, Rusiyada siyasi gücə çevrilək?

– Diaspora işi çox mürəkkəb sahədir, dövlət içində dövlət kimidir. Məsəl üçün deyək ki, kimsə bir institutda mühəndislik ixtisası üzrə təhsil alırsa, ona mühəndisliyi öyrədirlər. Diaspor fəaliyyəti aparıcı adam həm tarixi, həm yaşadığı ölkəni, təbliğ etdiyi millətin həqiqi tarixini gərək mükəmməl bilsin. Diaspor

sahəsində çalışacaq adamlar xüsusi yetişdirilməlidir. 20 ildən çoxdur ki, yaranan Diaspor Komitəsində də məhz bu sahə üzrə yetişdirilmiş insanlar yer almalıdırlar. Əgər bu sahədə çalışanlar Azərbaycanın təbliğatçısı, tərənnümçüsüdürlərsə Azərbaycan siyasətini bilməlidirlər.

– *Bəs, bu adamları kim öyrətməlidir?*

– Diasporun fəaliyyəti xaotik, pərakəndə şəkildə aparılmamalıdır. Mütləq xüsusi təlimatlar, təlimlər üzrə yetişdirilmə aparılmalıdır. İndiyə kimi müxtəlif ölkələrdə Azərbaycan üçün çalışanlar öz maliyyəsi ilə fəaliyyət ortaya qoyublar. Hazırda Moskva Vilayətinin İstra rayonunda Moskva Azərbaycanlılarının Regional Milli Mədəni Muxtariyyətinin çox geniş fəaliyyəti var və bu fəaliyyətdə ilk növbədə Tahir Hacıyevin rolu danılmazdır. Mən də o təşkilata Oqtay Hüseynov vasitəsilə qoşulmuşam. Elşən İbrahimov, Mehman Hacıyev, Fizuli Əliyev, Kərbəlayi dediyimiz Ayaz müəllim, Nadir Mərdanov (bu il rəhmətə gedib, Allah rəhmət etsin) kimi insanların böyük rolu olub. Məncə, təşkilatda iş adamlarının üzde təmsil olunmasından da çox, ümumi işə kömək etməsi çox faydalıdır.

– *Dediklərinizdən belə anlaşılır ki, diaspor ərazisiz dövlətdir. Ərzisi olmasa da dövlətin çox funksiyalarını yerinə yetirə bilir...*

(Ardı var)

Hürriyyət. - 2021. - 26-28 iyun. - № 68. - S. 6.

Azərbaycanın diaspor jurnalistləri Kəlbəcərdə həlak olan jurnalistlərlə bağlı beynəlxalq ictimaiyyətə müraciət ediblər

Xaricdə yaşayan bir qrup azərbaycanlı jurnalist Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC) və Azərbaycan Televiziyasının (AzTV) işğaldan azad olunmuş ərazilərdə xidməti vəzifələrini yerinə yetirən əməkdaşları Məhərrəm İbrahimov və Sirac Abışovun iyunun 4-də Kəlbəcər rayonunun Susuzluq kəndi ərazisində minaya düşərək həlak olmaları ilə əlaqədar beynəlxalq ictimaiyyətə və beynəlxalq təşkilatlara müraciət ünvanlayıblar.

Bu barədə AZƏRTAC-a Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsindən məlumat verilib.

Müraciətdə deyilir: “Media nümayəndələri münaqişə bölgəsində, eləcə də müharibənin başa çatdığı ərazilərdə işləmək, tərəfsiz və obyektiv məlumat yaymaq, münaqişə zonası ilə digər tərəflər arasında körpü olmaq kimi önəmli rola malikdirlər. Böyük təəssüf hissi ilə diqqətinizə çatdırırıq ki, Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin və Azərbaycan Televiziyasının işğaldan azad olunmuş ərazilərdə xidməti vəzifələrini yerinə yetirən əməkdaşları Məhərrəm İbrahimov və Sirac Abışov iyunun 4-də Kəlbəcər rayonunun Susuzluq kəndi ərazisində minaya düşərək həlak olublar.

Çəkiliş qrupunun olduğu nəqliyyat vasitəsinin hərəkətdə olarkən tank əleyhinə minaya düşməsi nəticəsində ümumilikdə üç nəfər həlak olub, dörd nəfər isə ağır bədən xəsarətləri alıb. Azad olunmuş ərazilərdə müharibə başa çatandan sonra 140 nəfərdən çox azərbaycanlı erməni işğalçılarının basdırdığı minaların qurbanı olub, onlardan 27-si həyatını itirib.

Baş verən faciə göstərir ki, Ermənistan hələ də regionda məkrli siyasətini davam etdirir, işğaldan azad olunmuş Azərbaycan ərazilərində müxtəlif yollarla minalanma prosesini həyata keçirir. Beləliklə, regionda mülki şəxslərin, xidməti vəzifələrini yerinə yetirən media mənsuablarının həyatı üçün ciddi təhdidlər mövcuddur və belə vəziyyət biz jurnalistləri dərinədən narahat edir.

Təəssüflə qeyd edirik ki, bir çox hallarda jurnalist hüquqlarının müdafiəçisi qismində çıxış edən beynəlxalq qeyri-hökumət təşkilatları, jurnalist birlikləri baş verən cinayət faktları ilə bağlı heç bir reaksiya vermir, susmaqda davam edirlər. Beynəlxalq insan hüquqları təşkilatlarının, jurnalist birliklərinin mülki şəxslərin, o cümlədən media təmsilçilərinin fəaliyyətinə əngəl törədən, həyatlarına son qoyan belə hüquq və qanun pozuntularına etinasız qalması bütün dünyada bu cür cinayət hallarının artmasına rəvac verə bilər.

Biz xaricdə yaşayan azərbaycanlı jurnalistlər olaraq BMT, Avropa Şurası da daxil olmaqla, beynəlxalq təşkilatlara, o cümlədən “Amnesty International” və “Human Rights Watch” insan haqları qurumlarına müraciət edərək bildiririk ki, Ermənistan silahlı qüvvələri işğal etdiyi və 44 günlük müharibə nəticəsində azad olunmuş Azərbaycan ərazilərinin mina xəritələrini verməməklə, eyni zamanda, hazırda gizli yollarla ölkə ərazisinə daxil olaraq minalanma prosesi aparmaqla humanitar norma və prinsipləri kobudcasına pozur, beynəlxalq insan haqlarını tapdalayır. Ermənistanın bu cinayətəkar əməlləri nəticəsində mülki şəxslərin, media təmsilçilərinin həyatına son qoyulduğunu bir daha diqqətə çatdırır, işğalçı dövlətdən 30 il əsarət altında saxladığı Azərbaycan ərazilərində basdırdığı minaların xəritələrinin açıqlanmasını və beynəlxalq qanunlarla müəyyən olunan sərhədlərimiz daxilində bu gün də həyata keçirdiyi minalanma prosesini dayandırmasını, beynəlxalq ictimaiyyətin, jurnalist təşkilatlarının baş verənlərə münasibət bildirməsini tələb edirik”.

AZƏRTAC
2021, 7 iyun

Elçin Bayramov: Azərbaycan diasporu Moldovada ən böyük diasporlardan biridir

Bu gün Moldovada güclü Azərbaycan diasporu mövcuddur. Yaxın keçmişdə bu ölkədə baş vermiş siyasi dəyişikliklər gələcəyə nikbin baxmaq üçün əsas verir.

Moldova Azərbaycanlıları Konqresinin (MAK) sədri Elçin Bayramov bu fikri AZƏRTAC-a müsahibəsində söyləyib.

-Moldova kiçik bir ölkə olsa da, burada azərbaycanlıların mütəşəkkil diasporu var. Yaxın vaxtlarda Moldova Azərbaycanlıları Konqresinin məqsədləri nədən ibarətdir?

-Biz MAK-ın Nizamnaməsinə ciddi riayət edirik. Orada qeyd edilir ki, bizim məqsədimiz azərbaycanlıların milli ənənələrini, dilini və mədəni irsini qoruyub saxlamaq və inkişaf etdirmək, Azərbaycan və Moldova xalqları arasında beynəlxalq əlaqələri və dostluğu möhkəmləndirmək, milli-mədəni proqramların həyata keçirilməsində iştirak etmək, Azərbaycanın milli-mədəni ənənələrini inkişaf etdirmək, Moldova Respublikasında yaşayan azərbaycanlıların mülki, siyasi, iqtisadi, sosial və mədəni hüquq və azadlıqlarının həyata keçirilməsini və müdafiəsini təmin etməkdir.

Azərbaycan diasporu Moldovada ən böyük diasporlardan biridir. Rəsmi məlumata görə, bu ölkədə əslən Azərbaycandan olan 5 minə yaxın sakin yaşayır. Bu, Konqresin üzərinə böyük məsuliyyət qoyur.

Diasporun aktual tələbatını izləmək, Moldovada yaşayan azərbaycanlıların real maraqlarını və ehtiyaclarını bilmək çox vacibdir. Biz bu məqsədlə müntəzəm olaraq idman tədbirləri, Moldovanın bütün regionlarından olan diaspor nümayəndələri ilə görüşlər keçirir, yəni təkcə paytaxtla məhdudlaşmırıq. Hazırda biz Qaqauz Muxtar Elinin rəhbərliyi ilə fəal əməkdaşlıq qururuq və artıq bir sıra müştərək tədbirlər planlaşdırmışıq.

Bizim fəaliyyətimizin daha bir prioritet məqsədi Azərbaycan diasporunun gənclər cınağı ilə işdən ibarətdir. Biz onların problemlərinin həllində fəal iştirak edirik, perspektivli liderləri və istedadlı gəncləri aşkar etməyə, onların Moldovanın ictimai-siyasi və sosial-mədəni həyatına qoşulmaq cəhdlərini fəal dəstəkləməyə çalışırıq.

Azərbaycanın Moldova Respublikasındakı səfirliyi ilə, səfir Qüdsi Osmanovla sıx əməkdaşlıq edirik. Mədəniyyət, idman, xeyriyyəçilik sahəsində bir sıra maraqlı və mühüm layihələri həyata keçirmişik, qarşıda daha bir neçə analoji təşəbbüslər nəzərdə tutulur.

-Xaricdəki diaspor təşkilatları üçün ən mürəkkəb məsələ bu təşkilatların olduğu ölkənin ictimai həyatına inteqrasiyasıdır. Azərbaycanlıların Moldovanın ictimai həyatına və dövlət strukturlarına inteqrasiyası üçün hansı tədbirlər görülür?

-Əslində hər bir diaspor həm tarixi vətənin, həm də ondan ötrü artıq ikinci evə çevrilmiş ölkənin (bizim halda Moldovanın) uğurlarını və üzləşdiyi çətinlikləri qəlbən və ruhən yaşayır. Ona görə də MAK-ın əsas məqsədi Azərbaycan diasporunun daxilində möhkəm əlaqələr yaratmaq, yaşadığımız ölkənin ictimai həyatına uğurla inteqrasiya etmək, həmvətənlərimizi bu ölkədə həyat şəraitinə uyğunlaşdırmaqdır.

Bu mənada bizim fəaliyyətimiz tamamilə konkret və praktiki xarakter daşıyır. Biz ən müxtəlif səviyyələrdə, o cümlədən dövlət müəssisələri səviyyəsində qarşıya çıxan məsələlərin həlli üçün zəruri məşvərət köməyi göstərir, biznes mühitində münasibətlərin nizamlanmasına kömək edirik. Moldova Azərbaycanlıları Konqresi azərbaycanlı uşaqların Moldovada məktəblərə və universitetlərə qəbul olunmasına, həmvətənlərimizin işə düzəlməsi məsələlərinin həllinə də kömək edir.

Bizim üçün “özgə” problem yoxdur. Biz qarşılıqlı dəstəyə hazır olan səmimi icma yaratmağa çalışırıq və öz nümunəmizdə istənilən vəziyyətdə kömək göstərməyə hazır olduğumuzu nümayiş etdiririk.

-Bu gün Moldovada həm hökumətdə, həm də özəl sektorda güclü erməni diasporu var. Bu fakt sizin fəaliyyətinizdə hansı çətinliklər yaradır?

-Əlbəttə, yaşadığımız ölkədə diasporun hökumət tərəfindən dəstəklənməsi son dərəcədə vacibdir. Diasporun üzləşdiyi məsələlərin operativ və keyfiyyətli həllinə bu cür dəstəyin təsirini qiymətləndirmək çətinidir. Biz bunu öz təcrübəmizdə yəqin etmişik. Məhz ona görə biz Moldova Respublikasının indiki hökumətinə böyük ümidlər bəsləyir və həm erməni, həm də Azərbaycan diasporlarının eyni dərəcədə dəstəklənməsi taktikasının praktikada gerçəkləşməsini gözləyirik.

-Bizim xaricdə yaşayan imkanlı həmvətənlərimiz, təəssüf ki, çox vaxt diasporun işlərinə laqeyd qalır. Sizin fikrinizcə, bunun səbəbi nədir?

-Moldova Azərbaycanlıları Konqresi ona göstərilən hər hansı dəstəyə və köməyə görə minnətdardır. Biz təşkilatımız üçün yaranan yeni imkanları həmişə minnətdarlıqla qəbul edirik. Bizə həm mənəvi, həm

də maddi dəstək göstərən həmvətənlərimiz çoxdur. Bizə müntəzəm dəstək verən həmvətənlərimizə, onlar bu məsələnin reklam edilməsini istəməsələr belə, dərin hörmət bəsləyirik, çünki bu, hər kəsin şəxsi seçimidir. Bizim fikrimizcə, kömək könüllü olmalı və ürəkdən gəlməlidir.

Emil Hüseyinli,
AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri, Kişineu

AZƏRTAC
2021, 7 may

“Ermənilər kitabları oxumaq adı ilə götürür, qaytarmır və cəriməsini ödəyirlər”

Son zamanlar Azərbaycan diasporu özünün güclü inkişaf mərhələsinə qədəm qoymuşdur. Dünyanın müxtəlif ölkələrində məskunlaşmış soydaşlarımız indi daha sıx birləşir, daha tez təşkilatlanırlar. Biz bu birliyə ötən ilin payızında Vətən müharibəsində də yaxından şahid olduq və böyük qürur hissi keçirdik. Müsahibimiz də bu birliyə, təşkilatlanmaya öz töhfəsini verən ismlərdəndir. Tanış olun, bu, Nadir Hollenbranddır. Əsl soyadı Xankişiyev olan həmyerlimiz İsveç dövlətinin və cəmiyyətinin üst təbəqələrində Hollenbrand kimi tanınır. Vətənpərvər və işgüzarlığı ilə tanınan soydaşımız diaspor dünyamızda xüsusi fərqlənən bir qurumun –“Azərbaycan naminə” cəmiyyətinin sədridir. 2016-cı ildə Prezident İlham Əliyev tərəfindən diaspor fəaliyyətindəki xidmətlərinə görə “Tərəqqi” medalı ilə təltif olunmuşdur. Uzaq İsveçdəki fəaliyyəti ilə Vətəni, xalqını ləyaqətlə təmsil edən soydaşımızla müsahibəni təqdim edirik.

– Nadir bəy, illərdir Azərbaycandan kifayət qədər uzaq bir məmləkətdə yaşayır və fəaliyyət göstərirsiniz. Məlum olduğu kimi, soydaşlarımızın təşkilatlanmaq məsələsində ciddi problemləri olmuşdur. Bəs konkret olaraq İsveçlə bağlı sizin müşahidələriniz necədir?

– Artıq 22 ildir ki, İsveçin Stokholm şəhərində yaşayıram. Buraya gəldiyim ilk gündən diaspor fəaliyyətinə başlamışam. İnanın, necə deyərlər, qapı-qapı gəzib soydaşlarımızın Azərbaycan naminə təşkilatlanması üçün təbliğatlar aparmışıq. Çətin günlər idi... Vətəndən iraq, öz mədəniyyətindən uzaq bir ölkədə Vətən həsrəti ilə yaşamaq, həqiqətən də, asan deyil. O vaxtlar İsveçdə, ümumiyyətlə, azərbaycanlı çox az idi. Tanıyanda hamı bir-birilə dost olurdu. Biləndə ki, qarşımızdakı həmvətənimizdir, öz azərbaycanlımızdır, o qədər sevinirdik ki... Şübhəsiz ki, indi də elədir. İkinci Qarabağ müharibəsi dövründə mən birliyimizin yenidən “doğuluşuna” şahid oldum. Təsəvvür edə bilməzsiniz necə güclü diaspor fəaliyyəti var idi. Bu, bir nonsens idi. Hədəf Qarabağ idi və hər kəs həmrəy olmuşdu. Mən istəyirəm ki, biz Qələbədən sonra dayanmayaq, hərə öz evinə, öz işinə çəkilməsin, ümumi işimizə fayda verməyə çalışsın. Ümumi işlərimiz o qədərdir ki...

Əlbəttə, mən ümidimi itirmirəm, biz yenə də həmrəy olacağıq, yəqin ki, bunun üçün zaman lazımdır. Bunun üçün çox güclü potensialımız var və əlbəttə ki, bizə hər zaman dəstək olan Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi öz işini uğurla davam etdirir. Komitə ilə yüksək şəkildə əməkdaşlıq aparılır. Şəxsən sədri olduğum “Azərbaycan naminə” təşkilatı adından bizi diaspor fəaliyyətimizdə tək qoymadığına görə dövlətimizə təşəkkürümü bildirirəm.

Qeyd etmək istəyirəm ki, son zamanlar davam edən pandemiya problemi də İsveçdə yaşayan azərbaycanlıları bir-birindən uzaq salıb. Canlı görüşlər və tədbirlər bir ildən artıqdır ki, virtual görüşlərlə əvəz edilib. Bu da diaspor fəaliyyətimizə məhdudiyətlər gətirir. Axı biz azərbaycanlılar istiqanlı insanlarıq, uzaqdan görüşlər bizi bir-birimizdən soyudur. Araya gözə görünməz sərhədlər çəkir. Əvvəllər müxtəlif tədbirlərdə bir araya gələrdik, ənənələrimizi Vətəndən uzaq da olsa, burada yetişən yeni azərbaycanlı nəsillə çatdırardıq.

– Məlum olduğu kimi, Skandinaviyada, o cümlədən İsveçdə xeyli azərbaycanlı yaşayır. Soydaşlarımızın bu ölkənin mühüm qurumlarına, ictimai-siyasi sferasına inteqrasiyası nə vəziyyətdədir?

– Əgər digər ölkələrlə müqayisə etsək, konkret olaraq İsveçdə yaşayan azərbaycanlıların müxtəlif sferalara inteqrasiyası ürəkaçandır. İsveç parlamentində bir azərbaycanlı xanım deputatımız, 5 nəfər isə regional millət vəkili var. Bundan əlavə, həkimlərimiz, müəllimlərimiz, hətta, rəssamlarımız belə var. Məncə, bu, gözəl göstəricidir. İsveçdə yetişən gənc azərbaycanlı nəsli də həddindən artıq səmərəli nəticələr göstərir. Çox bilikli və hərtərəfli dünyagörüşünə malik olan gənclərimiz yetişib. Əgər diaspor işlərində fəallıqları ilə seçilərlərsə, gələcəkdə indikindən daha böyük uğurlu nəticələr əldə edə bilərik.

– Azərbaycan 44 günlük İkinci Qarabağ müharibəsində zəfər qazandı. Nəticədə 27 il düşmən işğalında olan torpaqlarımız azad edildi. Azərbaycanın qələbəsi, bu qələbədə müzəffər ordumuzun, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rolu barədə soydaşlarımızın, o cümlədən sizin nə düşündüyünüz, keçirdiyiniz hisslər maraqlıdır...

– Çox böyük qürur hissi keçirdik. Eyvanlarımızdan, maşınlarımızdan Azərbaycan bayraqları dalğalanırdı. Bu qələbədə, əlbəttə ki, Ali Baş Komandanımızın rolu əvəzsizdir. Əgər cənab Prezidentin “dəmir yumruq” əməliyyatı, zamanında verilmiş düşünülmüş qərarları olmasaydı, çətin ki, Azərbaycan xalqı belə bir möhtəşəm qələbə sevinci yaşayardı. Bütün bu qeyd olunanlar və atılan pragmatik addımlar 27 illik həsrətə son qoydu. Cənab Prezident möhtəşəm bir diplomatiya sərgilədi. Hər birimiz azərbaycanlı

olmağımızla fəxarət hissi keçirdik. İnanın ki, iş yerlərimizdə ermənipərəst həmkarlarımızla tez-tez mübahisələrimiz olurdu. Azərbaycan həqiqətləri bütün dünyaya çox möhtəşəm bir şəkildə çatdırılırdı. Hər gün evlərimizdən Qarabağa həsr olunmuş mahnı avazları eşidilirdi. Əlbəttə, müharibə hər zaman ağırdır: itkiləri və ölümləri ilə, gözüyaşlı anaların ahı, körpələrin naləsiylə, lakin Vətən uğrunda canından keçmək və şəhidlik zirvəsinə yüksəlmək ali məqamdır. Bu, hər kəsə də qismət olmur. Əlbəttə, sevincimiz kədərimizə, kədərimiz isə sevinc göz yaşlarına qarışırdı.

Amma necə cəsur və qorxmaz gənclərimiz varmış. Bunun da şahidi olduq. Şəhidlərimizə Allahdan rəhmət, doğmalarına səbr və dözümlü diləyirəm.

Müharibə müddətində diaspor komitəsinin dəstəyi ilə təşkilatımız 2 günlük Qarabağ kampaniyası təşkil etmişdir. Böyük yük maşınları üzərində "Qarabağ Azərbaycandır!", "Ermənistan işğalçısıdır!", şüarları yazılmış iri yük maşınları şəhərlərin küçələrində hərəkət etdilər. Bütün soydaşlarımız bütöv və həmrəy olmuşdular. Sevincimizin həddi-hüdudu yox idi. Böyük bir mitinq keçirildi. Mitinqə əllərində bayraqlarımız, üzlərində sevinc əhval-ruhiyyəsi olan çox sayda azərbaycanlı gəlmişdi. Bir daha Ali Baş Komandanımız İlham Əliyevə və bu qələbədə birbaşa əməyi olan əsgər və zabitlərimizə dərin təşəkkürümü bildirirəm. Bu qələbəni bizə onlar canları və qanları hesabına yaşatdılar.

– Uzaq Avropa ölkəsində, başqa xalqın əhatəsində, həm də erməni diasporunun da olduğu bir məkanda vətənpərvərlik, milli dəyərlərə sadıqlıq göstərmək, şübhəsiz, çətindir, lakin şərəflidir. Bu müharibədən öncə və döyüşlər ərzində İsveçdəki diaspor təşkilatlarımız konkret olaraq hansı addımları atdı?

– Əlbəttə ki, milli dəyərlərimizi hər zaman qoruyub saxlamağa çalışmışıq və həmişə bunu qürur və şərəf hissi ilə etmişik. İstər bayramlar, istərsə də xalqımızın faciə ildönümlərini hamılıqla qeyd edirik. Qələbə isə bizə xüsusi bir sevinc və qürur hissi yaşatdı. Erməni lobbisi əlindən gələni edir ki, qondarma soyqırımlarını İsveç ictimaiyyətinə çatdırsın və Qarabağla bağlı öz cəfəng iddialarını hər zaman təbliğ etsin. Lakin biz var gücümüzlə erməni saxtakarlığını ifşa etməyə, İsveç ictimaiyyətinə bunun yalan olduğunu çatdırmağa çalışırıq. Azərbaycan həqiqətləri, tarixdə erməni məsələsi, onların əsassız iddiaları ilə bağlı Bakıda çap olunan maarifləndirici kitabların tərcüməsini İsveç kitabxanalarına təqdim edirik.

Bir məsələni də qeyd edirəm ki, erməni diasporu bu həqiqətlərin yayılmasının qarşısını hər vəchlə almağa çalışır. Dəfələrlə olub ki, kitabxanalarda erməni yalanlarını ifşa edən kitabların sonradan yoxa çıxmasının şahidi olmuşuq. Deməli, ermənilər bu kitabları oxumaq adı ilə götürürlər, sonra qaytarmır və cəriməsini ödəyirlər. Onlar bu alçaqlığa da gedirlər.

Biz Vətən müharibəsindən öncə və döyüşlər ərzində də xeyli toplantılar keçirmişik. BMT qətnamələrinin surətini siyasətçilərə göndəmişik, İsveçdə yaşayan hər bir azərbaycanlı sosial mediada fərdi mübarizəsini ortaya qoyub. Hətta müharibənin şiddətli keçdiyi günlərdə Serqels Torq meydanında İsveç azərbaycanlıları mitinq keçirərək ordumuza və Ali Baş Komandanımıza dəstək oldular. Xeyli maddi vəsait toplandı və şəhid ailələrinə göndərildi. Bir sözlə, Qarabağ kampaniyası aparıldı. Yük maşınlarının üzərində Azərbaycan bayrağı və erməni təcavüzünü əks etdirən şəkil və lövhələr olundu. İnşallah, pandemiya bitdikdən sonra Qələbəmizi geniş əhatədə keçirmək üçün planlarımız var.

– İllərdir "Azərbaycan naminə" cəmiyyətinə rəhbərlik edirsiniz. Bu qurum İsveçdə bizim köklü diaspor təşkilatlarımızdan biri kimi tanınır. Təşkilatın fəaliyyəti, qarşıdakı perspektivləri barədə məlumat verərdiniz...

– Xoş sözlərinizə görə təşəkkür edirəm. Əlbəttə ki, "Azərbaycan naminə" uzun illərdir fəaliyyət göstərir. Məqsədimiz milli həqiqətlərimizi Avropaya çatdırmaq, təbliğ etmək, Azərbaycana dostlar qazandırmaqdır. Bu yolda fəaliyyətimizi bundan sonra da davam etdirəcəyik. Planlarımız çoxdur, lakin pandemiya zamanı, hər yerdə olduğu kimi, burada da bir sıra layihələrimiz sonraya saxlandı. Az öncə qeyd etdiyim kimi, böyük bir qələbə tədbiri təşkil etmək istəyirik. Əgər hər şey planlaşdırdığımız kimi olarsa, Stokholmun mərkəzindəki Kunqstradqarden parkında böyük bir konsert proqramı keçirəcəyik. İndiyədək xeyli işlər görülüb və bu barədə Diaspor Komitəsinə məlumat verilib və həmçinin mətbuatda da xalqımızın diqqətinə çatdırılıb.

– İsveç–Azərbaycan əlaqələrinin tarixi qədimdir. Bu sahədə Nobel qardaşlarının da böyük rolu olmuşdur. Bəs, Azərbaycana, azərbaycanlılara uzaq İsveç cəmiyyətində, xüsusilə ziyalı kəsimində münasibət necədir?

– Münasibət hər zaman yaxşı olmuşdur. Onların ziyalıları bunu bilirlər, əlbəttə ki, dəyərləndirməyə çalışırlar. Lakin biz də bu məsələdə fəal olmalıyıq, İsveç–Azərbaycan əlaqələrinin dərin köklərini öyrənib təbliğ etməliyik. Bir sözlə, erməni qara piarını üstələmək üçün dayanmamalıyıq.

– Diaspor rəhbəri kimi necə düşünürsünüz: biz nə etməliyik ki, dünyanın hər yerində Azərbaycan həqiqətləri eşidilsin?

– Əlbəttə, hamıya yaxşı olmaq çətin məsələdir. Mümkün olsa da, hər kəs tərəfindən eyni dərəcədə başa düşülməmək reallığını nəzərə almalıyıq. Biz, sadəcə öz yolumuza, daha doğrusu, inandığımız dürüst yolla irəliləməkdə davam etməliyik ki, dünya bizi aydın görüb seçə bilsin. Hər bir ölkə və cəmiyyətin öz siyasi dünyagörüşü, məsələlərə öz baxış bucağı var. Lakin öz həqiqətlərimizi, doğrularımızı da gizlətməməliyik. Sadəcə maksimum şəkildə çalışmalıyıq ki, Azərbaycanın dostları, ölkəmizi, onun dəyərlərini müsbət qiymətləndirənlərin sayı çox olsun. Çünki yalnız bu şəkildə düşmənin haqqımızda yaratdığı informasiya mühasirəsini yararaq, gerçəklərimizi olduğu kimi dünya ictimaiyyətinə təqdim edə bilərik.

Xalq qəzeti. - 2021.- 13 aprel. - № 75. - S. 9.

Misirdəki diaspor mərkəzində azərbaycanlı tələbələrlə görüş keçirilib

Oqtay Bayramov,

AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri, Qahirə

Misirdəki diaspor mərkəzində Qahirənin müxtəlif universitetlərində bakalavr və magistr təhsili alan azərbaycanlı tələbələrlə görüş keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə “Vətənpərvər” Misirdə Diaspor Təşkilatları Birliyinin sədri, tədqiqatçı-alim Seymur Nəsirov Azərbaycan həqiqətlərinin Misir və qonşu ərəb ölkələrinin ictimaiyyətinə çatdırılması, 44 günlük Vətən müharibəsi və Ordumuzun şanlı Qələbəsi barədə obyektiv məlumatların yerli media orqanlarında yayılması istiqamətində görülən işlərdən ətraflı bəhs edib. O bildirib ki, azərbaycanlı gənclərin təhsil aldıkları universitetlərdə həmyaşıdlarını bu sahədə məlumatlandırması, həmçinin sosial şəbəkələrin ərəb seqmentində Azərbaycan haqqında rəsmi materialların yayılması da böyük əhəmiyyət kəsb edir. Bundan başqa, Misir kitabxanalarında aparılan tədqiqatlar nəticəsində ermənilərin bu ölkəyə, habelə bütün ərəb dünyasına qarşı təxribatlarını sübut edən mənbələr də universitet kürsüləri və sosial media vasitəsilə daha geniş yayılmalıdır. Eyni zamanda, Azərbaycanın tarixi, mədəniyyəti, görkəmli şəxsiyyətlərinin tanınması istiqamətində də fəal iş aparılır. Dahi Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri Nizami Gəncəvinin 880 illiyi münasibətilə Misirdə keçirilən silsilə tədbirlərdə diaspor nümayəndələri, o cümlədən azərbaycanlı gənclər də fəal iştirak edirlər.

Görüşdə çıxış edən tələbələr təhsildə qazandıqları uğurlar, oxuduqları universitetlərdə, habelə sosial şəbəkələrdə Azərbaycan həqiqətlərinin təbliği istiqamətində fəaliyyətlərindən bəhs ediblər.

S.Nəsirov azərbaycanlı tələbələrin problemləri ilə maraqlanıb, onlara uğurlar arzulayıb.

AZƏRTAC
2021, 9 mart

Hamımızın istəyi birdir: Xocalıya ədalət

Azad

Xocalı soyqırımının növbəti ildönümünə sayılı günlər qalıb. Dünyanın bir çox ölkəsində soydaşlarımız, diaspor qurumlarımız anım tədbirləri keçirirlər. Bu istiqamətdə ən çox fəallığı ilə seçilən təşkilatlardan biri də Belçika-Azərbaycan Dostluq Cəmiyyətidir. Budəfəki müsahibimiz cəmiyyətin sədri Ayhan Dəmirçidir. Ayhan bəylə pandemya şəraitində Xocalı soyqırımının tanınması işlərindən danışdıq:

- Xocalı soyqırımının növbəti ildönümü ilə bağlı hansı tədbirləri keçirməyi planlaşdırırsınız? Builki tədbirlərinizi əvvəllərdən fərqləndirən hansı məqamlar olacaq?

- Bu il, təbii ki, digər illərdən fərqlidir. Məlum səbəblərdən dünyanın, demək olar ki, hər yerində hər bir şey adət etdiyimizdən fərqli gedir. Belçikadakı durum barədə də geniş yazmaq istəmirəm, bu barədə həm mətbuatdan məlumat almaq olar, həm də dünyanın hər bir yerində, təxminən, eyni qaydalar hökm sürür. Təbii ki, Xocalı bizim yaralı yerimizdir. Bu il də Xocalı soyqırımını anmaq, yaşadığımız ölkənin insanlarına bunu anlatmaq üçün tədbirlər keçirməyi düşünürdük. Təəssüf ki, yuxarıda qeyd etdiyim səbəblərdən bunu istədiyimiz kimi edə bilmədik. Sizin də qeyd etdiyiniz səbəblərdən çoxtərəfli görüşlər, kütləvi tədbirlər keçirmək məhdudlaşdırılıb. Belçikada yaşayan bir neçə gənc soydaşımızla birlikdə oradakı Ham şəhərindəki “Qarabağ atı” abidəsini ziyarət etdik və abidənin önünə gül dəstələri qoyduq. Hazırkı ağır durumda “Qarabağ atı” abidəsinin önünə azsaylı soydaşlarımızla yığışmaqla, bir növ, birlik mesajı da vermək istədik ki, yəni heç bir çətin vəziyyət Xocalı soyqırımını bizlərə unutturub bilməz.

Bundan başqa isə yalnız internet üzərindən müxtəlif dövlət qurumlarına, təşkilatlara e-maillər, müraciətlər göndərmək imkanlarımız oldu. Keçirəcəyimiz tədbirlər, təbii ki, var, ancaq onları da internetin xidmətlərindən istifadə edərək edəcəyik. Belə ki, onlayn konfrans keçirməyi düşünürük. Konfrans facebook üzərindən canlı yayımlamağı düşünürük ki, beləliklə, onun gedişini çoxsaylı izləyicilərin olmasını təmin edək.

- Budəfəki anım ili Azərbaycanın qələbəsindən sonraya təsadüf etdi. Dünyaya mesajlarınızı məğlub yox, qalib xalq kimi çatdırırıq. Bununla bağlı sizin də fikirlərinizi öyrənmək istərdik...

- Doğru qeyd etmişiniz, bu il qələbəmizdən sonra ilk dəfədir, Xocalı soyqırımını anacağıq. Təbii ki, Xocalı soyqırımını heç vaxt unuda bilmərik, Xocalıda vəhşicəsinə qətlə yetirilən insanları hər zaman xatırlayacağıq və bu faciəni dünya ictimaiyyətinə çatdırmaq üçün bacardığımız nə varsa edəcəyik. Budəfəki əhvalımız da fərqlidir, indi daha inamlıyıq. Əgər illər sonra yenidən Qarabağımıza qovuşa bildiksə, demək, mübarizə əzmi olduğda çox şeyə nail olmaq olar, həmçinin də Xocalını dünyaya tanımaq. Həm də dünya son müharibədə Azərbaycan adını daha çox eşitdi və bir daha Qarabağın kimin olduğunu, Azərbaycan dövlətinin, xalqının əzmini gördü. Qeyd edək ki, bizim də əzminiz artıq bir başqadır və ümid edirəm ki, bu əzmlə irəliləyən illərdə daha çox nəticələr əldə edəcəyik.

- Diaspora-dövlət münasibətləri və Xocalı soyqırımının tanınması. Nələr dəyişib keçən bir il müddətində?

- Bir ildir ki, məlum virus səbəbindən bütün sahələrdə fəaliyyət göstərmək çətinləşib, həmçinin də diaspor sahəsində. Bütün dövlət və ictimai təşkilatlarla vacib olmadıqda görüşmək də mümkün olmur. Tədbirlərin keçirilməsi məhdudlaşdırılıb. Buna baxmayaraq ötən bir il ərzində yerli mətbuatda çıxışlar etməyə cəhd etdik və müəyyən qədər də istədiyimizə nail ola bildik. Təbii ki, daha çox işlər görmək istəyerdik, ancaq məlum səbəblər buna mane oldu. İnanıram ki, tezliklə dünya öncəki halına geri dönəcək və biz də öz fəaliyyətimizə daha sərbəst davam edə biləcəyik.

- Avropadakı diaspor qurumlarımız Xocalı soyqırımını və digər milli məsələlərdə nə dərəcədə birlik nümayiş etdirə bilər? Müsbət və çatışmayan məqamlar hansılardır?

- Xocalı elə bir məsələdir ki, burada ayrılıq söhbəti ola bilməz. Bu məsələdə hamı eyni məqsədə xidmət etməlidir. Hamımızın istəyi birdir: Xocalıya ədalət. Bu özü müsbət haldır ki, bu məsələdə fikir ayrılığı yoxdur. Təbii ki, hər kəsin özünün doğru bildiyi bir yol var ki, bu da bəzi məqamlarda müsbət, bəzən isə mənfi dəyərləndirilə bilər.

- Hər il Azərbaycandakı Xocalı ailələrinə yardımlar edirsiniz. Bu il də planlarımızda bu cür aksiyaların təşkili varmı?

- Açıqı, hər vaxt çalışmışıq ki, yardımlarımız barədə danışmayaq. Sadəcə, bizə inanan insanların fəaliyyətimiz barədə məlumatlarının olması, digər dostları da yardım kampaniyalarına həvəsləndirmək məqsədilə bəzən işlərimizlə də bağlı danışmaqdan çəkinmirik. Bu günə qədər həm Xocalıdan olan ailələrə, həm şəhid ailələrinə, həm imkansız ailələrin övladlarına, məktəblilərə əlimizdən gələnlə qədər yardım etmişik və bu yardımları etməkdə də imkanlarımız daxilində davam edəcəyik.

Həftə içi.-2021.-25-26 fevral.-№21.-S.6.

Xaricdə yaşayan soydaşlarımız azərbaycançılıq ideologiyası ətrafında sıx birləşiblər

Bu, Azərbaycan xalqının milli birliyinin və həmrəyliyinin daha da güclənməsinə xidmət edir

Nardar Bayramlı

Hər bir dövlətin gücü, qüdrəti müxtəlif amillərlə şərtlənir ki, burada ideoloji əsaslar müstəsna əhəmiyyət daşıyır. Bu baxımdan, vahid milli məfkurə olan azərbaycançılıq ideologiyasının dövlətçiliyimizin əsaslarının qorunması və gücləndirilməsi kontekstində əhəmiyyətini xüsusi vurğulamaq gərəkdir. Bu məqamda xatırlatmaq yerinə düşər ki, 1993-cü ilin iyununda xalqın təkidli tələbi ilə hakimiyyətə qayıdan Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyev Azərbaycan dövlətinin müstəqilliyinin qorunmasını, xalqımızın vahid məfkurə ətrafında sıx birləşməsinə təmin etdi. Bununla yanaşı, azərbaycançılıq ideologiyası milli birliyimizin formalaşdırılmasında təməl prinsipə çevrildi. Ulu Öndər Heydər Əliyevin yaratdığı bu milli ideoloji konsepsiya o dövrdə kövrək, yeni əldə olunmuş müstəqilliyimizin qorunmasında mühüm amil olmaqla yanaşı, xaricdə yaşayan həmyerlilərimizin də milli dövlətçiliyin inkişafındakı yerini və rolunu müəyyənləşdirdi. Bu ideoloji xəttin 2003-cü ildən etibarən Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam və inkişaf etdirilməsi isə milli birliyimizin daha da möhkəmlənməsinə öz töhfəsini verdi.

Yeri gəlmişkən, 2020-ci ildə işğal altındakı torpaqlarımızın azad edilməsi uğrunda aparılan Vətən müharibəsi fonunda müşahidə olunan reallıqlar bu dediklərimizi bir daha təsdiqləyir. Ötən il sentyabrın 27-dən başlayan 44 günlük Vətən müharibəsi zamanı Azərbaycan xalqı bir yumruğa çevrilərək bütün sferalarda düşməyə qarşı mübarizədə böyük əzm nümayiş etdirdi. Bu fəaliyyətə özünəməxsus töhfələr verən xaricdə yaşayan azərbaycanlıların apardıqları mübarizə isə bu kontekstdə mühüm əhəmiyyətə malikdir.

Təbii ki, xaricdə yaşayan soydaşlarımızın vahid milli məfkurə ətrafında birləşməsində dövlətimizin diaspor siyasəti də mühüm əhəmiyyət kəsb edir. **“Diaspor təşkilatlarının fəaliyyəti daim diqqət mərkəzindədir. Bu gün mən diaspor təşkilatlarının gələcək fəaliyyəti ilə bağlı bəzi fikirlərimi bildirmək istəyirəm. İlk növbədə, əlbəttə, biz istəyirik ki, dünyada yaşayan azərbaycanlılar öz tarixi Vətənləri ilə əlaqələri heç vaxt kəsməsinlər. Daim əlaqədə olsunlar, Azərbaycan ilə bağlı olsunlar. Beləliklə, onlar özlərini daha da rahat hiss edəcəklər. Belə olan halda Azərbaycan dövləti onlara daha da böyük dəstək verə biləcək”** söyləməklə xarici ölkələrdə məskunlaşan soydaşlarımızı vahid ideya ətrafında daha sıx birləşməyə çağıran Prezident İlham Əliyev dünya azərbaycanlılarına müraciətində də bildirib ki, qəlbi həmişə doğma yurda sevgi hissi ilə döyünən bütün soydaşlarımızın milli-mənəvi dəyərlərə bağlılığı və Azərbaycanla əlaqələrin daha da möhkəmləndirilməsi daim ölkəmizin diqqət mərkəzindədir: **“Ümummilli Lider Heydər Əliyevin irəli sürdüyü azərbaycançılıq məfkurəsinə əsaslanan ardıcıl tədbirlər xaricdə yaşayan həmvətənlərimizin daha sıx birliyinin təşəkkül tapmasına təkan vermiş, ölkəmizin dünya dövlətləri ilə qarşılıqlı faydalı münasibətlərinin inkişafında diaspor təşkilatlarının rolunu xeyli gücləndirmişdir”**.

Prezident İlham Əliyev onu da qeyd edib ki, sayı milyonlarla ölçülən xaricdə yaşayan azərbaycanlılar yaşadıkları ölkələrin vətəndaşları kimi böyük mövqelərə nail olurlar, yaşadıkları ölkələrin ictimai, siyasi, iqtisadi həyatında daha da fəal rol oynayırlar.

Bu siyasət **“Müstəqil Azərbaycan dövlətinin əsas ideyası azərbaycançılıqdır. Hər bir azərbaycanlı öz milli mənsəbiyyətinə görə qürur hissi keçirməlidir və biz azərbaycançılığı - Azərbaycan dilini, mədəniyyətini, milli-mənəvi dəyərlərini, adət-ənənələrini yaşatmalıyıq”** söyləyən və milli təfəkkürün formalaşmasında azərbaycançılıq ideyalarının möhkəmlənməsini birlik və həmrəyliyimiz üçün başlıca amil hesab edən Ulu Öndər Heydər Əliyevin tövsiyələrinin həyatda təşəkkül tapmasının ifadəsidir.

Bu məqamda qeyd etmək yerinə düşər ki, Ulu Öndər Heydər Əliyevin 16 dekabr 1991-ci ildə Naxçıvan MR Ali Məclisinin Sədri kimi təşəbbüsü ilə 31 dekabrın Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü kimi qeyd olunması barədəki qərarın qəbulu birlik və həmrəyliyimizin formalaşmasında müstəsna əhəmiyyət daşıdı. Ümummilli Lider Heydər Əliyev 9 noyabr 2001-ci ildə Dünya Azərbaycanlılarının I Qurultayındakı çıxışında vurğulayırdı ki, azərbaycançılıq xalqımızın çox böyük əzab-əziyyətlər bahasına nail olduğu tarixi sərvətdir. Milli dövlət ideologiyası kimi azərbaycançılıq bu gün hər vətəndaşın qarşısında

dəqiq ifadəsini tapmış ideya kimi dayanır. **“Biz istəyirik ki, müxtəlif ölkələrdə yaşayan azərbaycanlılar həmin ölkələrin vətəndaşı kimi yaşasınlar. Ancaq heç vaxt öz milli köklərini, milli mənsubiyyətlərini itirməsinlər. Bizim hamımızı birləşdirən milli mənsubiyyətimizdir, tarixi köklərimizdir, milli-mənəvi dəyərlərimizdir, milli mədəniyyətimizdir - ədəbiyyatımız, incəsənətimiz, musiqimiz, şeirlərimiz, mahnılarımızdır, xalqımıza mənsub olan adət-ənənəmizdir”**, - deyə Ulu Öndərimiz söyləyib.

Yeri gəlmişkən, Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin yaradılmasında, sonrakı illərdə keçirilən dünya azərbaycanlılarının qurultaylarının, Bakıda təşkil olunan Türk Dövlət və Cəmiyyətlərinin XI Dostluq, Qardaşlıq və Əməkdaşlıq Qurultayının, Türkdilli ölkələrin dövlət başçılarının Zirvə görüşlərinin, Dünya Azərbaycanlıları Əlaqələndirmə Şurasının, Dünya Azərbaycan və Türk Diaspor təşkilatları rəhbərlərinin Forumlarının təşkilində də məqsəd diaspor fəaliyyətini gücləndirmək, erməni təbliğatına qarşı mübarizədə eyni ideologiya ətrafında sıx birləşmək olub ki, bunun da əsasında məhz milli ideoloji məfkurə olan azərbaycançılıq dayanır.

Bu proseslərin fonunda xaricdə yaşayan soydaşlarımızın digər xalqların icma və təşkilatları ilə əlaqələrinin möhkəmlənməsi də olduqca əhəmiyyətlidir. Dövlətimizin xarici siyasətində əsas istiqamətlərdən olan Azərbaycan həqiqətlərinin, Xocalı faciəsi dəhşətlərinin beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılması istiqamətində ötən illər ərzində kütləvi aksiyaların keçirilməsi də bu kontekstdə mühüm əhəmiyyətə malikdir. Paralel olaraq ölkəmizə rəğbət və hörmətlə yanaşan başqa millətlərin nümayəndələri, siyasətçilər, elm xadimləri, siyasi partiyaların təmsilçiləri tolerant Azərbaycanın siyasi, iqtisadi inkişafı proseslərində, multikulturalizm sahəsində qazanılan uğurların təbliğində iştirak edirlər.

Ən mühüm məsələlərdən biri budur ki, türk diasporu ilə birgə fəaliyyət göstərən, hər iki xalqın milli, siyasi, iqtisadi maraqlarının təminatına yönələn səylər erməni lobbisinin qərəzli siyasətinin, məkrli niyyətinin əsl məqsədini dünya ictimaiyyətinə çatdırır. Bu cür əməkdaşlıq, həmçinin Azərbaycanın ədalətli, beynəlxalq hüquqa əsaslanan siyasətinin dünya miqyasında dəstəklənməsinə daha böyük töhfələr verib. 44 günlük Vətən müharibəsində qazanılan şanlı qələbədə bu amilin də müəyyən rolu var. Bütövlükdə, təkcə Türk dünyasına deyil, beynəlxalq aləmdə baş verən proseslərə təsir imkanları artan Azərbaycan diasporunun güclənməsi, dost xalqlarla birgə fəaliyyəti dünyada mövqələrimizin möhkəmlənməsinə xidmət edir.

Xüsusi olaraq vurğulamaq gərəkdir ki, Azərbaycan xalqının milli bayramları, əlamətdar günlər, 20 Yanvar və Xocalı faciələri ilə əlaqədar dünyanın müxtəlif ölkələrində çoxsaylı insanların iştirakı ilə keçirilən aksiyalar göstərir ki, təşkilatlar arasında koordinasiya işlərini yerinə yetirən diasporumuz fəaliyyət göstərdikləri respublikalarda siyasi qüvvə kimi tanınırlar. Azərbaycan dövlətinin xarici ölkələrdə bir parçası, simvolu olan səfirlik, konsulluq və diplomatik nümayəndəlikləri ilə birgə çalışan diaspor təşkilatları ölkəmizin xarici siyasətinin dünyada dəstəklənməsində, təbliğində yaxından iştirak edirlər. Bir millət, iki dövlət olan Türkiyə-Azərbaycan diaspor təşkilatları gücləri birləşdirməklə, siyasi, iqtisadi məsələlərin müzakirəsində vahid mövqedən çıxış edirlər.

Ümumiyyətlə, müştərək tarixi, milli-mədəni kökləri eyni olan türkdilli xalqların mövqeyinin, birliyinin regional əməkdaşlıqdan da artıq səviyyədə, dünya birliyində vacib amilə çevrilməsi iqtisadi, siyasi əlaqələrin inkişafının göstəricisidir. İqtisadi sahədə eynilik təşkil edən maraqların siyasi müstəvidə də üst-üstə düşməsi hər iki dövlətin diplomatiyasında da özünü büruzə verir. Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə əlaqədar indiyədək aparılmış danışıqlarda, Vətən müharibəsinin gedişində Türkiyənin məsələ ilə bağlı münasibətinin dəyişilməzliyi, beynəlxalq təşkilatlarda da “bir millət, iki dövlət” prinsipinə sadiqlik göstərilməsi strateji önəm daşıyır. Ən vacib məqamlardan biri budur ki, münaqişənin Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində həllinə alternativ görmədiyini qətiyyətlə bildirən, Azərbaycanın ədalətli mövqeyini müdafiə edən, problem həll olunmayınca Ermənistanla sərhədlərini açmayacağını bəyan edən rəsmi Ankara Vətən müharibəsinin gedişində ölkəmizə birmənalı olaraq qətiyyətli mənəvi və siyasi dəstək verdi. Bu dəstək Ermənistanın havadarlarına da ciddi mesaj oldu. Bu birlik, eyni zamanda, erməni lobbisinə, onların qərəzli bəyanatlarına cavab, azərbaycançılıq ideyasının təbliğinə xidmətdir. Prezident İlham Əliyevin vurğuladığı kimi, diasporumuzun güclənməsi o deməkdir ki, biz böyük xalqıq. Bu gün güclənən Azərbaycan bizim qürur mənbəyimizdir: **“Bizim xaricdə yaşayan böyük ailəmiz vardır. Bizim bir vətənimiz var - Azərbaycan! Bizim bir dilimiz var - Azərbaycan dili! Bir ümumxalq ideologiyamız var azərbaycançılıq məfkurəsi!”**

Bunlarla yanaşı, mədəniyyətlərarası dialoqun təşviqi və ümumbəşəri problemlərin həlli sahəsində də dövlətimizin ardıcıl və qətiyyətli mövqeyi beynəlxalq aləmdə rəğbət hissi ilə qarşılanır. Bu sahədə də

azərbaycançılıq ideologiyası ətrafında sıx birləşmiş diaspor təşkilatlarının koordinasiya fəaliyyətləri, birlik nümayiş etdirmələri ümumi mənafeyimizin güclənməsinə xidmət edir.

Yeni Azərbaycan.-2021.-19 fevral.-№32.-S.8.

"Avropada 5 milyondan çox türk yaşayır"

Semra Eren-Nijhar: "Avropada yaşayan türklərdən bəhs edərkən, müasir köç tarixindən başqa türklərin Avropada bir tarixinin mövcudluğu göz önünə gətirilərək dəyərləndirilməlidir"

Elnur Eltürk

Böyük Britaniyada yaşayan türklərin Avropaya köçü ilə bağlı araşdırmalar aparan, sosioloq-araşdırmaçı Semra Eren-Nijharla türklərin Avropaya köç tarixi ilə bağlı söhbət etdik. Semra Eren apardığı araşdırmaları kitab şəklində çap etdirib. O, bir sıra nüfuzlu mükafatlara layiq görülüb. Müsahibəni oxucularımıza təqdim etməmişdən öncə, onun həyat və fəaliyyəti təqdim etmək istədik.

Yazıçı, sosioloq, sənədli film istehsalçısı, miqrasiya mütəxəssisi, sosial və mədəni şərhçi Semra Eren-Nijhar 2001-ci ildə Oksford Universitetini tərk edərək, SUNCUT Məsləhətçi və İstehsalat Şirkətini qurmuş və 2001-ci ildən o şirkətə rəhbərlik edir. Lordlar Kamerasında məsləhətçi kimi fəaliyyət göstərən Eren-Nijhar otuz üç ildən çox miqrasiya, qadınlar, Avropadakı Türk miqrasiyası, kimlik, mənsubiyyət, yaddaş, irqçilik və sənət sahələrində çalışmışdır. Eren-Nijhar sosioloji araşdırmalarını sənət ilə eyniləşdiririb, müxtəlif üsullarla təqdim edərək, tədqiqat nəticələrinin daha geniş bir kütləyə çatmasını təmin etmişdir. Əsasən də şəxsi portretlər və tərcümeyi-hallar ilə bağlı şəkillər çəkən Semra Eren-Nijhar, İngiltərə, Belçika və Türkiyədə foto sərgilər təşkil edib və bir çox sərginin kuratorluğunu həyata keçirib.

Semra Eren-Nijhar "İngiltərədəki Türklərin Mədəni, Siyasi və İqtisadi Tarixi" ilə əlaqəli "London Türk Günü" və Turkish Heritage in Europe – Avropada yaşayan Türklərin Mədəni, Siyasi və İqtisadi Tarixi ilə bağlı çalışmalarını həyata keçirmiş və ilk dəfə bu sahədə tədqiqatların aparılmasına vəsile olmuşdur.

Fəaliyyəti dövründə bir çox mükafat qazanmış Eren-Nijhar bunlardan əlavə, 2004-cü ildə Millennium Awards Fellowship tərəfindən toplum içindəki şəxsi uğurlarına görə "Yetenek ve Başarı Ödülü" mükafatını, 2015-ci ildə etdiyi çalışmaların öz sahəsində maarifləndirməni, eləcə də keyfiyyəti və yeniliyi təmsil etdiyi üçün "Uluslararası Avrupa Kalite Zirvesi" mükafatını və 2018-ci ildə isə İngiltərə Türk Dərnəkləri Federasiyası tərəfindən "Başarı Mükafatı"nı almışdır.

Kainatın Şairi Osman Türkay, Kipr Türk Cəmiyyəti, Kipr Türk Cəmiyyəti Nəşrləri, 2011, Avropanın İlk Türk Dərnəyi-Kipr Türk Cəmiyyəti, Kipr Türk Cəmiyyəti Yayınları, 2012, Kıpırtı Yazıları-Uşaqlar üçün Yazılar, Yar Nəşrləri, 2013, Turkish Heritage in the UK, SUNCUT Nəşrləri, 2014, Artıq qürbət yox! mu? I, Ozan Nəşrləri, 2014, Londonda Multikulturalizm, Ozan Nəşrləri, 2016, Artıq qürbət yox! mu? II, Ozan Nəşrləri, 2014, Kıpırtı Yazıları- Uşaqlar üçün Yazılar, Yeni Nəşr, Ozan Nəşrləri, 2017, Turks in London – The Unheard Voices, Ozan Nəşrləri, 2017, Qadınlardan dünyanı dəyişdirən sözlər, Ozan Nəşrləri, 2018, London mu dediniz? Buyurun..., Ozan Nəşrləri, 2019 kitablarının müəllifidir.

– *Uzun illərdir Avropada yaşayan türklər haqqında araşdırma aparırsınız və bu mövzuda çox kitabınız var. Avropada yaşayan Türklərlə bağlı son dövrlərdə etdiyiniz araşdırmalar haqqında qısa məlumat verərdiniz...*

– Qeyd etdiyiniz kimi, otuz ildən çoxdur ki, Avropada, xüsusən də İngiltərə və Almaniya da yaşayan türklərin köç tarixi ilə əlaqəli araşdırmalar, tədqiqatlar edirəm. Bu tədqiqatlar çərçivəsində gəldiyim nöqtə budur ki, artıq Avropada yaşayan türklərdən bəhs edərkən müasir köç tarixindən başqa türklərin Avropada bir tarixinin mövcudluğu və bunun da göz önünə gətirilərək dəyərləndirilməsi.

– *Zəhmət olmasa, bunu bir az geniş izah edə bilərsinizmi?*

– Bildiyimiz kimi, Avropada yaşayan türklərin müasir köç tarixi 1961-ci ildə hökumətlərarası imza ilə başlamışdır. Bu tarix Kiprdən gələn türklər üçün daha gerilərdə, yəni 1950-ci illərdən başlayır.

Almaniya başda olmaqla, Avropa ölkələri qapılarını türk iş köçünə açaraq bu tarixdən etibarən gələnləri "Türk işçiləri" adlandırmış, Almaniya gedənləri də "Qonaq işçi" kimi görmüş və onların qalıcı olmayacaqlarını düşünmüşlər.

Köç tarixinin necə inkişaf etdiyini bildiyimiz üçün düşünürəm ki, bunu burada geniş izah etməyə ehtiyac yoxdur. Ancaq vacib olan şey, o gündən bəri aparılan bütün köç araşdırmalarında Avropada yaşayan türklərin varlığının sadəcə bu tarixlə məhdudlaşdırılmasıdır.

– *Başqa bir tarixdən danışmaq lazımdır?*

– Başqa bir tarix deyil, sadəcə edilən araşdırmaların bilinən tarixdən daha kənara çıxılması lazım olduğunu söyləyirəm.

“Turkish Heritage in Europe”, yəni “Avropada Yaşayan Türklərin Mədəni, Tarixi və İqtisadi Mirası” mövzusu daxilində artıq araşdırmalara başlayaraq, köç araşdırmaları çərçivəsində aparılan araşdırmalarda keçmiş tariximizi də göz önündə tutaraq dəyərləndirmək lazımdır.

Hazırda Avropada 5 milyondan çox türk yaşayır. İngiltərədəki beşinci nəsil Kiprli Türk immiqrantların və Almaniyadakı üçüncü və dördüncü nəsil Türk immiqrantların uşaqları bu ölkədə doğulub, böyüyüb və bu ölkələrdə təhsil alıblar.

Yeni Türkiyədən illər öncə gələn köçmənlər Avropanın sosial-iqtisadi, siyasi və mədəni həyatına müxtəlif yollarla töhfə verirlər.

Avropada yaşayan türkləri bütöv bir şəkildə araşdırarkən yalnız 1950-ci ildən sonrasına deyil, 1950-ci ildən əvvəl də baxmaq lazımdır. Bunu etdikdə Avropadakı Türk köçü çərçivəsində araşdırılmaqda olan mövzuların fərqli dəyərləndirilərək başqa bir nöqtəyə gələcəyini görəcəyik. Əslində, bizim Avropa ölkələri ilə bilinəndən daha çox ortaq cəhətlərimiz var.

- Bunun necə olacağını düşünürsünüz?

– İşə türklərin Avropada yaşadıkları ölkələrin hökumətlərinə “Turkish Heritage in Europe”, yəni “Avropada yaşayan Türklərin Mədəni, Tarixi və İqtisadi Mirası” mövzusunu gündəmə gətirməli olduqlarını söyləməyərək başlamalıyıq. Təbii ki, ilk növbədə hökumət səlahiyyətliləri bu məsələni qəbul etməli və siyasətlərinə daxil etmələri lazım olduğuna inanmalıdırlar.

Digər tərəfdən, konfrans, seminar və maarifləndirmə işləri apararaq şəbəkəni genişləndirmək və mövzunu müxtəlif auditoriyaya izah etmək lazımdır.

- Bu söylədiklərinizin, araşdırmaların müsbət bir təsiri olacağına inanırsınız?

– Bəli, Avropada doğulub böyüyən nəslin şəxsiyyətinin formalaşmasında müsbət bir amil olacağını düşünürəm. Uşaqlara və gənclərə valideynlərinin, nənə və babalarının dünyaya gəldikləri ölkələrin gerçək tarixini vermək onların şəxsiyyət formalaşmasında müsbət rol oynamalarını təmin edəcək. Məsələn, uşaqlara və gənclərə əsrlər əvvəl, Avropada ağsaqqallarından miras qalan mədəniyyət və biliklər izah edilərsə, zaman-zaman ortaya çıxan “başqalaşma”nı yaşamayaraq özlərini yaşadıkları ölkələrə daha çox aid hiss edərlər. Bu o deməkdir ki, keçmişimizə hörmət etməklə gələcəyə daha müsbət baxa bilərik.

- Deyəsən, “London Turkish Heritage in the UK”, yəni “İngiltərədə Türklərin Mədəni, Siyasi və İqtisadi” adlı bir nəşriniz var.

– Bəli. 2014-cü ildə bir ilki gerçəkləşdirdik və “London Tarixi Türk Mirası Tədbir Günü” nü başlatdıq. Həmin tanıtım işləri çərçivəsində bu kitabçanı da hazırladım. Bu nəşr daha sonra bu mövzuda apardığım tədqiqatların bilik bazasını yaratmaqla mənə bələdçi oldu. Yayınladığım kitaba o dövrdə London bələdiyyə başçısı olan və hazırda İngiltərənin Baş naziri olan Boris Conson tərəfindən bu sahədəki işlərim üçün göndərdiyi dəstək məktubunu da daxil etdim.

2015-ci ildə “Turkish Heritage in the UK” və 2019-cu ildə İstanbulda Türkiyə Prezident himayələrində gerçəkləşən Boğaziçi Zirvəsində “Turkish Heritage in Europe – Avropadakı Türklərin Siyasi, İqtisadi və Tarixi İrsi” araşdırmalarının tanıtımlarını edərək mövzunu daha geniş kütlələrə çatdırıb, onun əhəmiyyətini beynəlxalq miqyasda vurğulama çalışdım.

Azərbaycanın diaspor siyasəti: uğurlar və qarşıdakı hədəflər

Bütün dünya ölkələrinin xarici siyasətində diaspor anlayışının özünəməxsus yeri var. Hər bir dönmədə sosial-psixoloji və mənəvi baxımdan kompleks daşıyan diaspora anlayışı bir xalqa məsus olan dəyərlərin təzhürü deməkdir. Hər bir diaspor öz milli maraqlarını qorumaqla yanaşı, transnasionl mahiyyətlə bağlıdır.

Bununla yanaşı, onu da qeyd etməliyik ki, inkişaf etmiş xalqlarda diaspor anlayışı həm də “KÖRPÜ” rolunu oynamaq statusu ilə seçilir. Bu gün ABŞ kimi nəhəng ölkədə hindli, çinli, ukrain, yəhudi, meksikalı, afroamerika, indus, irland, alman, italyan və s. xalqların diaspor təşkilatları onların mənsub olduqları dövlətlərlə bağlı milli maraqları asanlıqla təmin olunur. Çünki hər bir diaspor mənsubiyyətlə bağlı ABŞ arasında körpü statusuna malikdir. İndiki dönmədə ABŞ-İsrail, ABŞ-Hindistan, ABŞ-Meksika, ABŞ-Çin, ABŞ-Ukrayna, ABŞ-Almaniya, ABŞ-İtaliya, ABŞ-İrlandiya və sair ölkələrlə inteqrasiyanın müasir standartlar çərçivəsində irəli addım ata bilməsində diaspor strukturları həmin körpünün başlıca təməli sayılır.

Azərbaycanda diaspor quruculuğu

Mərhum prezident Heydər Əliyevin sərəncamı ilə 2001-ci il 23 may tarixində təsis olunan “Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi” çox böyük ümidlərlə səbəb olmuşdu. Demək olar ki, dünyanın dörd bir yanına səpələnmiş soydaşlarımız bu sərəncamı könül dolusu alqışlamışdılar. Buna görə də görkəmli dövlət xadimi mərhum prezident Heydər Əliyevin Almaniya səfərlərinin birində Bonn şəhərində soydaşlarımızla görüşdə söylədiyi dərin məzmunlu nitqində müdrik tövsiyələrindən biri məhz fikir, əməl birliyinə aid idi: “...Mən demirəm ki, 40 milyon azərbaycanlının hamısı bir yerə yığışsın, bu, heç lazım da deyil. Ancaq hamısının qəlbi, fikri, gələcəyə baxışı və Azərbaycan haqqında fikirləri bir olsa, əlbəttə ki, respublikamız da öz müstəqilliyini bundan sonra daha da möhkəmləndirər, inkişaf yolunu məharətlə keçə bilər... Mən Azərbaycanın Prezidenti kimi, xalqımızın mənə göstərdiyi etimada güvənərək respublikamıza rəhbərlik edən bir şəxs kimi bu gün deyirəm: Azərbaycanın özündə də bu günümüzün, gələcəyimizin zəmanəti rəhni birlikdir və bütün dünyada da soydaşlarımızın bir olması vacibdir”.

Bu komitə 2018-ci ilə qədər demək olar ki, dövlətimizin, nə də xalqımızın etimadını doğrulda bilmədi. Bunun başlıca günahkarı isəbu quruma rəhbərlik edənlərin diaspora siyasətini düzgün qura bilməməsi idi. Diaspor işi üzrə zəngin təcrübəsi olan kadrlar, peşəkar elmi araşdırmaçılar bu prosesdən kənar saxlanılmışdılar. Demək olar ki, postsovet məkanında fəaliyyət göstərən əksər diaspor təşkilatları kriminal elementlərdən və nepotizm siyasəti yürüdənlərdən təşkil edilmişdi. Ona görə də milli həmrəylik və vətəndaş cəmiyyətinin qurulmasında çoxlu problemlər yaşanılırdı. Başqa bir yandan keçmiş Sovetlər Birliyi dönməsində olduğu kimi, “ələbaxımlılıq” siyasəti aparıcı mövqelərə çıxarılmışdı. Dünyanın inkişaf etmiş xalqları heç bir zaman mənsub olduğu dövlətdən diaspor siyasəti və lobbicilik üçün göstərdikləri fəaliyyətə görə donor rolunda çıxış etmirlər. Tamamilə bunun əksinə, tarixi bağlntıları olduqları dövlətə ən yüksək səviyyədə iqtisadi, siyasi, ictimai və digər yardımları könüllülük əsasında həyata keçirirlər. ABŞ-da 14 milyon nəfər irland mənşəli vətəndaşlar yaşayırlar. Onlar iki yüz ildən çoxdur tarixi dövlətləri İrlandiyaya hərtərəfli yardımlarda bulunurlar. Beləliklə də bir yandan İrlandiyanın ABŞ-la olan münasibətlərində aktiv rol oynamaqla yanaşı, həm də öz ölkələrinin iqtisadi, ictimai və mədəni həyatında inkişafı baxımından müstəsna rol oynayır. ABŞ-da 5 milyona yaxın yəhudi mənşəli insanlar yaşayırlar. Beləliklə yəhudi diasporunun sayəsində ABŞ-İsrail münasibətləri ən üstün səviyyədə nəinki inkişaf mövcuddur, həm də İsrail dövlətinin qorunması və mövcudluğu üçün müstəsna güc sahibinə çevriliblər. İnkişaf etmiş xalqların diaspor tarixi ilə bağlı çoxlu örnəklər göstərmək olar ki, dövlətləşmə və millətləşmə prosesində özümlü rol oynayır. Azərbaycan diasporunun belə bir məcraya inkişafına ən böyük zərbəni Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin keçmiş rəhbərliyi tərəfindən vurulduğuna görə, indi mövcud yaraları müalicə etmək üçün xeyli vaxt tələb olunur.

Diaspor anlayışının mahiyyəti

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin rəhbərliyinin dəyişməsinin sonucunu olaraq, bu sahədə illərdir mövcud olan problemdən çıxış yolu kimi, ilk olaraq uzun illərdir bir-biri ilə kin-ədavət saxlayan iriçəkili

diaspor təşkilatları arasında barış gündəmə gətirildi. Regional diaspora siyasətində yerli özəllikləri nəzərə alaraq, intellektual iradəyə üstünlük verildi. Mədəni tədbirlər və ictimai-siyasi xarakter daşıyan mövzuların xarakterində bir sıra redaktələr edildi.

Faktiki olaraq, Fransa, İsveç, Norveç, Almaniya, Ukrayna və digər ölkələrdə diaspor siyasətində müsbət mənada üstünlüklər önə çıxdı. Bu, yerli elm, mədəniyyət, ictimai və digər sahələrin nüfuzlu mütəxəssislərlə ortaq fəaliyyətlərin hərəkətə keçməsi ilə müşahidə olunmağa başladı. Finlandiya, ABŞ, Kanada, Ukrayna, Norveç, Avstriya və digər ölkələrdə diasporumuzu təmsil edən, eyni zamanda həmin ölkələrin elmi, ictimai və sosial həyatında fəal olan kadrlarla ortaq layihələrin həyata keçirilməsinə başlandı. Bu ölkələrdə dövlət və cəmiyyətlə milli diasporumuzun dialoqlarının təşkili isə, ilk dəfə tətbiq olundu. Bu layihələrin həyata keçirilməsində faktiki olaraq dövlət büdcəmizdən qəpik də xərclənmədi. Çünki, kadrların seçimi və onların diaspor adına fəaliyyətləri ilə bağlı proqnozlar özünü doğrultdu. Kanadanın Toronto şəhərində a fəaliyyət göstərən “Təbriz” Orkestri, İsveçin paytaxtı Stokholmdakı “Qarabağ” Uşaq Ansamblı, Rusiyanın başkəndi Moskvadakı “Şəhriyar” Ədəbi Məclisi və digər mədəni sahədə mövcud olan qurumlar Azərbaycanın Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsindən bir qəpik də almadan öz layihələrini həyata keçirməklə bir yandan qürbətdə milli varlığımızı yaşadır, digər yandan isə Azərbaycan dövlətinə dəstək olan layihələri də həyata keçirirlər. Bir sözlə keçmişin qalığı olan “ələbaxımlılıq”, “nepotizm” maraqları çərçivəsində köklənmiş anlayışlara əlvida deyilir.

Yeri gəlmişkən, Dünya Azərbaycanlılarının son qurultayında Azərbaycan Respublikasının prezidenti İlham Əliyev bütün diaspor təşkilatlarımızı təmsil edən nümayəndələrə üzü tutaraq bunları demişdir: “Çox şadam ki, dünyada fəaliyyət göstərən Azərbaycan diaspor təşkilatları artıq tam formalaşmış. Birinci qurultaydan keçən dövrdə, yəni 10 il ərzində böyük işlər görüldü, təşkilatların sayı artıb. Beş il əvvəl 336 diaspor təşkilatımız var idisə, hazırda onların sayı 416-ya çatıb. Bu, çox vacibdir. Ancaq eyni zamanda, kəmiyyət bu məsələ ilə əlaqədar bəlkə də həlledici rol oynamır. Mən çox şadam ki, diaspor təşkilatlarımız keyfiyyət baxımından da güclənir, onların fəaliyyəti daha da məqsədyönlüdür və təsirlidir. Müxtəlif ölkələrdə bizim diaspor təşkilatları tərəfindən keçirilmiş aksiyalar onu göstərir ki, istənilən yerdə təşkilatlarımız öz fikrini, öz etirazını, yaxud da ki, öz dəstəyini göstərə bilirlər. Bu, çox mühüm amildir. Mən çox şadam ki, bu gün dünyada fəaliyyət göstərən diaspor təşkilatları yeni səviyyəyə qalxıb. Bu təşkilatlar arasında koordinasiya işlərinin aparılması əlbəttə ki, onların fəaliyyətini daha da gücləndirir. Mən hesab edirəm ki, diaspor təşkilatlarımız fəaliyyət göstərdikləri ölkələrdə Azərbaycan icmaları birləşdirməlidir. İdeal variant ondan ibarət ola bilər ki, hər bir azərbaycanlı diaspor təşkilatlarına üzv olsun, onların tədbirlərində iştirak etsin, dəstəyini versin, köməyini göstərsin və eyni zamanda, diaspor təşkilatları tərəfindən də lazım olanda kömək görsün. Bunu etmək üçün bu təşkilatlar daha da güclü olmalıdır. Mən hesab edirəm ki, ən vacib amillərdən biri diaspor təşkilatlarının birliyi. Birlik bizi gücləndirir. Birlik olmasa, biz güclü ola bilmərik. Bu aksiomadır. Ona görə hesab edirəm ki, diaspor təşkilatlarının fəaliyyətinin inkişafı üçün biz birliyi tam şəkildə təmin etməliyik. Diaspor təşkilatlarının fəaliyyəti, eyni zamanda, erməni lobbisinin Azərbaycan əleyhinə apardığı çirkin kampaniyaya qarşı tutarlı bir cavabdır. Sırr deyil ki, müstəqilliyimizin ilk illərində bizim nə böyük maliyyə imkanlarımız var idi, xaricdə yaşayan azərbaycanlılar da o vaxt hələ təşkilatlanmamışdılar. Ancaq hazırda bütün ölkələrdə diaspor təşkilatlarımız erməni təbliğatına qarşı Azərbaycan reallıqlarını ortaya qoyurlar. Mən bu hərəkətləri, bu siyasəti alqışlayıram və bizim diaspor təşkilatlarının üzvlərinə bu fədakar və çox gözəl missiyaya görə minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm. Biz çalışmalıyıq ki, Azərbaycan haqqında reallıqları bütün dünyaya bildirək. Bizə qarşı dünyada erməni lobbisi fəaliyyət göstərir. Bizə qarşı mübarizə aparır. Onların təsir dairəsində olan bəzi siyasətçilər, bəzi mətbu orqanlar, bəzi ictimai qurumlar Azərbaycana qarşı kampaniya aparırlar – ləkələmə kampaniyası, Azərbaycan reallıqlarını təhrif etmək üçün uydurmalar, düzgün olmayan faktlar yayırlar, yalanlar, böhtanlar yağdırırlar”.

Müasir dünyada diaspor fenomeni həm də özünün evolyusiyalı xətt üzrə inkişaf tempinə çox bağlıdır. Bəzi diaspor təşkilatları özlərinin çoxsaylı üzvlərinin sayı ilə deyil, daha çox effektiv təsir imkanlarının miqyası ilə hərəkət edirlər. Bununla yanaşı o da bəllidir ki, diaspor təşkilatlarının fəaliyyət mexanizmlərinə həm də mənsub olduğu dövlətin hədəflərini düzgün ortaya qoya bilməsindədir. Bütün bunları nəzərə alaraq, ona görə dönə-dönə qeyd edirik ki, milli diasporumuzun inkişafı ilə bağlı dünyada baş verən proseslər elmi-nəzəri və praktik baxımdan ciddi təhlil edilməli, sonra isə, bu prosesdə diaspor təşkilatlarımızın təsnifatına uyğun gərəkən addımlar atılmalıdır. Belə bir yanaşım tərtibi dövlətlərarası və xalqlarası dinamik şəkildə inkişaf modellərinin tətbiqində olduqca vacibdir. Məhz bu baxımdan milli

diasporumuzun daha da inkişaf etməsi Azərbaycan dövlətinin ən müasir standartlar çərçivəsində inkişafı üçün zəruridir.

Hürriyyət. - 2021. - 30 yanvar-1 fevral. - № 10. - S. 13.

Azərbaycanın diaspor nümayəndələri üçün yüksək texnologiyalar və rəqəmsal marketinq üzrə təlimləri keçiriləcək

2 Fevral - Gənclər Günü münasibətilə Azərbaycan Diasporuna Dəstək Fondunun maliyyə dəstəyi və "ZADE-AI&ROBOTICS"-in təşkilatçılığı ilə yüksək texnologiyalar və rəqəmsal marketinq üzrə təlimlərə start verilir.

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsindən AZƏRTAC-a bildirişlər ki, layihə çərçivəsində “neyro marketing&branding” (brendləşmə), “startup management” (startapların idarə edilməsi), “python” (data növləri ilə işləmə), “machine learning” (maşın öyrənmə) və süni intellekt sahələri üzrə təlimlər keçiriləcək.

İki aylıq təlim müddətini uğurla tamamlayan iştirakçılara təşkilatçılar tərəfindən sertifikatlar təqdim olunacaq.

Qeyd edək ki, Azərbaycan diaspor nümayəndələrinin təlimlərdə iştirakı ödənişsiz təmin ediləcək.

Təlimlərin məqsədi xaricdə yaşayan azərbaycanlıların ölkəmizdə həyata keçirilən iqtisadi islahatlar prosesinə cəlb edilməsi, gənclərin müəlliflik etdiyi startap layihələrinin, onların intellektual və yaradıcı potensialının, biznes ideyalarının dəstəklənməsidir.

AZƏRTAC
2021, 28 yanvar

Azərbaycan dünyada yaşayan soydaşlarımızın yurd sevgisi və milli öyünc mərkəzidir

Nizami Cəfərov,
Milli Məclisin deputatı, akademik

30 ildir ki, ölkəmizdə və ondan kənarında yaşayan 50 milyon-luq xalqımızın Yeni il şənliklikləri ilə eyni vaxtda birlikdə qeyd etdiyi Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü ümummilli lider Heydər Əliyevin ən yeni tariximizə bəxş etdiyi möhtəşəm bir ümumxalq bayramıdır. Bu bayram dünya azərbaycanlılarına bir ananın övladları olduqlarını anladır, onları məfkurə telləri ilə bir-birinə bağlayır, milli varlığımızın çevrəsinə, xalqımızın birlik və həmrəylik yoluna gur işıq salır.

Ötən 3 onillikdə böyük rəhbərin bu tarixi töhfəsinin həm ölkə, həm də dünya miqyasında yüksək qiymətləndirilməsi, geniş təhlil və təbliğ olunması həm də milli dövlətçilik məfkurəmiz olan azərbaycançılıq ideologiyasının, milli ideallarımızın təntənəsi deməkdir. Əsasını ümummilli lider Heydər Əliyevin qoyduğu dünyada yaşayan azərbaycanlıların həmrəyliyi ideyasını müasir mərhələdə Azərbaycan dövləti uğurla gerçəkləşdirir. Ulu öndərin ideya və əməllərinin ən layiqli varisi Prezident İlham Əliyevin bu xətti davam etdirməsi heç bir alternativ qəbul etməyən zərurət olub, azərbaycançılıq ideologiyasını zənginləşdirən, ona güclü enerji verən, məzmununu bütövləşdirən konseptual siyasətdir.

Ulu öndərin dövlətçilik ideologiyası səviyyəsinə qaldırdığı və Prezident İlham Əliyevin daim rəhbər tutduğu azərbaycançılıq məfkurəsi isə artıq dünyada yaşayan hər bir soydaşımızın qəlbinə hakim kəsilərək, onları ciddi ümummilli hədəflərə yönləndirib. Ötən ilin son aylarında xalqımızın Qarabağda apardığı Vətən müharibəsi günlərində dünyada yaşayan soydaşlarımızın bu haqq işimizə göstərdiyi maddi və mənəvi dəstək Azərbaycanın dünyada yaşayan soydaşlarımızın yurd sevgisi və milli öyünc mərkəzi olduğunu qəti surətdə təsdiq etdi.

Əlbəttə, qloballaşan müasir dün-yada azərbaycanlıların siyasi- inzi-bati sərhədləri aşaraq bir-birlərilə sıx ünsiyyətə girmələri, ümummilli ma-raqlarını humanizm, insan hüquqları çərçivəsində təmin etmələri yalnız milli yox, həm də ümumbəşəri bir ehtiyacdır ki, əlahiddə hadisə olmayıb, bütün millətə xasdır. Ümummilli lider Heydər Əliyevin və dövlət başçısı İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan xalqının dünya miqyasında milli-mənəvi, mədəni bütövlüyü-nün möhkəmlənməsi üçün müstəqillik illərində məqsədyönlü, inadlı, ardıcıl mübarizə aparılmışdır ki, bunun yüksək nəticələrini görməmək mümkün deyil.

Tarixi tale elə gətirmişdir ki, azərbaycanlıların və ya Azərbaycan türklərinin bu gün yalnız beşdən-biri müstəqil Azərbaycan Respublikasının vətəndaşıdır. Təxmini hesablamalara görə, dünya azərbaycanlılarının beşdən-dördü öz tarixi Vətəninə min illərlə necə məskun olmuşdursa, bu gün də elə yaşayır.

Azərbaycan xalqının və insanı-nın dünyanın inkişaf etmiş xalqları ilə müqayisədə ikinci, hətta üçüncü dərəcəli olması təsəvvürlərinin sürətlə aradan qaldırılması baxımından görülən işlər və onun uğurlu nəticələri də olduq-ca sevindiricidir. Azərbaycançılıq an-layışının bütün dünyada yüksəldilməsi nəticəsində bu gün heç bir azərbaycanlı özünü bir rusdan, bir almandan, bir fran-sızdan, nə də bir ingilisdən aşağı hesab etmir. Milli qürur yalnız sözdə deyil, həm də işdə, əməldədir.

Ölkədə abadlaşan, yeni rəmzlərini yaradan şəhərlər, xüsusilə, paytaxt Bakı, kəndlər, çəkilən yollar, yaradı-lan təhsil müəssisələri, tətbiq edilən müasir idarəçilik texnologiyaları, dünya standartları ilə müqayisə olu-nan müxtəlif təsisatlar, idmanda, mədəniyyətdə indiyə qədər bu miq-yasda görünməmiş beynəlxalq uğurlar Azərbaycan insanını ruhən yüksəldən, belə demək mümkünsə, onun mənəvi saflaşmasını təmin edən hadisələrdir. Bütün bu deyilənlər yalnız bugünlə məhdudlaşmayıb, Azərbaycan insa-nının gələcək taleyini, xarakterini də müəyyən edir. Bu taleyüklü işlər, əməllər Azərbaycan xalqının yeni tipli, modern düşüncəli lideri Prezident İlham Əliyevin adı ilə bağlıdır.

Yeni il və Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü kimi tarixi ildönümü-nün xoş duyğularını yaşamaqda davam etdiyimiz bir məqamda azərbaycançılıq məfkurəsinin dünya boyu uğurla ya-yıldığını, soydaşlarımızı vahid bir hədəfə– milli həmrəyliyə səfərbər etdiyini düşünmək olduqca qürurverici bir duyğu-düşüncədir. Azərbaycançılıq ideologiyası bütün azərbaycanlıları vacib məqsədlər ətrafında birləşdirir. Bu məqsədlər birlik və həmrəylik, müstəqil dövlətimizin inkişafına və daha da gücləndirilməsinə xidmət etməkdən ibarətdir.

İlham Əliyevin 31 Dekabr – Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü münasibətilə dünya azərbaycanlılarına təbrikində qeyd etdiyi kimi, Azərbaycan öz dövlət müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra yaxın keçmişimizin bir çox tarixi sınaq anlarında mütəşəkkil birlik və həmrəylik nümayiş etdirərək, bütün sahələrdə böyük inkişafa və uğurlara nail olub.

Son 17 ilin hər bir ili kimi 2020-ci il də, “gizli müharibə” adlandırılan qlo-bal pandemiya və Vətən müharibəsi adlandırdığımız II Qarabağ savaşının gətirdiyi ağrı-acı və çətinliklərə bax-mayaraq, Azərbaycanın tarixinə uğur-lar, üstəlik, tarixi zəfər ili kimi yazıldı. Hesab edirəm ki, Azərbaycanın qa-zandığı bu qələbələr bütün dünyada yaşayan azərbaycanlıların nailiyyəti kimi dəyərləndirilə bilər. Çünki müasir müstəqil Azərbaycan dövləti bütün dün-yada yaşayan azərbaycanlıların Vətəni hesab olunur.

Prezident İlham Əliyevin vurğuladığı kimi, dünyanın ayrı-ayrı bölgələrində mürəkkəb etno-siyasi proseslərin, din və məzhəb qarşıdurmalarının, huma-nitar fəlakətlərin baş verdiyi bir vaxtda Azərbaycan sabitliyin, etnik-dini tole-rantlığın və multikultural ənənələrin qorunub saxlanıldığı unikal məkandır. Məhz bunun nəticəsidir ki, bəşəriyyəti narahat edən bir çox problemlər Bakıda müzakirə olunur, ölkəmiz bu istiqamətdə mühüm beynəlxalq tədbirlərə ev sahib-liyi edir.

Azərbaycan son illərdə dünyada sivilizasiyalararası dialoq, multikultura-lizm və tolerantlıq məkanı kimi tanınır. Bu dövrdə ölkəmizin Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının növbəti Zirvə Görüşünə, Dünya dini liderlərinin II Sammitinə, Qoşulmama Hərəkətinə üzv ölkələrin dövlət və hökumət başçılarının XVIII Zirvə Görüşünə ev sahibliyi etməsi və növbəti 2 ildə bu hrəkata sədrliyin Azərbaycana keçməsi dövlətimizin beynəlxalq müstəvidə artan nüfuzundan xəbər verir.

Nəhayət, Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin yeritdiyi mükəmməl, müdrik, tarazlı daxili və xari-ci siyasət xalqımıza 33 ildən bəri hədsiz bələlər, faciələr və mərhumiyyətlər gətirmiş Qarabağ münaqişəsinin həllini Azərbaycanın bu ilin payızında Qələbə ilə başa çatdırmasını təmin etdi. Azərbaycan rəhbərinin hərbi və siyasi, diplomatiya və informasiya cəbhələrində apardığı misilsiz döyüş Si-lahlı Qüvvələrimizin dünya müharibələri tarixində görünməmiş bir strtategiya və taktika ilə 30 ildə işğal olunmuş ərazilərimizi 44 gündə azad etməsi ilə nəticələndi.

Erməni işğalçılarına qarşı Azərbaycan xalqının 44 günlük müzəffər hərbi, ictimai, siyasi, diplomatik və informasiya mübarizəsində Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin Sözü– xalqa müraciətləri, dünyanın müxtəlif nüfuzlu informasiya vasitələrinə verdiyi müsahibələr son dərəcə önəmli və təsirli rol oynadı. Bu gün Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanın istər daxili, istərsə də xarici siyasətində əldə edilən hər bir uğur, məxsusi olaraq onun Ali Baş Komandanlığı altında Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi ulu öndər Heydər Əliyevin zəkasının təcəssümü, onun irsən qoyub getdiyi milli tərəqqi ideyalarının təzahürüdür.

Bu il Qarabağda qazandığımız tarixi zəfər 2020-ci ili ikiminillik tariximizə ən böyük döyüş qələbəsi kimi yazdı. Dünya azərbaycanlılarının yurd sevgisi, milli öyünc günü olan 31 Dekabr ümummillli həmrəylik bayramını və Yeni ili ötən günlərdə belə bir qələbənin yaratdığı sonsuz sevinc və qurur duyğuları ilə qeyd etməyimiz misilsiz bir qismətdir.

Belə bir vaxtda 50 milyonluq dil, din və məfkurə qardaş-bacılarımız bir-birini ürəkdən təbrik etdilər, xalqımıza doğma Azərbaycanımız naminə daha böyük fəaliyyətlər və nailiyyətlər arzu-ladılar. Qoy növbəti illərdə də nəsimimiz möhkəm cansağlığı, səadət və ümum-millli uğurla sevinmək olsun!

Xalq qəzeti. - 2021.- 28 yanvar. - № 19. - S. 6.

Ukraynada yaşayan gənc azərbaycanlı iş adamının uğur piramidası

Möhsüm Qədiroğlu,

“Respublika” qəzetinin Ukrayna və Şərqi Avropa ölkələri üzrə xüsusi müxbiri

Hər bir xalqın, dövlətin və cəmiyyətin inkişaf strategiyası onun gəncliyinin savadlı, sağlam ruhda və yüksək mənəvi dəyərlər üzərində qurulmasından asılıdır. Bu amil dünyanın inkişaf etmiş ölkələrinin dövlət idarəetmə proqramlarında əsas prinsip kimi götürülür və həyata keçirilir. Azərbaycanda isə bu nəci bə ənənəyə ulu öndər Heydər Əliyevin ölkəmizə rəhbərlik etdiyi illərdə start verilib. Belə ki, 1970-ci illərdə ölkəmizdə istedadlı gənclərin seçilərək keçmiş sovet ittifaqının ali təhsil ocaqlarına göndərilməsi ənənəsi, Azərbaycanın müstəqillik illərində də əsas prioritet kimi götürülərək uğurla davam etdirilib. Müdrik və uzaqgörən siyasətin nəticəsidir ki, dünyanın ən nüfuzlu ali təhsil ocaqlarına göndərilmiş azərbaycanlı gənclərin səsi, bu gün müxtəlif ölkələrin parlament kürsülərindən, nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların yüksək tribunallarından gəlir.

Azərbaycanın belə oğullarından biri də Oksford Universitetinin məzunu, hazırda Ukraynanın Sumı Vilayətinin deputatı və sözügedən vilayətin Cüdo Federasiyasının prezidenti, tanınmış iş adamı Quliyev Araz İman oğludur.

Araz Quliyev 1989-cu ildə Naxçıvan şəhərində anadan olub. 5 yaşında valideynləri ilə birlikdə Bakı şəhərinə köçüb. Nümunəvi şagird kimi Bakı şəhər 43 saylı orta məktəbin 6-cı sinfini əla qiymətlərlə başa vuraraq, təhsilini Bakı Özəl Türk Liseyində davam etdirib. Gənc istedad 2007-ci ildə liseyi müvəffəqiyyətlə bitirdikdən sonra, ingilis dilində imtahan verib London şəhərindəki “Bellerbys Kolleci”nin tələbəsi adını qazanıb. Elm və təhsil ocağının işığında inamla addımlayan həmyerlimiz 2008-ci ildə kolleci əla qiymətlərlə bitirən tələbələr sırasında olub. Elə həmin il elan olunmuş müsabiqədən keçərək “2007-2015-ci illərdə Azərbaycan gənclərinin xarici ölkələrdə təhsil üzrə dövlət proqramı”na daxil edilir və təhsilini Oksford şəhərindəki “Royal Holloway Universiteti”nin menecment fakültəsində davam etdirir. Dünyanın nüfuzlu təhsil ocaqları arasında yüzlüyə daxil olan bu universitetdə təhsil almaq Araz Quliyevin həyatında böyük dönüş yaradır. O, burada biznesin idarə olunması, menecment işinin düzgün qurulması, müasir informasiya texnologiyaları sahəsində yüksək biliklərə yiyələnir. 2011-ci ildə təhsilini əla qiymətlərlə başa vuraraq vətənə qayıdır. 2011-2012-ci illərdə N saylı hərbi hissədə xidmətini başa vurub, Londonda yiyələndiyi bilik və bacarığını biznes sahəsində sınaqdan keçirir. O, Azərbaycanda və Ukraynada bir sıra şirkətlər təsis edərək, biznes fəaliyyətinə start verir. 2014-cü ildə Ukraynadan olan tələbə yoldaşlarından aldığı biznes təklifi ona paytaxt Kiyev şəhərində geniş imkanlar yaradır. Belə ki, Londonda qazanılan dostlarla Kiyevdə gerçəkləşən ilk tikinti layihəsi Arazın gələcək karyerasının uğur piramidasına çevrilir. Riskli şəraitdə pragmatik analiz qabiliyyəti, biznesin idarə olunmasında tətbiq olunan doğru və düzgün strategiya çox keçmir ki, Araz Quliyevə təsisçisi olduğu “Sofiyevskaya Sfera” tikinti şirkətinin inşaa etdiyi ən böyük yaşayış komplekslərindən birinin sahibi kimi böyük şöhrət qazandırır.

Həyatda bütün uğurların elm və təhsildən qaynaqlandığını əldə əsas tutan Araz Quliyev 2015-2016-cı illərdə Oksford Universitetinə daxil olaraq biznesin idarə olunması (MBA) üzrə magistr pilləsinə yüksəlir.

Biznesdə böyük uğurlar əldə edən azərbaycanlı gənc Ukraynanın ictimai, siyasi, sosial, mədəni həyatında da fəallıq nümayiş etdirir. 2020-ci ildə Araz Quliyev Ukraynanın şəhər və vilayət radalarına keçirilən seçkilərə qatılır və “Avropa Həmrəyliyi partiyası”ndan Sumı Vilayətinin deputatı seçilir. Səmərəli fəaliyyəti ilə diqqət mərkəzində olan azərbaycanlı gənc Sumı Vilayət Cüdo Federasiyasının prezidenti vəzifəsinə təyin olunur.

Naxçıvan şəhərindən başlanan həyat yolunun uğur salnaməsini “Respublika” qəzetinin oxucuları ilə bölüşən Araz Quliyev, ona ünvanladığımız sualları sakit təbiəti, məntiqə söykənən səlis ifadələri ilə cavablandırır.

– Araz müəllim, tərcümeyi-halınızdan da görüldüyü kimi, istər orta məktəbi, istərsə də ali təhsilinizi böyük müvəffəqiyyətlə başa vurmuşunuz. Daha doğrusu yaşınıza görə zəngin həyat yolu keçmişiniz və xeyli uğurlara imza atmısınız. Maraqlıdır, Naxçıvandan başlanan həyat yolunuz necə oldu ki, Bakıdan, Londondan keçib Ukraynada çarpazlaşdı?

– Təşəkkür edirəm. Sözü düzü heç mənim özüm də bilməzdim ki, nə zamansa gedib Ukraynada yaşayaram. Görünür, özümüzün də bilmədiyimiz bir tale yolu var onun yolçularıyla. Mənim də həyat yolum

Naxçıvandan başlayıb. Oradan 5 yaşım olarkən valideynlərimlə Bakıya köçmüşük. Naxçıvan, Bakı mənim üçün dünyanın ən gözəl şəhərləridir. Ruhən oraya bağlıyam. Azərbaycan mənim üçün bir qibləgahdır. 1-ci sinfə Bakıda getmişəm. Valideynlərim çox tələbkar idilər. Özüm də oxumağı çox sevirdim. Bu iki amil məni uşaqlıqdan kitab oxumağa, mütaliə etməyə alışdırdı. 6-cı sinfi bitirdikdən sonra sənədlərimi Bakı Özəl Türk Liseyinə təqdim etdim. O vaxt bu təhsil ocağına qəbul olmaq üçün 70 nəfərə qarşı 8 min şagird sənəd vermişdi. Tale elə gətirdi ki, mən də müsabiqədən yüksək bal toplayanlar sırasında oldum və təhsilimi orada davam etdirdim. Həqiqətən də liseydə istər təhsilin səviyyəsi, istərsə də tələbkarlıq çox yüksək idi. Dərslərin bir qismi ingilis dilində keçirilirdi. Təbii ki, mən də dərslərimi yaxşı oxumaqla yanaşı, ingilis dilini də mükəmməl öyrəndim. Liseyi bitirəndən sonra təhsilimi xaricdə davam etdirmək qərarına gəldim. O zaman ingilis dilində imtahan verib London şəhərindəki, “Bellerbys Kolleci”nə qəbul oldum. Siz dediyiniz kimi, Naxçıvandan başlanan həyat yolum Bakıdan keçərək Londona, oradan isə Ukraynaya istiqamətləndi.

– Bildiyimiz kimi, ulu öndər Heydər Əliyev ölkəmizə rəhbərlik etdiyi dövənlərdə istedadlı azərbaycanlı gənclərin dövlət hesabına dünyanın müxtəlif ölkələrinin nüfuzlu ali təhsil ocaqlarına göndərilməsinə xüsusi diqqət ayırırdı. Fərəhləndirici haldır ki, bu xətt bu gün də uğurla davam etdirilir. Hətta, siz də Azərbaycan gənclərinin xarici ölkələrdə təhsili üzrə Dövlət Proqramı çərçivəsində təhsil almısınız. Bu haqda nə deyə bilərsiniz?

– Ümummill liderimiz Heydər Əliyevin ölkəmizə rəhbərlik etdiyi bütün dövənlərdə azərbaycanlı gənclərin yüksək biliklərə yiyələnməsi, xüsusəndə, onların xaricdə təhsil almaları dövlət idarəetmə strategiyasının əsas prioritetlərindən biri olub. Vaxtilə ulu öndərin dünyanın müxtəlif ölkələrinin ali təhsil ocaqlarına göndərdiyi tələbələr bu gün müstəqil dövlətimizin aparıcı kadrlarına çevriliblər. Bu baxımdan birmənalı olaraq demək istəyirəm ki, ulu öndər Heydər Əliyev Azərbaycan gənclərinin xaricdə təhsil diplomatiyasının banisidir. Bu gün Prezident İlham Əliyev də bu strateji xətti böyük uğurla davam etdirir. Bəli, mən də 2007-ci ildə İngiltərənin “Bellerbys Kolleci”ni başa vurduqdan sonra müsabiqə yolu ilə “Azərbaycan gənclərinin xarici ölkələrdə təhsili üzrə dövlət proqramı”na vəsiqə qazandım və təhsilimi Oksford şəhərindəki, “Royal Holloway Universiteti”nin menecment fakültəsində davam etdirdim. Təhsil aldığımız illərdə dövlətimiz hər zaman yanımızda olub. Həm təhsil, həm də yataqxana xərclərimizi dövlətimiz qarşılayıb. Bu mənada həyatda əldə etdiyim hər bir uğura görə, dahi Heydər Əliyev ideologiyasına və dövlətimizə borcluyam.

– Bildiyimiz kimi, London dünyanın əsas siyasi mərkəzlərindən biri hesab olunur. Orada təhsil aldığımız illərdə Azərbaycan həqiqətlərinin təbliğ olunması istiqamətində nə kimi fəaliyyətiniz olub?

– Biz dünyanın harasında yaşamağımızdan və təhsil almağımızdan asılı olmayaraq ölkəmizi layiqincə təmsil etməyi özümüzə şərəf borcu hesab edirik. Oksfordda oxuduğum illərdə, təhsillə paralel olaraq Universitetin nəzdində “Azərbaycanlı Tələbələrin Təşkilatı” yaratmışdıq. Vaxtaşırı Azərbaycanın qədim adət-ənənələrini, zəngin mədəniyyətini, əsasən də ermənilərin son iki əsrdə xalqımıza və dövlətimizə qarşı həyata keçirdikləri işğalçılıq və soyqırımı siyasətini özündə əks etdirən tədbirlər təşkil edirdik. 20 Yanvar və Xocalı faciələrini video və fotomaterialların dili ilə yerli və xarici tələbələrin diqqətinə çatdırırdıq. Bununla yanaşı, futbol turnirləri keçirirdik. Həmişə çalışırırdıq ki, ölkəmizi və xalqımızı lazımi şəkildə təmsil edək. Bu sahədə üzərimə düşən tarixi missiyanı Ukraynada da davam etdirirəm. Təbii ki, hər bir azərbaycanlının vətənimiz, dövlətimiz qarşısında böyük borcu var. O borcun çəkisi o qədər böyükdür ki, onu qaytarmağa bir ömür bəs eləməz.

– Bəs necə oldu ki, Londonda təhsil aldıqdan sonra həyat fəaliyyətinizi Ukraynada davam etdirmək qərarına gəldiniz? Həm də, qısa zaman kəsiyində istər dost ölkənin biznes sferasında, istərsə də ictimai-siyasi həyatında böyük uğurlara imza atmağa müvəffəq oldunuz?

– Təbii ki, hər bir uğurun kökündə zəhmət və sağlam təhsil dayanır. Bir də həyatda qismət və şans deyilən məfhum mövcuddur. Düşünürəm ki, o şans vaxtında doğru dəyərləndirmək həyatın müvəffəqiyyət qapılarını rahat açmaqda adama yardımçı olur. Mən Londonda təhsil alarkən Ukraynadan olan bir neçə tələbə yoldaşlarımla dostluq edirdim. Onların çox sağlam çevrəsi var idi. Biz daima bir yerə yığışib gələcək planlarımız haqda fikir mübadiləsi aparırırdıq. Biznesin idarə olunması, menecment işinin düzgün qurulması ilə bağlı layihələr hazırlayıb müzakirə edirdik. Bizi həm də dövləti maraqlarımız birləşdirirdi. Həqiqətən də tarixi araşdırsaq, Azərbaycanla Ukrayna arasında böyük tale oxşarlıqları mövcuddur. Əsrlər boyu müstəqillik uğrunda mübarizə aparən xalqlarımıza qarşı eyni cəza tədbirləri həyat keçirilib. Hər iki dövlətin torpaqları tarixin müxtəlif dövənlərində işğala məruz qalıb. Bu baxımdan Ukrayna ilə Azərbaycanı bir çox sahələrlə yanaşı, məruz qaldıqları ağır-acıları da birləşdirir. Londonda oxuyarkən ukraynalı tələbə

yoldaşlarımız həmişə Azərbaycanla bağlı təşkil etdiyimiz tədbirlərdə fəal iştirak edirdilər. Bu münasibətlər bizim aramızda yaxın dostluq əlaqələrinə çevrildi. Universiteti bitirdikdən sonra dostluq münasibətlərimiz daha da dərinləşdi. O dövrdə mən onların dəvəti ilə bir neçə dəfə Kiyev şəhərində olmuşdum. 2014-cü ildə isə dostlarımdan biznes təklifi aldım. O vaxt Ukrayna tarixində ən mürəkkəb dövrlərdən biri idi. Ölkədə baş vermiş “meydan hərəkatı”ndan sonra, inflyasiya son həddə çatmışdı. İqtisadi böhran torpaqların qiymətini xeyli aşağı salmışdı. O dövrü biznes üçün həm səmərəli, həm də riskli dövr hesab etmək olar. Hesablarımız doğru çıxdı. Ukraynalı dostlarımla birgə həyata keçirdiyimiz ilk tikinti layihəsi böyük biznesə gedən yolumuzun uğur mayakına çevrildi. Bu uğur mənim iş adamı kimi Ukraynada qalıb yaşamağımın prinsip təməlinə çevrildi. Ukraynanın ən ağır böhran durumunda atığımız sonrakı addımlarımız da bizə böyük dividendlər gətirdi. Qərar verib ucuz qiymətə aldığımız geniş torpaq sahəsi, gördüyünüz kimi, Kiyev vilayətinin ən böyük yaşayış massivlərindən birinə çevrildi.

Bu gün ukraynalı tələbə yoldaşlarımla və onların çevrəsinin əksəriyyəti dövlət və hökumət strukturlarında, aparıcı siyasi partiyalarda və ali qanunvericilik orqanlarında təmsil olunurlar. Ötən il mənə də bir neçə siyasi partiyalardan vilayət və şəhər radalarına keçirilən seçkilərdə iştirak etmək təklifi gəldi. Çox düşündükdən sonra qərar verib “Avropa Həmrəyliyi Partiyası”ndan Sumı Vilayət Radasına keçirilən seçkilərə qatıldım. Seçki marafonumuz uğurla başa çatdı və partiya siyahısından ilk beşlikdə Sumı Vilayətinin deputatı seçildim. Ötən il həmçinin, “Sumı Vilayət Cüdo Federasiyası”nın prezidentlik kürsüsü də mənə həvalə olundu.

İndi-indi dərk edirəm ki, ulu öndər Heydər Əliyevin vaxtilə azərbaycanlı gəncləri dünyanın ən nüfuzlu ali təhsil ocaqlarına göndərməkdə əsas məqsədi, onların dünya xalqlarına inteqrasiya olunmalarını gerçəkləşdirmək, həmin gənclərin vasitəsilə müstəqil Azərbaycan dövlətinin səsinin müxtəlif ölkələrin ali kürsülərindən eşidilməsini təmin etmək strategiyası olub.

– Araz müəllim, koronavirus pandemiyasının gəlişi ilə dünyada yaşanan ağır- acılara baxmayaraq, 2020-ci il xalqımız üçün qələbə ili, sizin üçün isə həm zəfər, həm də ictimai-siyasi karyeranızda yüksəliş ili kimi yadda qaldı. Bu ikili sevincin qürurlu anlarını eyni zamanda yaşayan azərbaycanlı gənc kimi ötən il yaddaşımda necə iz buraxdı?

– Mənim üçün bütün uğurların zirvəsi Vətənimizin bütövlüyünün təmin olunması və torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi oldu. Tam səmimi deyim, həyatda nə qədər uğurlar əldə etsək də, torpaqlarımızın işğal altında olmasına görə başımız aşağı, mənliyimiz, qürurumuz şikəst halında idi. Bu baxımdan Ali Baş Komandanımız İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə müzəffər ordumuzun torpaqlarımızı işğal altından azad etməsi, dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan 50 milyondan çox azərbaycanlının sınımış qürurunu, tapdalanmış ruhunu bərpa etdi. 44 günlük Vətən müharibəsi 28 il işğal altında olan torpaqlarımızın, xüsusi ilə siyasi və strateji əhəmiyyət daşıyan Şuşa şəhərinin gərgin döyüşlərlə azad edilməsi ilə yekunlaşdı. Beləliklə, Azərbaycan son 2 əsrlik tarixində ilk dəfə olaraq, müharibədən ərazi itkisi ilə yox, ərazi bütövlüyünü bərpa etməklə çıxdı. Bu baxımdan 2020-ci il mənim yaddaşıma miladi təqviminin ən parlaq, ən sevimli, gələcək yollarımıza işıq saçan il kimi daxil oldu. Düzdür, ötən il mənim həyatımda da yüksəliş ili oldu. Sumı vilayətinin deputatı və cüdo federasiyasının prezidenti seçildim. Amma bu Vətən müharibəsində əldə etdiyimiz qələbə sevincinin yanında dəryada bir damlanı xatırlatdı. Mən fürsətdən istifadə edib xalqımıza bu qələbə sevincini yaşadan Prezident İlham Əliyevə, müzəffər ordumuza, cəsur əsgərlərimizə dərin minnətdarlığımı bildirirəm. Allahdan bütün şəhidlərimizə rəhmət, yaralı əsgərlərimizə şəfa diləyirəm. Şəhid valideynlərinin və ailələrinin qarşısında baş əyirəm.

– Sumı Vilayətinin deputatı kimi Azərbaycanla Ukrayna arasında mövcud olan strateji əməkdaşlığın gələcək perspektivlərini necə dəyərləndirirsiniz?

– Azərbaycanla Ukrayna xalqlarının dostluq əlaqələri uzun əsrlərə söykənir. Tarixə nəzər salsaq, heç bir zaman ölkələrimiz arasında fikir ayrılığı olmayıb. Əksinə, tarixin bütün dövrlərində hər iki ölkə bir-birinə dəstək verib. Bu münasibətlər ölkələrimiz müstəqillik əldə etdikdən sonra daha böyük inkişaf yolu keçib. Xalqlarımız arasında tarixi dostluq əlaqələrinin möhkəm əsaslar üzərində qurulmasında ulu öndər Heydər Əliyevin misilsiz xidmətləri var. Vaxtında qurulan möhkəm özülün nəticəsidir ki, bu gün ölkələrimiz beynəlxalq arenada eyni mövqedən çıxış edir, prinsipial məsələlərdə bir-birinə dəstək verirlər. Artıq Azərbaycanla Ukrayna beynəlxalq arenada strateji müttəfiqlər kimi tanınırlar. Sevindirici haldır ki, Prezident İlham Əliyev də ikitərəfli əlaqələrin inkişafına xüsusi diqqət ayırır. Ölkələrimiz arasında mövcud olan iqtisadi, siyasi, elmi, mədəni, hərbi-texniki əməkdaşlıq durmadan inkişaf etdirilir.

– Necə düşünürsünüz, ötən il Sumı Vilayətinin deputatı seçilməyinizi gələcək siyasi fəaliyyətinizin tramplini, daha doğrusu Ukrayna Ali Radasına gedən yolun başlanğıcı kimi dəyərləndirmək olarmı?

– Mən öncədən danışmağı sevmirəm. İnşallah gələcəkdə elə bir şans yaranarsa, mütləq dəyərləndirməyə çalışaram. Hələ qarşıda məni seçicilərin etimadını qazanmaq üçün xeyli işlər gözləyir. Çalışmalıyam ki, həm seçicilərin etimadını qazanım, həm də əməli işlərimlə xalqımızın, dövlətimizin adına şərəf gətirim. Bu baxımdan gənclərlə işləməyi, onların sağlam ruhda böyümələri üçün vilayət üzrə cüdo federasiyasının fəaliyyətini gücləndirmək kimi qarşıda xeyli işlər gözləyir bizi. Təbii ki, Ali Radaya gedən yol gərgin zəhmətdən, insanların qəlbinə yol açan əməli işlərdən keçir. Amma çox istərdim ki, Ukrayna parlamentində bir nəfər də olsa azərbaycanlı təmsil olunsun. Buna nail olmaq üçün Ukraynada böyük potensialımız var.

Araz Quliyev Ukraynada yaşadığı illərdə xalqımızın xeyirxahlıq ənənələrini də fəaliyyət proqramının əsas istiqamətlərindən biri kimi qəbul edib. Onun təsis etdiyi “Blaqo Sfera” xeyriyyə təşkilatı mütəmadi olaraq Kiyev vilayətindəki bir sıra kimsəsiz uşaq və qocalar evinə himayədarlıq edir.

Respublika. - 2021.- 28 yanvar. - № 19. - S. 5.

Xaricdə yaşayan soydaşlarımız ana Vətənə yüksək bağlılıq nümayiş etdirirlər

Son vaxtlarda azərbaycanlılar dünyanın bir sıra iri şəhərlərində genişmiqyaslı aksiyalar, layihələr həyata keçirərək ölkəmizlə bağlı həqiqətlərin beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətinə çatdırılmasına öz töhfələrini verirlər

Mübariz Abdullayev

Xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu və sonrakı mərhələdə Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə aparılan məqsədyönlü siyasət sayəsində daha da zənginləşdirilən azərbaycançılıq ideologiyası milli və dini mənsubiyyətindən asılı olmayaraq, ölkənin bütün vətəndaşlarını ümumi amallar uğrunda birləşdirib. Deyə bilərik ki, ötən dövrdə azərbaycançılıq ideologiyasının yüksək səviyyədə təbliğ olunması, bu məqsədlə davamlı tədbirlərin həyata keçirilməsi sayəsində ölkəmizdə nümunəvi ab-hava yaranıb. Bu gün davamlı sabitlik, vətəndaş həmrəyliyi, insanların ümummilli məsələlərə həssaslıqla yanaşmaları Azərbaycanın mənzərəsini səciyyələndirən cəhətlərdir.

Bu kontekstdə diqqəti çəkən digər bir mühüm məqam isə müxtəlif səbəblərdən respublikamızdan kənarada yaşayan soydaşlarımızın ana Vətənə yüksək bağlılıq nümayiş etdirmələridir. Biz azərbaycançılıq ideologiyası ətrafında sıx birləşən soydaşlarımızın son vaxtlarda dünyanın bir sıra iri şəhərlərində genişmiqyaslı aksiyalar, layihələr həyata keçirdiklərinin şahidi oluruq. Bu qəbildən olan tədbirlərə, adətən, yerli vətəndaş cəmiyyətlərinin fəalları, siyasi və mədəni çevrələrin təmsilçiləri də qatılırlar. Həmçinin soydaşlarımızın xarici ölkələrdə keçirdikləri aksiyalar müxtəlif dillərdə işıq üzü görün kütləvi informasiya vasitələrində geniş şəkildə işıqlandırılır. Beləliklə də, həmvətənlərimiz ölkəmizin həqiqətlərini beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətinə çatdırılmasına öz töhfələrini verirlər. Məhz onların aktiv fəaliyyətinin nəticəsidir ki, tarixi faktlara, ədalətə, humanizm prinsiplərinə əsaslanan Azərbaycan həqiqətləri getdikcə daha böyük auditoriyalarda rəğbət qazanmaqdadır.

Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin ötən il sentyabrın 27-dən noyabrın 10-dək davam edən Vətən müharibəsində qazandığı şanlı qələbə xalqımızın qürur mənbəyi olaraq tarixdə əbədi qalacaq. Bu qələbə sayəsində üç onillik ərzində davam edən Dağlıq Qarabağ münaqişəsi tarixə qovuşdu, ölkəmizin ərazi bütövlüyü tam təmin olundu. Bu qələbənin təmin olunmasını şərtləndirən amillər sırasında xalqımızın birliyi müstəsna rol oynadı. Vətən müharibəsinin başladığı ilk günlərdən ölkəmizdə fəaliyyət göstərən əksər siyasi partiyaların təmsilçiləri yüksək həmrəylik nümunəsi sərgiləyərək Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevə birmənalı dəstəklərini bildirdilər.

Eyni zamanda, xaricdə yaşayan soydaşlarımızın Vətən müharibəsi günlərində nümayiş etdirdikləri həmrəylik hər cür xoş sözə layiqdir. Həmin günlərdə erməni diasporunun təsir dairəsinin kifayət qədər güclü olduğu ölkələrin iri şəhərlərində Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı əsl həqiqətlərin səsləndirildiyi çoxsaylı mitinqlərin, küçə yürüşlərinin keçirilməsinin asan olmadığını təsəvvür etmək çətin deyil. Bir sıra hallarda erməni lobbisinin təsir dairəsində olan yerli hakimiyyət və güc strukturları belə tədbirlərin qarşısını almağa böyük səy göstərirdilər. Lakin diaspor təşkilatlarımız güclü həmrəylik göstərərək planlaşdırdıqları tədbirlərin baş tutmasına nail olurdular. Soydaşlarımızın keçirdikləri belə tədbirlərin coğrafiyası da kifayət qədər geniş idi. Qardaş Türkiyə, Gürcüstan, Rusiya Federasiyası, Fransa, Almaniya, ABŞ və digər çoxsaylı ölkələr bu siyahıda yer alır. Ümumiyyətlə, Azərbaycanlıların Koordinasiya Şuralarında birləşən diaspor təşkilatları Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı ölkəmizin haqlı mövqeyini qətiyyətlə müdafiə edib və erməni təxribatlarına bütün səviyyələrdə layiqli cavab veriblər. Ötən ilin yayında baş verən Tovuz hadisələri zamanı, eləcə də Vətən müharibəsi başlayan gündən etibarən dünya azərbaycanlıları ayağa qalxaraq respublikamıza dəstək məqsədilə ümumilikdə 182 aksiya, yürüş-mitinq keçiriləblər. Bundan başqa, soydaşlarımız tərəfindən müxtəlif beynəlxalq təşkilatlara, səlahiyyətli şəxslərə minlərlə bəyanat ünvanlanıb, dünyanın demək olar ki, hər yerində 26 dildə məlumatlar yayılıb.

44 günlük Vətən müharibəsi günlərində xaricdə yaşayan soydaşlarımız yalnız aksiyalar keçirməklə, informasiya təbliğatı aparmaqla kifayətlənməyiblər. Onlar, həmçinin Silahlı Qüvvələrimizə, şəhid ailələrinə və qazilərimize maddi dəstək göstərilməsində yüksək fəallıq nümayiş etdiriblər. Məsələn, müharibə günlərində Amerikanın və Avropanın müxtəlif ölkələrində fəaliyyət göstərən Azərbaycan diaspor təşkilatları tərəfindən ordumuza, şəhid ailələrinə və qazilərimize 332.640 manat, 188.416 ABŞ dolları və 118.782 avro məbləğində maddi dəstək göstərib. Könüllü şəkildə yığılan vəsaitlər Azərbaycan Diasporuna

Dəstək Fondu və Silahlı Qüvvələrə Yardım Fondu vasitəsilə, eləcə də birbaşa olaraq çatdırılıb. Bundan başqa, soydaşlarımızın təşəbbüsü ilə əsgərlərimiz üçün isti geyimlər, ərzaq bağlamaları, tibbi avadanlıqlar da göndərilib. Kanadada yaşayan bir qrup soydaşımız isə 101 şəhid ailəsini himayəyə götürüb. Belə misalların sayı kifayət qədər çoxdur.

Xaricdə yaşayan azərbaycanlılar tərəfindən ana Vətənə dəstək, milli mədəniyyətimizin təbliği ilə bağlı aksiyalar müharibə başa çatdıqdan sonra da davam etdirilir. Məsələn, ABŞ-ın Men ştatında Azərbaycanın Vətən müharibəsindəki tarixi qələbəsini əks etdirən layihə gerçəkləşdirilib. Layihə Men ştatında Azərbaycan icmasının rəhbəri Tərhan Əhmədovun təşəbbüsü ilə keçirilib. Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin dəstəyi ilə baş tutan və bir həftə davam edən aksiya zamanı üzərində Azərbaycanın tarixi abidələrini, dövlət atributlarını, zəngin mədəniyyət nümunələrini, Bakı şəhərinin gözəlliklərini və Qarabağ həqiqətlərini əks etdirən rəqəmsal plakatların olduğu xüsusi avtomobil ştatın müxtəlif şəhərlərində dolaşaraq sakinlərin diqqətini ölkəmizə cəlb edib. Elektron lövhədəki müxtəlif şəkillərin fonunda “Azərbaycanda inanc müxtəlifliyinə qayğı ilə yanaşılır”, “Azərbaycanda gözəllik, mədəniyyət, tarix və ənənələr yanaşdır”, “Qəlbinə Azərbaycana sevgi və barışla zəngin et” çağırışları, eləcə də “Xarı bülbül” çiçəyinin təsviri və “Qarabağ Azərbaycandır!” şüarı əks olunub.

Digər belə bir tədbir Norveçin paytaxtı Osloda baş tutub. Belə ki, Norveçdə fəaliyyət göstərən “CAN” Azərbaycan-Norveç diaspor təşkilatının təşəbbüsü və Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin dəstəyi ilə paytaxt Oslonun mərkəzi küçələrində Qarabağ həqiqətlərindən bəhs edən 200 reklam lövhəsi (bilbord) quraşdırılıb. Layihə yerli ictimaiyyətin diqqətini Qarabağ həqiqətlərinə və 44 günlük Vətən müharibəsində Azərbaycanın şanlı qələbəsinə cəlb etmək məqsədilə gerçəkləşdirilib. Layihə çərçivəsində yerli vətəndaş cəmiyyətinə noyabrın 10-da imzalanan üçtərəfli Bəyanatın şərtlərinə riayət olunmasına birgə səylər göstərilməsi, Azərbaycan ərazilərində humanitar aksiyaların həyata keçirilməsinin mümkün olması ilə bağlı çağırışlar səsləndirilib. Layihənin müəllifləri, həmçinin dünya ictimaiyyətini Ermənistanın azərbaycanlılara qarşı törətdiyi hərbi cinayətlərə diqqət yetirməyə çağırıblar. Bilboardlarda yerləşdirilən fotoşəkillər arasında məşhur fotoqraf Reza Deqqatının birinci və ikinci Qarabağ savaşı zamanı çəkdiyi fotolardan da istifadə olunub.

Böyük Britaniyadakı azərbaycanlı icmasının təşəbbüsü ilə London şəhərində xalqımızın zəngin mədəniyyətini və ənənələrini vəsf edən layihənin gerçəkləşdirilməsi də təqdirəlayiq haldır. Layihə çərçivəsində London metrosunun 20 stansiyasında quraşdırılmış 6 lövhədə Azərbaycanın bugünkü reallıqlarını, o cümlədən milli mədəniyyətimizin müxtəlifliyini və rəngarəngliyini əks etdirən fotoşəkillər bir-birini əvəzləyib. Sənişinlər tərəfindən olduqca maraqla qarşılanan layihənin icrasına ötən il dekabrın 20-dən başlanılıb. Layihə cari il yanvar ayının əvvəlində başa çatıb.

Azərbaycan dövləti xaricdəki diaspor təşkilatlarının ana Vətənə naminə fəaliyyətlərini hər zaman yüksək dəyərləndirir. Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü münasibətilə diaspor təşkilatlarının üzvlərini - bütövlükdə 30 ölkədə yaşayan 92 nəfər diaspor fəalını “Diaspor fəaliyyətində xidmətə görə” medalı ilə təltif edib. Xaricdə yaşayan soydaşlarımız yüksək dövlət təltifinə diasporun ana Vətənlə əlaqələrinin möhkəmləndirilməsində, beynəlxalq aləmdə respublikamızla bağlı obyektiv informasiyaların yayılmasında, eləcə də Azərbaycan dilinin və mədəniyyətinin xarici ölkələrdə təbliğində, respublikamızın beynəlxalq aləmdə ikitərəfli və çoxtərəfli əlaqələrinin genişlənməsində göstərdikləri xidmətlərə görə layiq görülüblər. Yeri gəlmişkən, “Diaspor fəaliyyətində xidmətə görə” medalı ilə təltif edilən soydaşlarımız bunu yüksək minnətdarlıq hissi ilə qarşılayıblar. Onlar bundan sonra da hər zaman ana Vətənin yanında olacaqlarını, dövlətimizin dünyada daha yaxşı təbliği və beynəlxalq aləmdə milli maraqlarımızın qorunması üçün əllərindən gələni əsirgəməyəcəklərini bildirirlər.

Yuxarıda deyilənlərdən bir daha aydın olur ki, azərbaycançılıq ideologiyası gənc müstəqil dövlətimizin milli gücünü artıran fundamental amillərdən biri qismində çıxış edir. Bu gün dünyada erməni lobbisi təşkilatlarına bağlı olan müxtəlif anti-Azərbaycan dairələr mövcuddur. Ölkəmizin uğurları həmin dairələri bərk narahat edir. Biz Vətən müharibəsi dövründə ayrı-ayrı ölkələrdən respublikamıza edilən təzyiqlərin timsalında bunu əyani şəkildə gördük. Onlar açıq-aşkar dirəniş göstərirdilər ki, Azərbaycan ərazi bütövlüyünü təmin etməsin, haqq mübarizəsini dayandırsın. Şübhəsiz ki, belə təzyiqlər gələcəkdə də gözləniləndir. Buna görə də biz Ulu Öndərimizin əvəzolunmaz mirasına - azərbaycançılıq ideologiyasına istinad etməklə milli həmrəyliyimizi, vətəndaşlıq mövqeyimizi daha da gücləndirməliyik. Bizim sarsılmaz birliyi ana Vətənimiz Azərbaycanın gələcək uğurlarını, qələbələrini, zirvələrə yüksəlməsini təmin edəcək.

Yeni Azərbaycan.-2021.-27 yanvar.-№15.-S.8.

Dünya azərbaycanlılarının bir bayraq altında fəaliyyəti prioritet vəzifəmizdir

Valeh Hacıyev,

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi sədrinin birinci müavini

Yola saldıığımız 2020- ci il bir sıra hadisələrlə – həm kədərli, həm də sevincli günlərlə yaddaşlarda qaldı. Ötən ilin sonlarında Prezident, müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə qəhrəman ordumuzun Ermənistan silahlı qüvvələrini darmadağın etməsi və düşmənin 30 illik hegemonluğuna son qoyaraq, diz çökdürməsi bütün qəmli-qüssəli, kədərli günlərimizi birdəfəlik yuyub apardı. Azərbaycan XXI əsrdə Zəfər paradı keçirən ilk və yeganə dövlət kimi dünya tarixinə düşdü. Noyabrın 10-da Azərbaycan, Rusiya prezidentləri və Ermənistan baş nazirinin birgə imzaladıqları üçtərəfli bəyanat 44 günlük müharibənin ölkəmizin qələbəsi ilə başa çatdığını dünyaya bəyan etdi. Həmin bəyanatın imzalanmasından bir ay sonra – dekabrın 10-da Bakıda Azadlıq meydanında Zəfər paradının keçirilməsi Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin gücünü, qüdrətini, ən müasir silah-sursatla təmin olunduğunu, xalqımızın cəsarətini, qəhrəmanlığını, dövlət başçımızın polad iradəsini dünyaya nümayiş etdirdi.

Ümumiyyətlə, 2020-ci il COVID-19, işğalçı Ermənistanın Tovuz təxribatı və Vətən müharibəsi kimi hadisələrlə bir sınaq ili oldu. Dövlət başçımızın qətiyyəti, Prezident-xalq birliyi sayəsində ölkəmiz, insanlarımız bu sınaqlardan alnıaçıq çıxdı. Bütün dünyada pandemiya ilə bağlı müəyyən məhdudiyətlərin olmasına baxmayaraq, müxtəlif ölkələrdə Ermənistanın azərbaycanlılara qarşı törətdiyi terror aktları, barbarlığını əks etdirən mühüm əhəmiyyətli tədbirlər həyata keçirilib. Diaspor təşkilatları tərəfindən 2020-ci il fevralın 22-də Almanyanın paytaxtı Berlində Ümumavropa Qarabağ mitinqi keçirilib. 17 dildə səsləndirilən “Qarabağ Azərbaycandır!”, “Biz terrora yox deyirik!”, “Azərbaycan ədalət tələb edir!”, “Xocalıya biganə qalma!”, “Dinc və günahsızların qatillərinə ar olsun!”, “Erməni yalanlarına dur de!”, “İşğalçı dayandırın!”, “Qarabağ haqqımızdır!”... kimi şüarlarla beynəlxalq ictimaiyyətə çağırışlar edilib. Berlin mitinqində 30 ölkədən 1300-dən çox soydaşımız, eləcə də dost xalqların diaspor nümayəndələri iştirak ediblər. Ümumilikdə, ötən il ərzində diaspor təşkilatları tərəfindən bu mövzuda 567 tədbir keçirilib.

Ötən il acı xatirələrlə də yadda qalacaq. 2020- ci ilin əvvəlindən dünyanın başı üzərini almış koronavirus kabusu Azərbaycandan da yan keçmədi. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanda koronavirus pandemiyasına qarşı ciddi mübarizə aparıldı və pandemiya az zərər çəkən ölkələr sırasına qoşuldu. Təsadüfi deyil ki, bu istiqamətdə həyata keçirilən tədbirlər beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən də yüksək qiymətləndirilir və Azərbaycan dünyada nümunəvi dövlət kimi göstərilir. Ölkəmiz milli səviyyədə əldə etdiyi nailiyyətlərin davamı kimi, qlobal səviyyədə gedən prosesləri də yaxından dəstəkləyir .

Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə çox qısa bir vaxt kəsimində, yəni, ötən il aprelin 10-da və mayın 4-də iki mötəbər qurumun --Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının və Qoşulmama Hərəkatının onlayn zirvə görüşləri keçirildi. Bütün bunlar ölkəmiz tərəfindən qlobal həmrəyliyə, əməkdaşlığa verilən töhfələrdir. Zirvə görüşləri koronavirusa qarşı mübarizədə beynəlxalq birliyə və həmrəyliyə mühüm töhfə oldu. Dövlət başçısının qlobal həmrəyliyin nümunəsi kimi pandemiya ilə mübarizə məqsədilə BMT Baş Assambleyasının dövlət və hökumət başçıları səviyyəsində videokonfrans vasitəsilə xüsusi sessiyasının keçirilməsi təklifi ilə çıxışı da bundan xəbər verir. Bu da diplomatiyamızın növbəti uğuru idi.

Qürurverici haldır ki, dövlətimizin başçısının bu təklifi yekdilliklə qəbul edildi və 130- dan çox ölkə tərəfindən dəstəkləndi. Bu təşəbbüsü dəstəkləyən ölkələr dünyanın bütün regionlarını əhatə edirdi. Xüsusi sessiya keçirildi və həmin tədbirdə dövlət başçımızın çıxışı böyük maraqla dinlənildi. Bu, ölkəmizin dünya birliyində artan nüfuzunun göstəricisidir. Bu fakt bir daha təsdiqlədi ki, artıq dünyanın inkişaf etmiş dövlətlərinin Azərbaycana inam və etimadı artmaqdadır. Postsovet dövlətləri arasında Azərbaycanın dünya birliyində belə yüksəkliyə qalxması və beynəlxalq ictimaiyyətin inamını qazanması düzgün müəyyənləşdirilmiş siyasi kursun bariz nümunəsidir. Dövlət başçımızın təşəbbüsü ilə Azərbaycanın pandemiya zamanı daha çox zərər çəkən 30- dan artıq ölkəyə humanitar yardım göstərməsi və Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatına 10 milyon dollar ianə etməsi də beynəlxalq aləmdə yüksək dəyərləndirilir.

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi dövlət başçımızın rəhbərliyi ilə həyata keçirilən tədbirləri rəhbər tutaraq ilk gündən koronavirusa qarşı mübarizədə fəallıq göstərmişdir.

COVID-19-un yayılması ilə bağlı dövlət komitəsi tərəfindən bir sıra silsilə tədbirlər həyata keçirilib. İlk növbədə, koronavirus ilə bağlı informasiyalar yayıldıqdan dərhal sonra komitə əməkdaşlarının

maarifləndirilməsinə və virusa yoluxma hallarının qarşısının alınması istiqamətində qabaqçılıq tədbirlərə başlanılıb.

2020-ci il martın əvvəlindən etibarən azərbaycanlıların koordinasiya şuraları, Azərbaycan evləri, diaspor təşkilatları və fərdi şəxslər vasitəsilə xaricdə yaşayan soydaşlarımızla bağlı mütəmadi olaraq informasiyalar əldə edilib, onlara maarifləndirici tövsiyələr verilib və bütün mümkün vasitələrlə həmvətənlərimizə mənəvi dəstək olmağa çalışmışıq. Soydaşlarımızla bağlı mütəmadi informasiyalar əldə edilib. Daxil olan informasiyalar müvafiq təsnif və araşdırmalardan sonra problemlərin həlli istiqamətində müəyyən addımlar atılıb.

Bizim müraciətimiz əsasında Macarıstan, Polşa, Türkiyə, Gürcüstan, Almaniyanın Berlin və Köln şəhərlərində, Ukrayna, İspaniya Krallığı, Estoniya və Avstriyada fəaliyyət göstərən 10 Azərbaycan evi, dünyanın 26 ölkəsini əhatə edən və 121 diaspor təşkilatını özündə birləşdirən 12 Koordinasiya Şurası və bu şuralarda təmsil olunan bir sıra diaspor təşkilatları, eləcə də diaspor fəalları qərargah və “Qaynar xətt” yaradaraq, soydaşlarımıza müraciət edib bütün mümkün köməyə hazır olduqlarını bildirdilər. Bəzi soydaşlarımız isə sosial şəbəkələr vasitəsilə müraciətlər edərək öz köməklərini təklif edir, hətta mənzillərində neçə nəfəri yerləşdirə biləcəklərini də bildirirdilər. Müxtəlif ölkələrdəki iş adamları da həmvətənlərimizə təmənnəsiz dəstək göstərirlər.

Ötən ilin 5 ayı ərzində xaricdə yaşayan həmvətənlərimizdən müxtəlif ölkələrdə fəaliyyət göstərən Azərbaycan diaspor təşkilatlarının, azərbaycanlıların koordinasiya şuralarının, diaspor üzvlərinin ünvanlarına fərdi olaraq, ümumilikdə, 6 minə yaxın müraciət daxil olub. Müraciətlər İtaliya, Türkiyə, Almaniya, Fransa, Niderland Krallığı, Polşa, İsveç, İsveçrə, Birləşmiş Krallıq, Avstriya, Avstraliya, Rusiya da daxil olmaqla, 51 ölkəni əhatə edib. Bunlardan 31 nəfəri konsulluq məsələləri, 2500-dən çox şəxs maddi yardımla, 3500- yaxın şəxs təxliyyə ilə bağlı müraciət edib. Eyni zamanda, bu müddət ərzində Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinə 18 minə yaxın zəng daxil olub. Ümumilikdə dövlət komitəsinə 51 ölkədən daxil olmuş müraciətlərə, eləcə də XİN, səfirliklər tərəfindən edilmiş müraciətlərə əsasən, 33 ölkə üzrə 7 minə yaxın şəxsə maddi yardım edilib. Bundan əlavə, COVID-19 pandemiyası ilə bağlı Vətənə dönə bilməyən 22 nəfər azərbaycanlı 6 mart -12 may 2020-ci il tarixlərində Belarusda, 75 nəfər soydaşımız Birləşmiş Ərəb Əmirliklərində, 261 nəfər həmyerlimiz Rusiya–Azərbaycan sərhədində – Dərbənddə qidalanma da daxil olmaqla, otellə təmin olunublar.

COVID-19 pandemiyası dövründə ötən ilin iyulunadək dünyanın 50- dək ölkəsindən 500-dən çox soydaşımızın qatıldığı 45 videokonfrans təşkil olunub. O cümlədən “Beyin qazanma”, “Liderliyin inkişafı”, “Azərbaycan qadın diaspor şəbəkəsi”, “E-akademiya” adlı proqramlar virtual şəkildə davam etdirilib. Türkiyə Respublikasında müvafiq sənədləri olmadan yaşayan soydaşlarımızın sayının dəqiqləşdirilməsi və şəxsiyyəti təsdiq edən sənədlərlə təmin edilməsi məqsədilə işçi qrupu yaradılıb və onların elektron qeydiyyatı üçün müvafiq qurumlarla birlikdə, xüsusi sistem hazırlanıb. Artıq, ilkin olaraq, xeyli soydaşımıza müvəqqəti yaşamaq izni verən müvafiq sənəd – “İnsanı vəsiqə” verilib. Bu istiqamətdə işlər davam etdirilir.

İşğalçı Ermənistan ordusunun sərhədboyu ərazilərdə törətdiyi təxribatlar, dinc əhalini ağır artilleriya atəşinə tutması və insanları qətlə yetirməsi, o cümlədən yaşayış məntəqələrini yerlə-yeksan etməsi barədə dünya ictimaiyyətinin məlumatlandırılması istiqamətində də mühüm əhəmiyyətli işlər görülüb. Ötən ilin iyulunda Tovuz rayonu istiqamətində dövlət sərhədində Ermənistan silahlı qüvvələrinin törətdiyi təxribatla bağlı Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi ilk gündən başlayaraq, soydaşlarımızla əlaqələri intensivləşdirilib və diplomatik korpuslarımızın nümayəndələri ilə əlaqələri gücləndirib. Bu barədə dünya azərbaycanlılarına olunan müraciətdə aksiyalar təşkil olunması, ermənilərin törətdiyi vəhşiliklər haqqında bütün foto-video faktları www.diaspora.support ünvanına, ölkəmizin yaxınlıqdakı diplomatik nümayəndəliyinə, azərbaycanlıların koordinasiya şuralarına, həmçinin xaricdəki Azərbaycan evlərinə yönləndirilməsi bildirilib.

İcazəli aksiyaların şüar, baner, Dövlət bayrağı, şəhidlərimizin şəkilləri və digər əyani vəsaitlərlə təminatına müvafiq dəstək göstərilib. Bununla yanaşı, Azərbaycan dövlətinə və ordusuna dəstək məqsədilə keçirilən icazəli aksiyaların sosial şəbəkə vasitəsilə canlı yayımı təmin edilib. Yerli icra hakimiyyəti orqanları ilə razılaşdırılmış aksiyaların keçirilmə yeri barədə əvvəlcədən yerli və xarici KİV-ə, həmçinin televiziyalara informasiyalar verilib. İşğalçı Ermənistan ordusunun təxribatı ilə əlaqədar dövlət komitəsi müvafiq bəyanatla çıxış edib. Bəyanatda ölkəmizin haqq səsinin dünyaya çatdırılmasında iştirak edən soydaşlarımıza təşəkkür edilib. Həmvətənlərimizi ehtiyatlı olmağa, ermənilərin təxribatçı hərəkətlərindən özlərini qorumağa, heç bir təxribata uymamağa çağırılıb.

Tovuz təxribatları və Ermənistanın işğalçılıq siyasəti ilə bağlı həqiqətləri əks etdirən ingilis, rus və fransız dillərində minlərlə məktub hazırlanaraq Azərbaycan diaspor köntüllüləri, xaricdə və Azərbaycanda yaşayan gənclər vasitəsilə dünyanın aparıcı siyasətçilərinə və ABŞ konqresmenlərinə göndərilib. Bütün bunların vasitəsilə erməni vəhşiliyi, işğalçı ölkənin “böyük Ermənistan” iddiasından əl çəkməməsi və bu məqsədlə daha geniş əraziləri işğal etmək xülyasında olmasından xəbər verilir. Lakin Prezident, müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin fəth sərkərdəliyi və qəhrəman ordumuzun cəsarəti nəticəsində təcavüzkar ölkənin çirkin niyyəti ürəyində qaldı.

Sentyabrın 27- də Ermənistan ordusunun başladığı müharibə düşməne baha başa gəldi. Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin ək- hücumlarına təcavüzkarlar cəmi 44 gün davam gətirə bildilər. Ermənistanın 30 illik işğalına son qoyaraq, ərazi bütövlüyünü təmin edən Azərbaycan Ordusu son 200 illik tarixinin ən şərəfli səhifəsini yazdı. 44 gün davam edən Vətən müharibəsi Prezident, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin polad iradəsi və rəşadətli ordumuzun qəhrəmanlığı sayəsində şanlı Qələbə ilə başa çatdı.

Noyabrın 10-da imzalanan üçtərəfli bəyanatla işğalçı Ermənistan kapitulyasiyaya məcbur edildi, ölkəmizin ərazi bütövlüyü tam təmin olundu. Məğlubiyyət bəyanatının Ermənistan tərəfindən imzalanması isə sülhə məcburetmə əməliyyatının uğurla bitməsinin təsdiqi oldu. Dünyanın ən reytingli təşkilatlarının, o cümlədən münafişlərin nizamlanmasında vasitəçilik missiyasını üzərinə götürmüş ATƏT-in Minsk qrupu həmsədrələrinin 30 il müddətində icra edə bilmədiklərini, Prezident İlham Əliyev 44 gün ərzində həll etdi. Dövlətimizin başçısı bir daha bəyan etdi ki, münafişlərin hərbi-siyasi yolla həlli var imiş: “Mən münafişlərin və İkinci Qarabağ müharibəsinin əvvəlində demişdim, bu gün də bunu böyük qürur hissi ilə bir daha deyirəm ki, məsələnin hərbi-siyasi həll yolları var idi və Azərbaycan bunu döyüş meydanında sübut etdi. Biz düşməni məcbur etdik ki, kapitulyasiya aktına imza atsın...”

Azərbaycan xalqı 30 ildən bəri gözlədiyi böyük Qələbənin sevincini hələ də yaşayır. Fəth sərkərdə İlham Əliyevin Ali Baş Komandanlığı ilə qəhrəman ordumuzun 30 illik işğala son qoyaraq, torpaqlarımızı azad etməsi dövlətçilik tariximizə qızıl hərfələrlə yazıldı. Eyni zamanda, haqq işi uğrunda apardığımız mübarizənin nəticəsi olan bu Qələbə xalqımızı daha da bütövləşdirdi, mübariz etdi, milli həmrəyliyimizi gücləndirdi.

Azərbaycan Ordusu özünün möhtəşəm Qələbəsi ilə dünya hərbi tarixinə yeni şanlı səhifələr yazdı. Bu, son 17 ildə Prezident İlham Əliyevin xüsusi diqqəti altında həyata keçirilən hərbi siyasətin məntiqi nəticəsidir. Bütün dünya şahidi oldu ki, Ermənistanın “məğlubedilməz ordusu” barədə deyilənlər uydurma imiş.

Vətən müharibəsi dövründə bizim komitə də mühüm əhəmiyyətli tədbirlər keçirərək dövlətimizin başçısına öz dəstəyini nümayiş etdirdi. Möhtərəm Prezidentimizin xalqımıza 2020-ci il 27 sentyabr tarixli müraciətindən dərhal sonra noyabrın 10-dək diaspor təşkilatlarımıza və xaricdə yaşayan həmvətənlərimizə komitə tərəfindən beş dəfə – 27 sentyabr, 4 oktyabr, 21 oktyabr, 7 noyabr və 10 noyabr tarixlərində müraciət ünvanlanmışdır. Mövcud vəziyyətlə əlaqədar olaraq çevik fəaliyyətin təşkil edilməsi məqsədilə həftənin 7 günü 24 saat ərzində fəaliyyət göstərən “Qaynar xətt” istifadəyə verilmiş, növbəlilik prinsipinə əsaslanan işçi qrup yaradılmış və tədbirlər planı hazırlanmışdır.

Komitənin müraciətindən sonra 2020-ci il noyabrın əvvəlinə kimi müxtəlif ölkələrin prezidentlərinə, rəsmi şəxslərinə (nazir, kansler, ombudsman), Xarici İşlər nazirliklərinə, yerli idarəetmə orqanlarına, BMT Təhlükəsizlik Şurasına, NATO, ATƏT, Qırmızı Xaç və digər beynəlxalq təşkilatlara bəyanat, məktub və müraciətlər ünvanlanmışdır. Ötən il noyabrın 10-dək 46 ölkədə fəaliyyət göstərən, o cümlədən 26 ölkəni əhatə edən 12 Koordinasiya Şurasında təmsil olunan 126 təşkilat da daxil olmaqla, 265 diaspor təşkilatı, beynəlxalq təşkilatlar və Azərbaycandakı icmalar tərəfindən 23 dildə 383 bəyanat (müraciət) qəbul edilərək müxtəlif ölkələrin prezidentləri, parlament üzvləri, BMT, Avropa Parlamenti, Avropa Şurası və digər beynəlxalq təşkilatlara göndərilmişdir. O cümlədən, Avropa Parlamentinin üzvlərinə 775 bəyanat, müxtəlif ölkələrin 641 nəfər parlament üzvlərinə isə bəyanat və müraciətlər birbaşa göndərilmişdir.

Müxtəlif ölkələrdə fəaliyyət göstərən koordinasiya şuraları tərəfindən dünyanın aparıcı şəxsləri, beynəlxalq media nümayəndələri, nüfuzlu beynəlxalq təşkilatları, ayrı-ayrı ölkələrin parlamentləri və tanınmış ictimai-siyasi xadimlərinə Ermənistanın təxribatları, işğalçılıq siyasəti, terrorçuluq fəaliyyəti haqqında elektron poçt vasitəsi ilə müxtəlif dillərdə ətraflı məlumatları özündə əks etdirən 4 700 məktub göndərilmişdir.

Azərbaycan Diaspor Qadınları Şəbəkəsinin 30 nəfərə yaxın üzvü Ermənistanın ölkəmizə qarşı törətdiyi 27 sentyabr 2020-ci il tarixli genişmiqyaslı hərbi təxribatları ilə bağlı erməni əsgər analarına

müraciət ünvanlamışdır. O cümlədən, şəbəkənin və proqramın bəyanatları elektron poçt vasitəsilə 58 dövlət başçısına, 44 beynəlxalq təşkilata və 5 minə yaxın vəzifəli şəxsə göndərilmişdir.

2020-ci il sentyabrın 30 – dək komitədə Azərbaycanda yaşayan icma rəhbərləri və nümayəndələri ilə görüş keçirilmişdir. Görüşdə “İndian Assosieyşn Azərbaycan” İctimai Birliyi, Azərbaycanın Gürcü İcması, Azərbaycanın Ukrayna Konqresi, Azərbaycanın Rus İcması, “Poloniya – Azərbaycan Polşa İcması” İctimai Birliyi, Pakistan Diasporu, Azərbaycanda yaşayan Axıska Türkləri, Dünya Axıska Türkləri Birliyi, Alman-Azərbaycan Cəmiyyəti, “Vaa L’hatzolas Nichei Yisroel” Yəhudi Humanitar Təşkilatı, Azərbaycan -- Bolqarıstan Dostluğunun İnkişafına Yardım İctimai Birliyinin rəhbərləri iştirak etmişlər. Tədbirdə icma rəhbərləri və nümayəndələri BMT-yə, Avropa Şurasına və digər beynəlxalq təşkilatlara, beynəlxalq hüquq normalarına hörmətlə yanaşan bütün dövlətlərə ünvanlanan birgə bəyanat imzalamışlar.

Komitə tərəfindən bu tədbirlər davam etdirilmiş və oktyabrın 2- də Azərbaycan elmini xarici ölkələrdə təmsil edən ictimai xadimlərlə görüş keçirilmişdir. Görüşdə Ermənistan–Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə dair həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında alimlərin, ictimai xadimlərin rolundan söhbət açılmış, bu sahədə əməkdaşlığın genişləndirilməsinin vacibliyi vurğulanmışdır. Ümumilikdə, bu məsələ ilə əlaqədar 36 xarici ölkədə 200- yaxın tədbir keçirilmiş, bunlardan 111-i yürüş- mitinq xarakterli tədbirlər olmuşdur.

Noyabrın 2- də komitəmizin sədri cənab Fuad Muradov “Ukraina-24” telekanalının xəbərlər proqramına – “Ermənistanın işğalçılıq siyasəti, bu ölkənin ordusunun Azərbaycanın mülki şəxslərini qətlə yetirməsi, Silahlı Qüvvələrimizin uğurlu əks-həmləsi”, həmin ayın 15-də “TV Berlin” telekanalına – “Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycana qarşı son hərbi təxribatları”, 16- da “Sputnik Azərbaycan”a – “Diasporumuzun hazırkı mərhələdə gördüyü işlər” və 27- də yenidən “Ukraina-24” telekanalının xəbərlər proqramına “Ermənistanın işğalçılıq siyasəti, bu ölkənin ordusunun Azərbaycanın mülki şəxslərini qətlə yetirməsi, humanitar atəşkəs haqqında razılaşmalara riayət etməməsi” mövzularında müsahibələr vermişdir.

Ümumilikdə, 27 sentyabr – 10 noyabr tarixlərində dünyanın 60 ölkəsindən minlərlə soydaşımızın qatıldığı 300-dən çox videokonfrans təşkil olunmuşdur. Komitə və diaspor nümayəndələri tərəfindən ölkəmizlə bağlı həqiqətləri əks etdirən 355 məqalə hazırlanaraq 43 ölkənin müxtəlif qəzet və saytlarında 26 dildə ictimaiyyətə təqdim edilmişdir. Bundan əlavə, həmin vaxt ərzində dövlət komitəsinin əməkdaşlıq etdiyi jurnalist və ziyalılardan ibarət qrup üzvləri tərəfindən ölkəmizlə yanaşı, həmçinin dünyanın sayılıb-seçilən 14 ölkəsinin müxtəlif KİV-də 40-dan çox məqalə dərc edilmişdir.

Soydaşlarımız Paris, Nant, Lion, Hannover, Tuluz, Montoban, Rotterdam, Utrext, Varşava, Haaqa, Cenevrə, Toronto, Monreal-Kvebek, Viktoriya, Sidney, Okland, Nyu-York, Boston, Vaşinqton, Dallas, Çikaqo, Ohayo, Hyuston, Texas, Mayami, Yuta, Velinqton və digər şəhərlərdə küçələrdə, dayanacaqlarda və ümumilikdə insanların daha sıx olduğu yerlərdə müxtəlif dillərdə hazırlanmış, müxtəlif tərtibatlı 100-ə yaxın – “Dağlıq Qarabağda erməni təcavüzünə son!”, “Qarabağ Azərbaycandır!”, “İşğal olunmuş əraziləri azad edin!”, “Azərbaycan ədalət tələb edir!” və “Ermənistanın təcavüzünü dayandırın!” kimi şüar, afişa və posterlər yerləşdirmişdir.

Həmçinin avtomobillərin üzərində elektron lövhələrin yayımlanması məqsədi ilə, animasiya və videoroliklər hazırlanmışdır. Üzərində ölkəmizin ədalətli mövqeyini ifadə edən şüarlar olan avtomobillərin Boston, Vaşinqton, Nyu-York, Çikaqo, Stokholm, Berlin, Ontario, Ottava, Toronto, Monreal-Kvebek, London, Riqa, Sidney, Brisben kimi müxtəlif şəhərlərdə hərəkəti təmin edilmiş, ayrı-ayrı ölkələrdə reklam lövhələrində “Karabakh is Azerbaijan!” şüarları işıqlandırılmışdır.

Bu müddət ərzində Azərbaycan Diasporuna Dəstək Fondu da yorulmaz fəaliyyət göstərmişdir. Belə ki, 2 oktyabr 2020-ci il tarixdə Macar--Turan Fondunda Qarabağın Azərbaycana tarixi bağlılığını əks etdirən elmi məqalə çap edilmişdir. Macarıstandakı müxtəlif dövlət qurumlarına real vəziyyəti əks etdirən ümumi məktublارın göndərilməsi təmin edilmişdir. Oktyabrın 6- da Litva Azərbaycanlı Gənclər Təşkilatı Litva Respublikasının Prezidentinə, Xarici işlər nazirinə, Litva Seyminin spikerinə bəyanat ünvanlamışdır. Litva Respublikası rəsmi olaraq Azərbaycan və Ermənistan arasında baş verən hərbi əməliyyatlarla bağlı mövqe bildirməməsinə baxmayaraq, tələbələrin müraciətləri Litva Parlamentinin üzvləri tərəfindən cavablandırılmışdır. Litva mediasının isə münaqişəyə qərəzli mövqe nümayiş etdirməsinə baxmayaraq, azərbaycanlı tələbə və gənclərin fikirlərinin Lietuvos Rytas, LRT kimi aparıcı mətbuat orqanlarında dərc edilməsi təmin olunmuşdur.

Noyabrın 9-da Estoniyada Azərbaycan evində Azərbaycan Dövlət Bayrağı Günü və Azərbaycan ərazilərinin işğaldan azad olunması münasibəti ilə keçirilən tədbirin, həmin gün Macarıstanın Budapeşt

şəhərində fəaliyyət göstərən Azərbaycan evində Şuşa şəhərinin, eləcə də digər şəhər və kəndlərimizin işğaldan azad edilməsi ilə əlaqədar görüşün keçirilməsi maraqla qarşılanmışdır.

Fondun dəstəyi ilə AFR Boxum Ruhr Universitetinin professoru, hüquq elmləri doktoru Hans-Yoaxim Hayntsenin müəllifi olduğu “BMT Təhlükəsizlik Şurasının Ermənistan və Azərbaycan arasında münaqişə ilə bağlı 1993-cü il qətnamələri və beynəlxalq qurumların digər hüquqi sənədlərinə dair “Hüquqi Rəy. Humanitar ölçü” adlı kitab nəşr olunmuşdur. Bu kitabda da Ermənistanın işğalçı siyasət ifşa olunmuşdur.

Noyabrın 10- da hazırlanmış “Ali Baş Komandanım” adlı video- çarxı fəth sərəkdə, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında şanlı ordumuzun işğal altında olan tarixi torpaqlarımızı azad etməsinə və xalqımıza Qələbə sevinci yaşatmasına həsr olunub.

Göründüyü kimi, işğalçı Ermənistanın sentyabrın 27-də başladığı müharibənin səbəbləri, qəhrəman ordumuzun haqq işi uğrunda apardığı müharibədə qazandığı tarixi Qələbə ilə əlaqədar dünya ictimaiyyəti tərəfimizdən mütəmadi olaraq məlumatlandırılmışdır. Prezident İlham Əliyevin ötən ilin sonunda Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü münasibəti ilə təbrikində xaricdə yaşayan soydaşlarımızın Vətən müharibəsində cəsarətli fəaliyyətini yüksək qiymətləndirməsi, eyni zamanda, bizim fəaliyyətimizə verdiyi ən böyük qiymətdir: “Müqəddəs Vətən müharibəsi zamanı xaricdə yaşayan soydaşlarımızın düşmənin və anti-Azərbaycan dairələrin məkrli təxribatlarına qarşı cəsarətli etirazları, Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması işində fədakar xidmətləri Qələbəmizə layiqli töhfə olmuşdur”.

Xalq qəzeti. - 2021.- 19 yanvar. - № 12. - S. 10.

Qələbədən sonrakı dönm: informasiya savaşı

Nəyi necə etməliyik?

Əli Zülfüqaroglu

30 ilə yaxın bir müddətdə davam edən Qarabağ problemi nəhayət, öz həllini tapdı. 44 gün davam edən Vətən müharibəsi Azərbaycanın zəfəri ilə başa çatdı. Azərbaycan ordusunun cəbhədə endirdiyi sarsıdıcı zərbələrə davam gətirə bilməyən işğalçı Ermənistan birgə bəyanata imza atmağa məcbur oldu. Meydanda hərbi üstünlüyümüz bizi diplomatik masada da diktə edən tərəfə çevirdi. Təbii ki, qələbənin həm də diplomatik tərəfi var. Uzun illər bütün təzyiqlərə, təxribatlara rəğmən Prezident İlham Əliyevin qətiyyəti və uğurlu siyasi gedişləri həm geopolitik şərtləri lehimizə çevirdi, həm də bölgədə mühüm oyunçuya çevrildik. Bununla Ermənistanla verilən dəstəyi neytrallaşdırmaq mümkün oldu.

Amma qələbə qazanmağımız bizim arxayınlaşmağımız anlamına gəlməməlidir. Bizi qarşıda daha bir cəbhədə savaş gözləyir.

Müharibənin ilk günlərində Ermənistanı əzdiyimizi görən Fransanın həmsədrlik səlahiyyətindən sui-istifadə edərək Minsk Qrupunun təcili toplantısını çağırması və digər həmsədrlərin də dəstəyini qazanaraq Azərbaycanı əngəlləməyə çalışması gerçəkləri ortaya qoyur.

Diaspor üzrə tədqiqatçı ekspert Elnur Eltürk hesab edir ki, Fransa bu addımı təkə geosiyasi maraqlarına görə deyil, eyni zamanda, bu ölkədə güclü olan erməni lobbisinin basqısı nəticəsində də atırdı: “Fransa senatının qəbul etdiyi məlum qətnamə də bu qəbildən idi. Bundan başqa, prezident Makron “sarı jiletçilər” aksiyasından sonra zədələnən imicini, eyni zamanda, az qala sıfıra enən reytinginin bərpasını da düşünür və yaxınlaşan seçkidə ermənilərin səsini itirmək istəməirdi. Buna görə də xaricdə çox güclənməli və xüsusilə xarici media ilə çox ciddi işləməliyik”.

Qeyd edək ki, yeni dünya düzənində Türkiyənin güclü mövqelərə sahib olması, Yaxın Şərqdə, Liviyada və Afrikanın digər bölgələrində güclənməsi geosiyasi maraqların toqquşmasına gətirib çıxardı. Təbii resurslar baxımından Afrikanın önəminin artması, yeni iqtisadi perspektivlərin meydana gəlməsi geosiyasi qarşıdurmaları da pik həddə çatdırdı. Bu vəziyyət isə beynəlxalq hüququn daha çox tapdanmasına səbəb olurdu ki, Minsk Qrupunun həmsədrələrindən və BMT-nin Təhlükəsizlik Şurasının daimi üzvlərindən biri olan Fransanın timsalında biz bunu gördük.

Bütün bu qarşıdurmalardan maksimum yararlanmağa çalışan erməni lobbisi qarşıdakı seçki kartından da yararlanaraq, rəsmi Parisə təzyiqlər etməklə həmsədrlik institutunun Azərbaycanı əngəlləməsinə çalışırdı. Bununla yanaşı, erməni lobbisi bütün gücü ilə xarici media ilə işləyir və dünya ictimaiyyətinə yalan məlumatlar ötürümləklə həm də ictimai dəstək qazanmaq istəyirdi.

Azərbaycan müharibə dönmündə informasiya savaşında da ciddi və effektiv addımlar atdı. Bunun bizə örnəyini Prezident İlham Əliyev göstərdi. Dövlət başçısı gərgin iş rejiminə baxmayaraq transmilli televiziya daxil olmaqla xarici mediadan mükəmməl şəkildə yararlandı. Bununla da uzun illər xarici media vasitəsilə dezinformasiya yayan erməni lobbisinin də strategiyasına ciddi zərbələr endirildi. Prezidentin köməkçisi Hikmət Hacıyevin də bu imkandan maksimum yararlanması effektiv nəticəyə səbəb oldu. Bu strateji əhəmiyyət daşıyan taktiki gedişlər nəticəsində Ermənistan həm dövlət olaraq mey danda, həm də lobbi olaraq informasiya savaşında məğlub oldu.

Amma mübarizə hələ bitməyib. İnformasiya savaşını təkə dövlətin və ya dövlət başçısının üzərinə yıxmaq olmaz. Ermənistanda bu işlə erməni lobisi məşğul olur. Azərbaycanda isə dövlətlə yanaşı, həm diaspor təşkilatları, həm də media mənsubları olaraq biz bu savaşda öndə olmalıyıq.

Zəfər paradında Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin, eyni zamanda, qardaş Türkiyənin Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın səsləndirdiyi fikirlər bizim üçün yol xəritəsidir.

Prezident İlham Əliyev: “Bizim məqsədyönlü söylərimiz nəticəsində münaqişə ilə bağlı, Qarabağın tarixi ilə bağlı dünya ictimaiyyətinə dolğun məlumat çatdırıldı. Ermənistanın yalançı təbliğatına son qoyuldu və bütün dünya gördü ki, Qarabağ bizim əzəli tarixi torpağımızdır...”.

Rəcəb Tayyib Ərdoğan: “Azərbaycanın torpaqlarını işğaldan azad etməsi heç də mübarizənin başa çatması demək deyildir. Bu günə qədər siyasi və hərbi sahələrdə davam etdirilən mübarizə bundan sonra çox fərqli cəbhələrdə davam edəcəkdir...”.

Göründüyü kimi, bizi qarşıdan böyük quruculuq işləri ilə yanaşı informasiya cəbhəsində ciddi savaş gözləyir. Təbii ki, Azərbaycanda az sayda olsa da, xarici media ilə işləyən jurnalistlərimiz və diaspor təmsilçilərimiz var. Bu işin əhəmiyyətini nəzərə alaraq müharibə davam edən dövr və müharibə bitdikdən sonra Ermənistanın işğalçı siyasəti ilə yanaşı, Gəncə, Bərdə və digər şəhərlərimizdə törətdiyi terror aktları, eyni zamanda, işğal müddətində Azərbaycana vurduğu maddi və mənəvi zərər, həmçinin digər vandalizm aktları ilə yanaşı dünyanın müxtəlif ölkələrinin mətbuat orqanlarında yazılarla çıxış etdik və bəzi xarici media qurumlarına açıqlamalar verdik. Bu ölkələrə Belçika, İspaniya, İngiltərə, Əlcəzair, Misir, Səudiyyə Ərəbistanı, Moldova, Ukrayna və digər dövlətlərin media orqanları aiddir. Bu proses dönməndə maraqlı bir hadisəni bölüşmək fikrimizin nə qədər əsaslı olduğunu sübut edir.

Misirin tanınmış “Nile1.com” informasiya agentliyinə Ermənistanın Gəncədə törətdiyi terrorla bağlı açıqlama verdik. Bizimlə söhbət edən misirli jurnalist Mahmud Diab məlumat verdi ki, Gəncə terroru barədə məqalə dərc edildikdən sonra ermənilər kütləvi şəkildə saytı şikayət ediblər. Onun sözlərinə görə, sayt Ermənistan və Yaponiyadan haker hücumuna məruz qalıb: “Bizə yazı ilə bağlı məlumatlar və şəkil göndərmişdilər ki, yazını saytdan silək. Hətta dəfələrlə haker hücumu təşkil edildi. IT mütəxəssislərimizlə birlikdə çətinliklə də olsa, saytı qoruyub saxlaya bildik”.

Bundan başqa, İtaliya-Azərbaycan Dostluq Dərnəyinin sədri, TRT-nin İtaliya müxbiri Dünder Keşaplının bizə bildirdiyinə görə, savaş dönməndə erməni lobbisi İtaliya mediası ilə ciddi iş aparıb: “Əvvəllər bizim Azərbaycanla bağlı İtaliyada yazılar çap etdirməyimiz indiki qədər çətin olmayıb. Erməni lobbisi demək olar ki, nüfuzundan asılı olmayaraq bütün media qurumları ilə işləyir. Əksər media qurumları ilə müqavilə bağlayaraq yalan məlumatlar yayırlar”.

Bütün bunlardan o nəticə çıxır ki, Ermənistan cəbhədə uduzsa belə, erməni lobbisi informasiya cəbhəsində yalanlarına davam edəcək.

Onu da xatırladaq ki, əvvəlki dövəmlərlə müqayisədə Azərbaycan diaspor təmsilçilərinin xarici media ilə iş prinsipində müsbət meyillər var. Buna misal olaraq İspaniya, Niderland, İngiltərə, Misir, müxtəlif Orta Asiya respublikaları və digər ölkələrdə Azərbaycan diasporunun xarici mediada dərc etdiyi yazıları göstərmək olar.

İspaniya Azərbaycanlıları Birliyinin sədri Vahid İmanovun sözlərinə görə, yaşadıkları ölkənin bir sıra media qurumları ilə əlaqələrə malikdirlər: “İspaniya Azərbaycanlıları Birliyi olaraq bir çox media qurumları ilə əlqələrimiz var, onlardan bəziləri ilə isə daha sıx münasibətlərimiz mövcuddur. Buna görə də istədiyimiz zaman və istənilən mövzuda onlarla əməkdaşlıq edə, Azərbaycan həqiqətləri ilə bağlı yazılarımızı dərc etdirə bilirik...”.

Bütün bu faktlara rəğmən biz qalib və haqlı dövlət olaraq informasiya savaşında da hücum mövqeyi sərgiləməyə davam etməliyik. Biz bu mövzuda maksimalist düşüncədən uzaq olmalıyıq. Əgər maksimalist düşünər və yalnız ən nüfuzlu media orqanları ilə çalışmağı prioritet olaraq seçəriksə, o zaman minimum nəticəyə də nail ola bilmərik. Ona görə də əlimiz çatan istənilən xarici media qurumları ilə əlaqə yaratmalı və var gücümüzlə çalışmalıyıq...

Xalq Cəbhəsi. - 2021. - 19 yanvar. - № 6. - S. 9.

Milli Diaspor Azərbaycanın dünyadakı tək səsidir

Siyasi və strateji təhlilçilərin hər ötən il və ya ötən əsrə bağlı belə bir fikirləri vardır: “İstənilən cəmiyyət, dövlət və ya xalq növbəti ilə, ya da yüzilə hansı dəyərlərlə köklənirsə, elə qarşıladığı dönəmi də o cür yaşamağa olacaq”. Yola saldıığımız 2020-ci il Azərbaycanın son 30 ildə, dövlət müstəqilliyinə qovuşduqdan sonra, Ermənistanın işğalçılıq siyasətinə son qoymaq üçün bir dövlət olaraq qəti addımlar atdı. Beləliklə də xalqın və dövlətin birgə iştirakı ilə işğal altındakı torpaqlarımız Ordumuzun gücü və iradəsi sayəsində azad edildi.

Bu prosesdə təbii olaraq, diaspora təşkilatlarımızın rolu böyükdür. Dünyanın bir sıra dövlətlərində qürbətçi soydaşlarımız ermənilərin 30 illik yalanlarına qarşı genişmiqyaslı aksiyalar təşkil etdilər. Azərbaycanın işğalçılıq deyil, ermənilərin ekspansionist siyasətinin qarşısını aldığı sübut edən sənədləri ortaya qoydular. Bu gün Azərbaycanda işğaldan azad edilmiş bütün kəndlərimizdə, qəsəbə və rayonlarımızda quruculuq işlərinə başlanılması ilə müşahidə olunacaqdır. Çox istərdik ki, bu prosesdə diaspor təşkilatlarımız və fəalları bu prosesdə iştirak etsinlər. Çox böyük ümidlərlə geri dogma torpaqlara dönmək və vətəndaşlarımız gecə-gündüz bilmədən dua edirlər ki, əcdadlarının uydugu o torpaqlara geri dönüblər. Milli diaspora təşkilatlarımız 44 günlük Vətən Müharibəsi dönməndə və sonra da dogma vətənlə daim maraqlanmış, zəruri addımlar atmaqdan çəkinməmişlər. Azərbaycan cəmiyyəti onların bu təşəbbüslərini hər addımda alqışlamışdır.

Kanadada yaşayan azərbaycanlılar 101 şəhid ailəsini himayəyə götürüb

Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə Vətən müharibəsində qazandığımız şanlı Qələbəmizlə yaddaşlara həkk olunan 2020-ci il, həm də COVID-19 və işğalçı Ermənistanın Tovuz tərribatı ilə bağlı Azərbaycan diasporu üçün bir sınaq ili oldu. COVID-19 və Tovuz tərribatları zamanı mütəşəkkillik göstərən Azərbaycan diasporu Vətən müharibəsində birlik və mübarizliyini bir daha nümayiş etdirdi. Diasporumuzun fəaliyyəti yalnız informasiya mübarizəsində iştirak və dövlətimizin səsinin beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılması ilə yekunlaşmadı. Həm də dövlətimizə, ordumuza, şəhid və qazi ailələrinə göstərilən maddi-texniki dəstək aksiyalarında da xaricdə yaşayan soydaşlarımız xüsusi aktivlik göstərdilər. 44 günlük Vətən müharibəsi dövründə Amerika və Avropanın müxtəlif ölkələrində fəaliyyət göstərən Azərbaycan diasporu tərəfindən ordumuza, şəhid və qazi ailələrinə 332.640 manat, 188.416 ABŞ dolları və 118.782 Avro məbləğində (cəmi: 900.073 manat) maddi dəstək göstərilib. Vəsaitlər Azərbaycan Diasporuna Dəstək Fondu və Silahlı Qüvvələrə Yardım Fondu vasitəsilə və ya birbaşa olaraq çatdırılıb. Bununla yanaşı, soydaşlarımız ölkəmizə əsgərlərimiz üçün minlərlə isti geyimlər, ərzaq bağlamaları, tibbi avadanlıqlar və s. göndərilib. Kanadada yaşayan bir qrup soydaşımız isə 101 şəhid ailəsini himayəyə götürüb.

Azərbaycan və Türk diaspor təşkilatları xeyirxah missiyalarını davam etdirirlər

44 günlük Vətən müharibəsində ölkəmizin ədalətli və haqlı mövqeyini dünya ictimaiyyətinə çatdıran, erməni lobbisinə və ermənipərəst qüvvələrə qarşı böyük birlik və həmrəylik nümayiş etdirən Azərbaycan və Türkiyə diaspor təşkilatları xeyirxah missiyalarını davam etdirməkdədirlər. Belə təşkilatlardan biri də Belçika–Azərbaycan Dostluq Cəmiyyətidir. Təkcə bu il cəmiyyətin sədri Ayhan Dəmirçi və Gent Türk Ocaqlarının sabiq sədri Rəcəp Tuncer Sarının təşkilatçılığı ilə Azərbaycanda bir qrup qaçqın və məcburi köçkün ailələrinin məktəbli övladları üçün 120 ədəd ayaqqabı, 223 ədəd qış geyimləri göndərilib, eləcə də 110 aztəminatlı ailəyə ərzaq yardımı göstərilib. Belçikanın Gent Universitetinin türk əsilli tələbələri isə Azərbaycanın Zəfəri münasibətilə xeyriyyə aksiyası təşkil ediblər. Aksiyanın təşəbbüscülərindən biri olan Zeynəb Yılmaz deyib ki, tələbələrin bişirdikləri şirniyyatlar xeyriyyə məqsədilə satılıb, toplanan pullarla kəsilən 55 qurban Azərbaycanda müharibədən zərər çəkmiş, eləcə də aztəminatlı ailələrə və digər həssas qruplara paylanılıb.

“Bu aksiyanı keçirməkdə məqsədimiz odur ki, azərbaycanlı qardaşlarımız onların yanında olduğumuzu bilsinlər. Azərbaycanın Zəfəri bütün türklərin qürur duyduğu bir qələbədir. Azərbaycan torpaqlarının işğaldan azad olunması tarixi bir qələbədir və biz türkləri daha da birləşdirdi. Yaxın gələcəkdə biz azad olunmuş torpaqlarımıza səfər etməyi də düşünürük”, – deyər Z.Yılmaz əlavə edib.

Z.Yılmaz bildirib ki, aksiyaları davam etdirmək niyyətindədirlər. Gələn ay belçikalı tələbələr adından Azərbaycandakı 100 şagirdə məktəb ləvazimatlarından ibarət hədiyyə bağlamaları göndiriləcək. Qeyd edək ki, Belçikada fəaliyyət göstərən Azərbaycan və Türk diaspor təşkilatları vaxtaşırı Azərbaycanda sosial yönümlü layihələr həyata keçirir, müxtəlif xeyriyyə aksiyaları təşkil edirlər.

İsveçrədəki soydaşlarımız Azərbaycan əsgərlərinə minnətdarlıq məktubu yazıblar

İsveçrənin Bazel şəhərində fəaliyyət göstərən “Azərbaycanın Dostları” Birliyi 44 günlük Vətən müharibəsi dövründə müxtəlif aksiyalar keçirməklə xalqımıza və ordumuza dəstək göstərib. Birliyin sədri Arzu Əliyeva bildirib ki: “Aksiyalardan biri də “Asan Xidmət”in başladığı “Əsgərə Məktub” kampaniyası çərçivəsində Azərbaycan ordusunun əsgər və zabitlərinə məktub yazmaqdan ibarət olub. İsveçrənin Sürix, Cenevrə, Lozanna, Bern, Bazel şəhərlərində yaşayan soydaşlarımız səngərlərdə düşmənlə üz-üzə dayanan, torpaqlarımızın Ermənistanın işğalından azad edilməsi və Vətənimizin ərəzi bütövlüyünün bərpa olunması uğrunda fədakarlıqlar göstərən igid oğullarımıza məktublar yazaraq, onlara sevgi və minnətdarlıqlarını bildiriblər, hər zaman əsgərləri düşüdüklərini vurğulayıblar”.

Aksiyaya qatılan azərbaycanlı uşaqlar əsgərlərimizə sevgilərini çəkdiqləri müxtəlif rəsmlərlə ifadə ediblər. Məktubları alan əsgərlərimiz İsveçrədəki həmvətənlərimizə təşəkkür ediblər.

Diasporumuz Azərbaycan Ordusuna və mülki əhaliyə yardım göstərir

Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin maddi-texniki və digər təchizatının yüksək səviyyədə təmin olunmasına baxmayaraq, xaricdə yaşayan həmvətənlərimiz, diaspor təşkilatları Ordumuza dəstəyi özlərinə mənəvi borc hesab edirlər. Xaricdəki soydaşlarımız bu günlər mülki əhaliyə yardımlar göndərirlər. Almaniyada yaşayan azərbaycanlı həkimlər və ayrı-ayrı diaspor fərdləri hərbi geyim və tibbi ləvazimatı, Türkiyədəki Gənc Azərbaycanlılar Dərnəyinin təşkilatçılığı ilə bu ölkədə yaşayan, işləyən və təhsil alan azərbaycanlılar müxtəlif zəruri məhsullardan ibarət 2,3 ton humanitar yardımı, Ukrayna Azərbaycanlıları Konqresi 10 ədəd əlil arabası göndərib. Bundan başqa, Rusiyada fəaliyyət göstərən “Azərbaycan-Ural” Sverdlovsk Azərbaycanlılarının İctimai Təşkilatı Sverdlovskda yaşayan soydaşlarımızın adından 2 ədəd “Dermatom” cərrahi aparatını və onun əlavə ehtiyat hissələrindən ibarət dəsti komitəyə çatdırıb. Müxtəlif ölkələrdə yaşayan azərbaycanlılar şəhid ailələrinə yardım və digər məqsədlər üçün Azərbaycan Diasporuna Dəstək Fonduna böyük məbləğdə ianə köçürüblər. Komitə xaricdən gələn yardımların ehtiyacı olanlara çatdırılması üçün aidiyyəti qurumlara təhvil verib. Diasporumuzun Ordumuza, cəbhəyanı zonada yaşayan mülki əhaliyə, erməni terrorundan zərər çəkənlərə yardımları davam edir və Dövlət Komitəsinə hər gün bu məqsədlə yüzlərlə müraciət daxil olur.

Odessa azərbaycanlılarından Azərbaycan ordusuna dəstək

Sentyabrın 27-dən başlayan Vətən Müharibəsi fonunda yalnız ölkə daxilindəki vətəndaşlarımızın deyil, Azərbaycandan kənardakı soydaşlarımızın da ordumuza ciddi dəstək verdiyi, əsgərlərimiz, dövlətimizlə həmrəylik sərgilədiyi müşahidə edilməkdədir. Şanlı Azərbaycan ordusuna daha bir dəstək Odessa azərbaycanlıları və Ukrayna Azərbaycanlıları Konqresinin Odessa Vilayət Təşkilatı tərəfindən göstərilib. Odessadakı soydaşlarımızın yığdığı vəsait hesabına alınan ərzaq və qeyri-ərzaq məhsulları ordumuza təqdim edilib. Kampaniya ilə bağlı maraqlı nüanslardan biri də orduya dəstək kampaniyasında azyaşlıların da həvəslə iştirakı ilə bağlıdır. Belə ki, kampaniya əsnasında Azərbaycan ordusu ilə həmrəylik sərgiləyən soydaşlarımızdan biri də 9 yaşlı Əlimurad Tağıyev olub. Hansı ki, bu faktın özü uşaqlı-böyüklü xaricdəki bütün soydaşlarımızın Azərbaycan ordusunun, Azərbaycan dövlətinin yanında olduğunu göstərir.

Xaricdə yaşayan soydaşlarımız ruhu daim Vətənlə bağlıdır

Biz bu yazımızda sadəcə bir neçə diaspora təşkilatımızın adlarını sadaladıq. Halbuki, bu növ təşkilatların sayı yüzlərcədir. Onların hər biri çalışır ki, Vətən qarşısında övlad borclarını yerinə yetirsinlər. Qürbətçi soydaşlarımız bütün bunlarla yanaşı, 2021-ci il üçün bir sıra geniş tərkibli ideyaları həyata keçirməyi düşünürər. İndi dünyada “güclü erməni diasporu” mifi tamamilə iflasa uğrayıbdir. Çünki, erməni cəmiyyətinin vahid komanda ilə çixış edə bilmək problem ilə üz-üzə qalması dilemması yaşanılır. İrəvan

hökuməti bu gün ya demokratiyanın- Qərbin, ya da despotizmin-hərbi xunta rejiminin yanında yer almaq zorundadır. Demokratik dünya İrəvanda nələrin baş verdiyini indi sadəcə müşahidə edir. Bununla yanaşı, erməni diasporundan Ermənistana dəstək kimi humanitarian da qarşısı kəsilibdir. Böyük dövlətlər Yaxın Şərqdə terrorizm necə aradan qaldırılması və qanunsuz silah bazardında “qara dəlik” status ilə tanınan bir sıra ölkələrdə gerçəkdən dəyişikliklər istəyirlər. Həmin “qara dəlik” mənbələrindən biri də Ermənistan olmuşdur. İrəvan rejiminin təkləndiyi dövəmdə Azərbaycan diaspora təşkilatlarının ölkəmizdə dinc quruculuq işlərində iştirak etməsi, azından bu prosesə dəstək verməsi dünyanın hər yerində təqdir olunan vacib şərtlərdən biri kimi görülür.

Biz inanırıq ki, 2021-ci il məhz bu axarla müşahidə olunacaqdır. Azərbaycanın daxili və xarici aləmində dünya azərbaycanlılarının vahid milli konsepsiya ilə addım atması tariximiz üçün yeni mərhələnin başlanğıcıdır.

Hürriyyət. - 2021. - 14-15 yanvar. - № 4. - S. 14.

Azərbaycanın Misirdəki diaspor rəhbərinin bəyanatı Əlcəzair qəzetində dərc edilib

Əlcəzairin “Əl Hərir” qəzetində Misirdəki Azərbaycan diasporunun Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü münasibətilə bəyanatı yayılıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, “Vətənpərvər” Misirdəki Azərbaycan Diaspor Təşkilatları Birliyinin sədri, tədqiqatçı-alim Seymur Nəsirovun imzası ilə yayılmış bəyanatda bu bayramın dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan azərbaycanlılar tərəfindən geniş qeyd edildiyi vurğulanıb. Diqqətə çatdırılıb ki, dost Misirdə yaşayan soydaşlarımız 1991-ci il dekabrın 31-də xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin Naxçıvan Ali Məclisinin sədri olduğu vaxt təsis etdiyi bu əlamətdar günü geniş şəkildə qeyd edirlər. Bu il isə bayram Silahlı Qüvvələrimizin və Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin xalqımıza bəxş etdiyi şanlı Qələbə əhval-ruhiyyəsi ilə qeyd olunub.

Bəyanatda bildirilir ki, xaricdə, o cümlədən Misirdə yaşayan azərbaycanlılar həmin ölkələrin sosial, iqtisadi, siyasi və mədəni həyatında fəal iştirak edirlər. Həmçinin diqqətə çatdırılır ki, keçmiş sovet respublikaları arasında İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına qoşulan ilk dövlətlərdən biri olan Azərbaycan Respublikası ərəb və İslam dünyası ilə əlaqələrin möhkəmlənməsinə xüsusi diqqət yetirir. Ölkəmizin BMT Təhlükəsizlik Şurasında 155 dövlət tərəfindən dəstəklənməsi, habelə Qoşulmama Hərəkatına sədrlik etməsi və onun Zirvə görüşünü keçirməsi Azərbaycanın hər il artan beynəlxalq nüfuzunun təzahürüdür.

Oqtay Bayramov
AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri, Qahirə

AZƏRTAC
2021, 14 yanvar

Milli birlik, həmrəylik və diaspor quruculuğu istiqamətində dövlət siyasəti

Elçin Əhmədov,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasının professoru,
siyasi elmlər doktoru

Müqəddəs Vətən müharibəsi zamanı xaricdə yaşayan soydaşlarımızın düşmənin və anti-Azərbaycan dairələrin məkrli təxribatlarına qarşı cəsarətli etirazları, Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması işində fədakar xidmətləri Qələbəmizə layiqli töhfə olmuşdur.

İlham Əliyev

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Azərbaycan Respublikası 1991-ci il oktyabrın 18-də dövlət müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra, dövlətçiliyini inkişaf etdirərək möhkəmləndirmək üçün tarixi fürsət əldə etdi. Lakin ölkəmiz Ermənistanın əsassız ərazi id-diaları, eləcə də hərbi təcavüzü ilə qarşılaşdı və nəticədə torpaqlarımız işğal altına düşdü. Həmin dövrdə ölkə çətin vəziyyətdə idi, ordu formalaşmamışdı, hansı istiqamətdə addımlar atılacağı bilinmirdi. Ölkədə sabitlik yox idi, kaos, hakimiyyətsizlik hökm sürürdü. Bu baxımdan, Ermənistanın hərbi təcavüzünün qarşısını almaq, onun ağır nəticələrini aradan qaldırmaq, dövlətimizin ərazi bütövlüyünü və təhlükəsizliyini təmin etmək, dünyaya siyasi və iqtisadi baxımdan inteqrasiya olunmaq zərurəti düşünülmüş, ardıcıl və milli maraqların qorunmasına əsaslanan xarici siyasət tələb edirdi.

1993-cü ilin ikinci yarısında ümummillə lider Heydər Əliyevin yenidən hakimiyyətə qayıdışı Azərbaycanda müstəqil dövlətçilik ideyalarının bərqərar olmasına şərait yaratdı. Ulu öndər məhz xalqımızın milli dəyərlərinə, adət-ənənələrinə, tarixi soykökünə, xüsusilə, dövlətçilik prinsiplərinə sadıq qalaraq Azərbaycanın ideoloji fəaliyyət strategiyasını da məhz bu amillər üzərində qur-du. Ümummillə lider son dərəcə təcrübəli dövlət başçısı və görkəmli siyasi xadim kimi bu çətin və mürəkkəb vəzifələrin öhdəsindən müvəffəqiyyətlə gəlmək bacarığı nümayiş etdirdi. Ölkəmizin sistemli şəkildə dünya birliyinə inteqrasiya olunmasında ikitərəfli və çoxtərəfli siyasi münasibətlərin genişlənməsi istiqamətində atılan addımlar mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Bununla yanaşı, həmin dövrdə yenidən siyasi hakimiyyətə qayıdan Heydər Əliyevin ilk səsləndirdiyi “Xalqın, Vətənin taleyi hər bir insanın taleyinə çevrilməlidir!”, yaxud “Vətən birdir və hamı bu Vətən üçün çalışmalıdır!” çağırısı bu sahədəki fəaliyyətin əsas göstəricisi hesab oluna bilər.

Ulu öndər azərbaycançılıq ideologiyasını tarixi keçmişimizlə, xalqımızın adət-ənənələri, dövlətimizin bu günü və gələcəyi ilə bağlı olduğunu vurğulayırdı. Sovet ideologiyasının təsiri ilə dünyanın müxtəlif ölkələrinə səpələnmiş Azərbaycan diasporu yalnız ölkəmiz yenidən müstəqillik qazanandan sonra formalaşmağa və inkişaf yolunu tutmağa başla-dı. Bu baxımdan, XX əsrin 80-ci illərinin sonundan etibarən SSRİ-də aparılan yenidənqurma siyasəti və sosializm rejiminin süqutu xaricdə yaşayan azərbaycanlıların Vətənlə əlaqələr qurması üçün ge-niş imkanlar yaratdı. Onu da qeyd etmək lazımdır ki, 1990-cı ilin qanlı 20 Yanvar hadisələri Azərbaycan xalqının milli həmrəyliyini nümayiş etdirən mühüm hadisələrdən biri olaraq müasir tariximizə şərəf və qəhrəmanlıq səhifəsi kimi yazıl-dı. Sovet qoşunlarının 1990-cı il yanvarın 20-də Bakıya hərbi müdaxiləsi zamanı yalnız ümum-millə lider Heydər Əliyev bütün çətinliklərə baxmayaraq, yanvarın 21-də siyasi iradə nümayiş etdirərək Azərbaycanın Moskva-dakı daimi nümayəndəliyinə gəlmiş və SSRİ rəhbərliyinin törətdiyi bu cinayəti qətiyyətlə ittiham edən bəyanatla çıxış etmiş, sovet rəhbərliyinin Azərbaycan xalqı-na qarşı həyata keçirdiyi kütləvi qırğın əməliyyatını pisləmiş və bu tarixi bəyanat dünyada yaşayan azərbaycanlıları səfərbər edərək ayağa qaldırmışdı.

Ümummillə liderin azərbaycançılıq ideyası milli həmrəyliyi, bütövlüyü təmin edən, milli təəssübkeşlik və vətənpərvərlik hissini gücləndirən məfkurədir. Yəni, milli həmrəyliyin və birliyin ideoloji əsası olan azərbaycançılıq ideyası ümummillə lider Heydər Əliyev tərəfindən formalaşdırıl-mışdır. 1990-cı illərdə ulu öndər azərbaycançılıq ideyasına müraciət edərək onu milli və birləşdirici təlimə çevirməyə çalışmış, məhz onun müstəqil Azərbaycan dövlətinə rəhbərliyi dövründə azərbaycançılıq ideyası məzmunca tamamlanaraq və zənginləşdirilərək, yeni konfi-qurasiyada rəsmi dövlət siyasəti səviyyəsində ölkə vətəndaşlarının və bütün dünya azərbaycanlılarının birləşdirici, eləcə də səfərbəredici milli ideyası statusuna qaldırılmışdır. Onu da qeyd etmək vacibdir ki, 31 Dekabrın Dünya Azərbaycanlılarının

Həmrəylik Günü kimi qeyd edilməsi ümummilli lider Heydər Əliyevin tarixi xidmətidir. Məhz 1991-ci il dekabrın 16-da ümummilli liderin təşəbbüsü əsasında Naxçıvan Mux-tar Respublikasının Ali Məclisi “Dün-ya azərbaycanlılarının həmrəylik və birlik günü haqqında” qərar qəbul etmiş, bu hadisə azərbaycanlıların mənəvi birliyinin rəmzinə çevrilərək əlamətdar bayram kimi ilk dəfə Nax-çıvanda geniş qeyd olunmuşdur.

Heydər Əliyev 1993-cü ildə yenidən hakimiyyətə qayıtdıqdan sonra isə Azərbaycan Respublikası dünya azərbaycanlılarının mənəfi və maraqlarının təminatçısı oldu-ğunu rəsmən bəyan etdi və məhz ümummilli lider ilk dəfə olaraq, xaricdə yaşayan azərbaycanlılarla dövlət səviyyəsində sistemli iş aparmağa başladı. Azərbaycan dövlətçiliyinin möhkəmlənməsi, o cümlədən beynəlxalq əlaqələrin qurulmasında və genişləndirilməsində diasporun əhəmiyyətini dəyərləndirən zəngin təcrübəyə malik, dövlət xadimi Heydər Əliyevin ABŞ, Almaniya, Fransa, Türkiyə, Böyük Britani-ya, Rusiya, Çin və digər ölkələrə işgüzar səfərlərində, oradakı həmvətənlərimizlə görüşlərdə səsləndirdiyi fikirlər həm ölkə vətəndaşları, həm də Azərbaycan diasporu üçün səmərəli fəaliyyət proqramı kimi bu gün də mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Azərbaycançılıq ideyası-nın, milli birliyin və həmrəyliyin möhkəmləndirilməsi üçün dünyaya səpələnmiş soydaşlarımızın Vətənlə əlaqələrinin, xüsusilə, ölkəmizin bütün məsələlərdə milli maraqları-nın və tarixən formalaşmış mənəvi dəyərlərinin qorunması məqsədilə diaspor quruculuğu sahəsində bir sıra mühüm addımlar atılmışdır. Bu baxımdan, ulu öndərin 2001-ci il noyabrın 9-10-da Bakı şəhərində Dünya Azərbaycanlılarının I Qurultayının keçirilməsi haqqında 23 may 2001-ci il tarixli sərəncamı diaspor quruculuğu sahəsində həlledici mərhələ oldu. Bu fəaliyyətin nə qədər ciddi və genişmiqyas-lı olduğunu “Xaricdə yaşayan azərbaycanlılarla bağlı dövlət siyasəti haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun qüvvəyə minməsi bir daha təsbit etdi. Müdrik şəxsiyyətin 2002-ci il dekabrın 27-də imzaladığı fərman diaspor siyasətinin həyata keçirilməsi ilə əlaqədar dövlət orqanlarının fəaliyyətinin əsaslarını müəyyən etdi. Qanunda Azərbaycan diasporu ilə bağlı təsbit olunmuş maddələrin səmərəliliyinin artırılması, diaspo-rumuzun təşkilatlanması, dünya azərbaycanlılarının birliyinin yaranması, dövlətimizin bu sahədə apardığı siyasətin təbliğinə nail olmaq kimi konkret məqsəd və vəzifələr yer alır. Bir qədər əvvəl isə – 2002-ci il iyulun 5-də ümummilli lider Heydər Əliyev “Xaricdə Yaşa-yan Azərbaycanlılarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin yaradılması haqqında” imzaladığı fərman Azərbaycan diasporunun fəaliyyətinin mütəşəkkil qaydada əlaqələndirilməsi, dün-ya azərbaycanlılarının siyasi və ideoloji birliyinin təminatı baxımın-dan müstəsna əhəmiyyət kəsb edən mühüm tarixi sənəd olmuş-dur. 2008-ci il noyabrın 19-da isə Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə Xarici Ölkələrdə Yaşayan Azərbaycanlılarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin əsasında Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi yaradıl-mışdır. Qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycanın sərhədlərindən, eləcə də tarixi torpaqlarından kənarında yaşayan soydaşlarımızın Vətəndən uzaqda milli həmrəylik ətrafında birləşdirilməsi, eləcə də diaspor quruculuğu sahəsində dövlət siyasətinə xidmət edəcək belə bir komitənin yaradılması məhz ümum-milli liderin uzaqgörən şəxsiyyət olması ilə yanaşı, dünya ölkələri üçün də bir nümunəyə çevrildi.

Bu baxımdan, diaspor quru-culuğu işində yaxından köməklik göstərən və xaricdə yaşayan soydaşlarımızın milli-mənəvi dəyərlər, milli həmrəylik və azərbaycançılıq ideyası prinsipləri kontekstində formalaşmasına çalışan ümummilli lider Heydər Əliyevin diaspor məsələlərinə xü-susi diqqət yetirməsi və bu sahədə vahid dövlət siyasətinin həyata keçirilməsi həmvətənlərimizin təşkilatlanması prosesini sürətləndirmişdir.

Bu gün ideoloji dəyərlər, əsası ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş azərbaycançılıq ideyasının rəhbər tutduğu əsas prinsiplər Prezident İlham Əliyev tərəfindən qorunur və uğurla inkişaf etdirilir. 2016-cı il iyunun 3-də Bakıda dövlət başçısının təşəbbüsü ilə keçirilən Dünya Azərbaycanlılarının IV Qurultayında 49 ölkədən 500-dən çox diaspor nümayəndəsi və qonaq iştirak edirdi. Bu qurultay dünyanın müxtəlif ölkələrinə səpələnmiş 50 milyon nəfərdən artıq azərbaycanlının bir araya gəlməsində mühüm rol oynayaraq azərbaycançılığın böyük tarixi im-kanlara, birləşdirmə, səfərbər etmə gücünə malik olduğunu bir daha sübut etmiş oldu. Ölkəmizin başçısı bu məsələyə diqqəti bir daha cəlb edərək Dünya Azərbaycanlılarının IV Qurultayındakı çıxışında demişdir: “İlk növbədə əlbəttə, biz istəyirik ki, dünyada yaşayan azərbaycanlılar öz tarixi Vətənləri ilə əlaqələri heç vaxt kəsməsinlər. Daim əlaqədə olsunlar, Azərbaycan ilə bağlı olsunlar. Beləliklə, on-lar özlərini daha da rahat hiss edəcəklər. Belə olan halda Azərbaycan dövləti onlara daha da böyük dəstək verə biləcək. Hazırda xaricdə yaşayan azərbaycanlıların sayı milyonlarla ölçülür. Əlbəttə ki, onlar yaşadıkları ölkələrin vətəndaşlarıdır. Mən çox istəyirəm ki, onlar yaşadıkları ölkələrdə daha da böyük mövqelərə nail ola bilsinlər. Yaşadıkları ölkələrin ictimai, siyasi, iqtisadi həyatında daha da fəal rol oynasınlar”. Eyni zamanda, dövlət başçısı bildirmişdir ki, diaspor

təşkilatları ilə səfirliklər arasında möhkəm əlaqələr olmalı və bu əlaqələr güclənməli, o cümlədən xarici ölkələrdə dövlət, hökumət, qanun-vericilik orqanlarında Azərbaycan diaspor nümayəndələrinin sayı daha da çox olmalıdır.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Azərbaycan, xüsusilə, Qarabağ həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması məsələsinə diqqəti daha çox cəlb edərək IV Qu-rultaydakı çıxışında diqqətə çatdır-mışdır ki, Azərbaycan həqiqətlərini müxtəlif ölkələrə çatdırmaq üçün lazımi tədbirlərin görülməsi haqqında müzakirələr aparılmalı, proqram tərtib edilməlidir: “Əgər Azərbaycan dövləti bu işdə hər hansı bir formada öz dəstəyini verə bilərsə, biz buna hazırıq. Əsas odur ki, biz bunu planlı şəkildə icra edək. Bu, Azərbaycanın diaspor təşkilatları olan bütün ölkələrdə bəlkə də birinci məsələ olmalıdır. Azərbaycan həqiqətləri haqqında əlbəttə ki, dünya ictimaiyyətinə geniş informasiya verilməlidir. Biz dövlət olaraq bunu etməyə çalışı-rıq. Ancaq diaspor təşkilatlarından da çox şey asılıdır. Xüsusilə, biz bunu Ermənistan–Azərbaycan münəqişəsinin həlli ilə bağlı infor-masiya təminatında görürük”.

Qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın gördüyü işlər olduqca təqdirəlayiqdir. Belə ki, Mehriban Əliyevanın rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondu bəşəriyyətin ən bö-yük faciələrindən olan Xocalı soy-qırımını haqqında faktların dünyaya çatdırılması istiqamətində sistemli və ardıcıl fəaliyyət həyata keçirir. Xocalı soyqırımının tanıtılması və soyqırımına siyasi qiymət verilməsi istiqamətində görülən işlər artıq daha ciddi nəticələr verir və bu proses genişlənməkdə davam edir. Xüsusilə qeyd etmək lazımdır ki, Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi və fondun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə artıq bir sıra ölkələrdə Azərbaycan evləri və “Qarabağ” adlı Azərbaycan məktəbləri fəaliyyətə başlamışdır.

Hazırda xarici ölkələrdə yaşayan azərbaycanlıların təşkilatlanması prosesində Prezident İlham Əliyevin tapşırıq və tövsiyələri, dövlət siyasətinin prinsipləri, Azərbaycanın milli ma-raqları rəhbər tutulmuş, bu prosesi keyfiyyətə yeni müstəviyə çıxar-maq məqsədilə diaspor quruculuğu sahəsində nailiyyətləri ilə tanınmış digər xalqların təcrübəsindən fay-dalanmaqla, tarixi və regional fak-torlarla yanaşı, mövcud siyasi re-allıqlar, eyni zamanda, təsis edilən icmaların fəaliyyət perspektivlərini nəzərə almaqla Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi daha geniş fəaliyyət göstərir. Heç şübhəsiz ki, komitənin təşkilatlandırma, təbliğət və maarifçilik meyarla-rına söykənən ümumi strategi-yası dünya azərbaycanlılarını yeni platformalarda birləşdirir. Bu baxımdan, hər bir diaspor təşkilatının qarşısına qoyduğu əsas məqsəd ölkəmizin milli ma-raqlarını beynəlxalq münasibətlər sistemində uca tutmaq, ictimai, siyasi və mədəni sahələrdə təbliğ etmək, geniş əlaqələr yaratmaqla düşünülmüş ideoloji fəaliyyət stra-tegiyasını reallaşdırmaq və konkret nəticələr qazanmaqdır. Dövlət Komitəsinin nəzdində yaradılmış Azərbaycan Diasporuna Dəstək Fondunun məqsədi dünyadakı diaspor təşkilatlarımıza maliyyə dəstəyi göstərməkdir. Bununla yanaşı, xarici ölkələrdə diasporun təşkilatlanmasına xidmət edən 12 Koordinasiya Şurası yaradılmışdır ki, bunlar da ümumilikdə, 26 ölkəni əhatə edir. ABŞ və Türkiyədə şuraların təsis edilməsi məqsədilə işçi qrupu yaradılmış və bu istiqamətində fəaliyyət “Strateji Yol Xəritəsi”nə uyğun şəkildə davam etdirilir.

Qeyd etmək vacibdir ki, son illərdə xarici ölkələrdə fəaliyyət göstərən Azərbaycan və türk diaspor təşkilatları arasında əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi istiqamətində həm dövlət, həm də qeyri-hökumət təşkilatları səviyyəsində bir sıra mühüm tədbirlər görülmüş, Azərbaycan icmalarına türk diasporu-nun təşkilatçılığı ilə keçirilən tədbirlərdə fəal iştirak etmək tövsiyə olunmuşdur. Keçirilən tədbirlərin daha da uğurlu alın-masında və diasporlar arasında münasibətlərin uzunmüddətli qurulmasında Azərbaycan və Türkiyənin dövlət başçılarının da bu istiqamətdə ictimai-siyasi fəaliyyətləri ilə hər zaman va-hid platformadan çıxış etməsi diqqəti cəlb edir. “Azərbaycan və Türk diaspor təşkilatlarının birgə fəaliyyət strategiyası”nda nəzərdə tutulmuş vəzifələrin həyata keçirilməsi istiqamətində səylərin gücləndirilməsi, diasporlarımız arasında əlaqələrin get-gedə möhkəmlənməsi, xüsusilə, vahid platformadan çıxış etməsi hər iki dövlətin daim bir-birinin yanında olmasının bariz nümunəsidir. Biz buna Ermənistanın Azərbaycana qarşı sentyabrın 27-dən başlayan hərbi təcavüzünə cavab olaraq ölkə Prezidentinin rəhbərliyi ilə rəşadətli Azərbaycan Ordusunun işğal altında olan torpaqlarımızı azad etmək üçün genişmiqyaslı əks-hücum əməliyyatları zama-nı, xüsusilə, 44 günlük Vətən müharibəsinin getdiyi günlərdə Azərbaycan və türk diaspor təşkilatlarının birgə fəaliyyətlərində, həmçinin dünya informasiya məkanına operativ və obyektiv məlumatların çatdırılmasında da şahid olduq.

Prezident, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə qəhrəman ordumuz sentyabrın 27-dən Ermənistanın hərbi təcavüzünə cavab olaraq, işğal altında olan torpaqlarımızı azad etmək üçün genişmiqyaslı əks-hücum əməliyyatları həyata keçirdiyi günlərdə, xalqımız bütünlüklə, müzəffər Ali

Baş Ko-mandanın ətrafında səfərbər oldu. Azərbaycan torpaqlarının hər qarışının azad edilməsi uğrunda gedən döyüşlər, qüdrətli ordumuzun şanlı tarix yazaraq düşmən üzərindəki sarsıdıcı zərbələri, eləcə də bir sıra mühüm əhəmiyyətli şəhərlərimizin, yaşayış məntəqələrimizin, həmçinin müxtəlif istiqamətlərdə strateji yüksəkliklərin işğalçıları-dan azad edilməsi xalqımızda, o cümlədən dünyada yaşayan bütün azərbaycanlılarda böyük inam və ruh yüksəkliyi yaratdı.

Nəticədə, rəşadətli Azərbaycan Ordusu 28 ildən artıq işğal altında olan torpaqlarımızı azad etmək üçün genişmiqyaslı əks-hücum əməliyyatları həyata keçirilməklə yanaşı, düşmənin bu illər ərzində yaratdığı “yenilməzlik” mifologiyasını darmadağın etdi. Bununla yanaşı, dövlətimizin başçısının xarici kütləvi informasiya vasitələrinə verdiyi çoxsaylı müsahibələri Ermənistanın Azərbaycana qarşı hərbi təcavüzü, davam edən hərbi əməliyyatlarla bağlı tarixə, beynəlxalq hüquqa və ədalətə əsaslanaraq, tutarlı arqumentlər üzərində qurulan aydın, məntiqli fikirləri, ölkəmizin haqlı mövqeyinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında müstəsna rol oynadı. Həmçinin bu müsahibələr informasiya məkanında da düşmənin yalan üzərində qurulmuş təbliğat maşınına ağır zərbə vurdu və Ermənistanın təcavüzkar siyasətinin, eləcə də onun himayədarlarının ifşa olunması ilə nəticələndi.

Prezident İlham Əliyevin xarici kütləvi informasiya vasitələrinə verdiyi çoxsaylı müsahibələri və xalqa müraciətləri bütün dün-yada yaşayan azərbaycanlıları ölkəmizin milli maraqları, birlik və həmrəyliyi istiqamətində birləşdirici amilə çevrildi. Bu baxımdan, dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan minlərlə soydaşımız 44 gün ərzində Azərbaycan Ordusu-nun qələbələri və işğal olunmuş torpaqlarımızın azad edilməsi münasibəti ilə Prezident, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevə ünvanladıkları məktublarda Azərbaycan dövlətinə, xalqına və Prezidentinə dəstək ifadə olunmuş, dünyanın hansı ölkəsində yaşamasından asılı olmayaraq, hər bir azərbaycanlı işğalçı Ermənistan ordusuna qarşı bu haqq mübarizəmizdə ölkəmizin yanında olduğunu və ordumuzun qazandığı qələbələrdən qürur hissi keçirdiyini, ehtiyac yaranarsa, həm ön cəbhədə, həm də arxa cəbhədə Vətənin müdafiəsinə hazır olduqlarını bildirmişdirlər.

Dövlət başçımızın prinsipi-al mövqeyi, səsləndirdiyi tutarlı dəlillər və əsaslı fikirlər döyüş meydanında rəşadətli ordumuzun əldə etdiyi qələbələr diplomatiya meydanında da uğurlara çevrildi və ölkəmizin İkinci Qarabağ müharibəsindəki hərbi-diplomatik Qələbəsini şərtləndirdi. Prezident İlham Əliyevin erməni yalanlarının dünya miqyasında ifşası istiqamətində fəaliyyəti informasiya müharibəsində də Azərbaycanın haqlı mövqelərini əhəmiyyətli dərəcədə gücləndirdi. Bu, Azərbaycan diasporunun ziyalıları və ən əsası isə qəlbi daim Vətənlə döyünən soydaşlarımızı informa-siya müharibəsi istiqamətində düşmən üzərində əldə etdiyimiz qələbənin qazanılmasında daha da ruhlandırdı və azərbaycançılıq ideyası ətrafında milli həmrəyliyin daha da güclənməsində müstəsna rol oynadı.

Ölkəmizin İkinci Qarabağ müharibəsindəki tarixi ədalətin zəfər çalmasında hər bir soydaşımız əlindən gələni əsirgəmədən yaşadıkları ölkələrdə Azərbaycanın haqq səsinin çatdırılması istiqamətində yorulmadan fəaliyyət göstərdi. Xalqımız üçün belə bir həssas dövəmdə Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi və xaricdə yaşayan azərbaycanlılar üzərlərinə düşən iqiqat məsuliyyəti dərk edərək, vəzifə borclarını böyük fəxarət və qürur-la yerinə yetirmiş, məqsədyönlü fəaliyyətlə Azərbaycan reallıqlarının dünyaya çatdırılması istiqamətində şanlı Qələbəmizi fəxrlə yaşadıkları ölkələrin kütləvi informasiya vasitələrində müxtəlif dillərdə bütün dünyaya yaymağa çalışmışlar.

Eyni zamanda, müxtəlif ölkələrdə fəaliyyət göstərən koordi-nasiya şuraları tərəfindən müxtəlif ölkələrin prezidentləri, parlament üzvləri, BMT, Avropa Parlamenti, Avropa Şurası və digər beynəlxalq təşkilatlara, dünyada tanınmış siyasətçilər, beynəlxalq media nümayəndələri, ayrı-ayrı ölkələrin parlamentləri və tanınmış ictimai-siyasi xadimlərinə Ermənistanın tərribatları, işğalçılıq siyasəti, terrorçuluq fəaliyyəti haqqında müxtəlif dillərdə ətraflı məlumatları özündə əks etdirən beş minə yaxın məktub elektron poçt vasitəsi ilə göndərilmişdir. Bununla yanaşı, xaricdə yaşayan soydaşlarımız tərəfindən Azərbaycan Ordusuna və şəhid ailələrinə dəstəklə bağlı çoxsaylı müraciətləri nəzərə alaraq Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi tərəfindən müvafiq maarifləndirmə, təşkilati və təbliğat işləri görülmüşdür.

Bununla yanaşı, azərbaycanlıların yaşadığı ölkələrin ictimai-siyasi həyatında fəal iştirakının təmin olunması məqsədilə müvafiq tədbirlərin görülməsi, habelə bu prosesin ideoloji əsaslarını müəyyənləşdirən sənədlərin hazırlanması və təbliğat sahəsində istifadə edilərək Azərbaycan xalqına qarşı törədilmiş terror və soyqırımı aktları ilə bağlı həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasını təmin etmək məqsədilə etiraz aksiyalarının, foto və rəsm sərgilərinin, elmi-praktik konfransların təşkili işinin davam etdirilməsi, bu barədə filmlərin xarici televiziya-larda nümayişinə nail olunması dövlətimizin bu istiqamətdə apar-dığı siyasətə mühüm töhfədir. Bu baxımdan, ümumavropa Qarabağ mitinqlərinin keçirilməsi xaricdə yaşayan

azərbaycanlıları ölkəmizin milli maraqlarının qorunması, xüsusilə, Azərbaycan həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması istiqamətində birləşdirməsi mühüm addımlardır.

Xüsusilə, Prezident İlham Əliyevin 2019-cu il oktyabrın 3-də “Valday” Beynəlxalq Diskussiya Klubunun XVI illik toplantısı kimi mühüm beynəlxalq platformada qətiyyətlə söylədiyi “Qarabağ Azərbaycandır və nida işarəsi” devizi bir ildən sonra, xüsusilə, 44 gün ərzində reallığa çevrildi və xalqımıza böyük sevinc yaşatdı. Xaricdə yaşayan azərbaycanlılar da rəşadətli Azərbaycan Ordusu-nun əzəli torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi uğrunda misilsiz qəhrəmanlığı haqqında dünya me-diasında, eləcə də Ermənistanın Azərbaycan torpaqlarında törətdiyi vandalizm aktları, maddi-mədəniyyət nümunələrimizin dağıdılması haqqında yaşa-dıqları ölkələrin ictimaiyyətinə dəqiq məlumatlarla çatdırılması istiqamətində fəaliyyətini genişləndirməkdədir.

Azərbaycançılıq ideyası ətrafında milli həmrəyliyin daha da güclənməsində, xüsusilə, Qarabağ həqiqətlərinin və Vətən müharibəsində düşmən üzərində əldə etdiyimiz qələbəmizin qazanıl-ması istiqamətində Azərbaycanın haqq səsinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında fəaliyyətlərinə görə bir qrup soydaşımız “Dias-por fəaliyyətində xidmətə görə” Azərbaycan Respublikasının medalı ilə təltif olunmuşdur ki, bu da dövlətimizin Azərbaycan diasporuna diqqət və qayğısının bariz nümunəsidir. Dövlət baş-çımız bildirmişdir: “Artıq bu gün dünyada mövcud olan və fəallaşan Azərbaycan icmaları ölkəmizə də dəstəkdir. Biz də onları dəstəkləyirik. Dəfələrlə demişəm ki, bütün Azərbaycan vətəndaşları, xaricdə yaşayan azərbaycanlılar bilirlər ki, onların arxasında güclü Azərbaycan dövləti dayanır”.

Əsası ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən qo-yulmuş 31 Dekabr – Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü münasibətilə dekabrın 29-da dünya azərbaycanlılarını təbrik edən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev hər bir soydaşımıza doğma Azərbaycanımızın daha da güclənməsi və çiçəklənməsi naminə uğurlar arzulayaraq demişdir: “Müqəddəs Vətən müharibəsi zamanı xaricdə yaşa-yan soydaşlarımızın düşmənin və anti-Azərbaycan dairələrin məkrli təxribatlarına qarşı cəsarətli etiraz-ları, Azərbaycan həqiqətlərinin dün-ya ictimaiyyətinə çatdırılması işində fədakar xidmətləri Qələbəmizə layiqli töhfə olmuşdur.”

Xalq qəzeti. - 2021.- 10 yanvar. - № 5. - S. 5.